

A photograph of a group of women in a field, smiling and clapping. The woman in the foreground is wearing a beige cardigan over a black top. The woman next to her is wearing a bright pink dress. The background is a blurred field with other people.

met elkaar verbonden

Tear gelooft in het belang van gelijkwaardige relaties, vanuit het diepe besef dat elk mens geschapen is naar het beeld van God. Elk mens is gezegend met mogelijkheden en bronnen van waaruit je kunt putten en van waaruit je kunt delen.

We zien ongelijkheid en beperkingen, zowel bij de ander, als bij onszelf. En dat maakt ons er extra bewust van dat we van elkaar afhankelijk zijn. Om van elkaar te leren, elkaar te zegenen en om het goede te zoeken voor de ander.

Deze manier van denken vind je terug in alle programma's van Tear. Zo hebben we in Nederland programma's over gedragsverandering die verbinden en leren op een andere manier te kijken. Want voor de duurzame verandering die we willen realiseren zijn gelijkwaardige relaties cruciaal.

“Gods liefde gaat over alle grenzen heen”, zegt de Keniaanse voorganger Brown Chavaseki in dit jaarverslag. Hij ervaart dat in de bijzondere band tussen zijn eigen gemeente in Nairobi en die van zijn collega Ies Maaswinkel in Maassluis. Twee kerken, twee werelden, verbonden door ons programma Deelgemeente, en dus: samen, met en voor elkaar, en voor de mensen om hen heen.

De echo van Chavaseki's woorden hoor ik op veel bladzijden terug. Tear heeft allerlei projecten, wereldwijd en in Nederland. In alles wat we doen, willen we ons laten leiden door onze relatie met God en zijn Liefde. En vanuit die liefde van God als basis zoeken we naar verbinding in gelijkwaardigheid en volwaardigheid. Verbinding tussen mensen onderling en tussen mensen en hun mogelijkheden. Samen komen ze tot verrassende resultaten. Ze ontdekken hun eigen kracht en hoe waardevol die kan zijn voor anderen. Hierbij zien we een belangrijke rol voor de Kerk, in de breedste zin van het woord.

Het mooie van deze werkwijze is dat grenzen inderdaad – letterlijk: in de daad, door te doen – vervagen. Of je je nu inzet voor de bewoners van sloppenwijken in Kenia of voor leercommunities zoals Groenekerken in Nederland, je bent elkaar tot inspiratie. En ook het onderscheid tussen wie helpt en wie geholpen wordt vervaagt, omdat we elkaar helpen, binnen elk project en over de hele wereld, van Noord tot Zuid en weer terug.

In december 2019 ben ik begonnen als directeur van Tear. Het is mooi om aan de hand van dit jaarverslag te kunnen laten zien in welke prachtige organisatie ik deze taak mag vervullen. Graag deel ik de verhalen van ons werk met zo veel mogelijk anderen, met hetzelfde enthousiasme als Brown Chavaseki: Gods liefde gaat over alle grenzen heen!

Minella van Bergeijk

Highlights, facts & figures	4
-----------------------------	---

1. Onze missie, visie en strategie 6

Infographic De wereld van Tear	8
Onze missie	9
Onze visie op verandering	9
Onze strategie	10
Programma's en landen	12
Drie aandachtsgebieden	13
Samenwerken	14
Artikel: De meest kwetsbare mensen bereiken	15
Resultaten 2019	16
Vooruitblik 2020	17

2. Onze internationale projecten 18

Azië	22
Artikel: Dankzij toiletten is de situatie in het kamp verbeterd	27
Midden-Oosten	30
Zuidelijk en Oost-Afrika	34
Artikel: Noodhulp in de praktijk	40
Oost- en Centraal-Afrika	44
Artikel: Heeft ons werk wel écht zin?	48
Latijns-Amerika en de Cariben	52
Wereldwijd: Inspired individuals	56
Thematische verdieping	57

3. Onze projecten in Nederland 64

Community rond Integral mission	66
Umoja	67
Deelgemeenten en Connected Churches	68
GroeneKerken	69
Eenveiligkerk.nl	70
Veertigdagenkalender	71
Lobbywerk	72
Jongeren voor jongeren: Nacht Zonder Dak	72
Happietaria	73
Opwekking en New Wine: de 'Tenten van Tear'	74
Artikel: Geen deadline, maar al ontdekkend op pad	76

4. Onze organisatie 78

Onze medewerkers	80
Een lerende organisatie	81
Minella van Bergeijk aan het woord	82
Veiligheidsbeleid verbeterd	84
Kwaliteitsbewaking en integriteit	86
Klachten	89
Codes, normen en richtlijnen	90
MVO	91

5. Communicatie en Fondsenwerving 92

Communicatie	94
Fondsenwerving	97
Lessen uit 2019	99
Plannen voor 2020	99
Artikel: Niet wegzappen, maar de ander in het gezicht kijken	100

6. Bestuur en Toezicht 102

Scheiding van bestuur en toezicht	104
Bestuur in 2019	104
Artikel: GeertJan - Martin tweeluik	106
Toezicht in 2019	107
Bestuur en Raad van Toezicht	110
Samenstelling Raad	111

7. Onze omgeving 112

Wereldwijde trends + onze reactie	114
Risico's en maatregelen	117
In gesprek met onze omgeving	118
Samenwerkingsverbanden	120
Artikel: 'Ik wilde zo graag de straat tot bloei brengen'	122

8. Onze financiën 123

Dankbaar voor positief resultaat	126
Balans	127
Resultaat	128
Kerncijfers	136
Bezoldiging directie	140
Meerjarenoverzicht	142
Controleverklaring van accountant	144

Samenvatting 2019

Highlights

Resultaten. Soms minder dan gehoopt, vaak beter dan verwacht. Uiteindelijk is elk mens die wij in 2019 mochten helpen met het opstaan uit armoede en onrecht een uniek persoon die (weer) gezien wordt. En elk mens telt.

Daarom is het goed om daar verslag van te doen. Van de bijzondere projecten ver weg en de mooie initiatieven in eigen land. Van de steun van vrijwilligers, donateurs en mensen die voor ons bidden én van de gedreven professionals op ons kantoor in Utrecht.

De projecten die we ondersteunen zijn steeds zoveel als mogelijk afgestemd op de lokale context. Zo heeft Tear kerken en individuele christenen in Nederland geholpen om gerechtigheid na te streven, in hun eigen omgeving en wereldwijd. Een mooi voorbeeld hiervan is Groen Geloven en het verhaal van de kerken in DRC.

Vaak was de context er een van nood, zoals in Sulawesi waar wij hebben mogen helpen na de aardbeving en tsunami in 2018, of in Mozambique, Malawi en Zimbabwe waar de cycloon Idai duizenden mensen ontheemd achterliet.

Wij zijn dankbaar dat we naast de acute hulp ook hebben gewerkt aan projecten die de mensen blijvend weerbaar maken. Mooie resultaten zijn bereikt in onze focuslanden. Samen met de lokale kerken zijn vele mensen zelf opgestaan uit armoede en hebben ze ontdekt welke mogelijkheden ze zelf hebben. Hierdoor zijn mensen gegroeid in veerkracht en zodoende meer weerbaar voor rampen of kwetsbare omstandigheden.

De hulp die wij konden geven kwam er niet vanzelf. We mochten gelukkig weer veel financiële steun ontvangen. Steun die we weer door konden geven in de vorm van projecten. Steun die we ook zo effectief mogelijk hebben ingezet.

Als wij terugkijken op 2019 zien we duizenden mensen die zelf zijn opgestaan uit armoede en onrecht, duizenden mensen in Nederland die deze projecten financieel ondersteunden en nog eens duizenden Nederlanders wiens eigen ogen opengingen om zelf de wereld een stukje mooier te maken. Resultaten die ons sterken om ook in 2020 te strijden voor gerechtigheid.

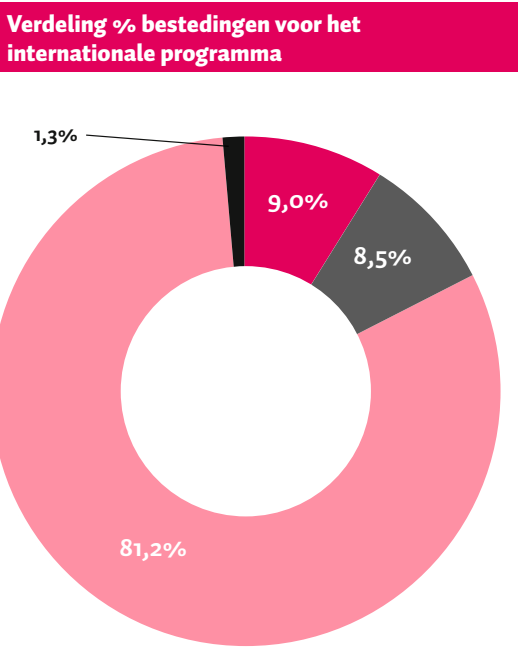
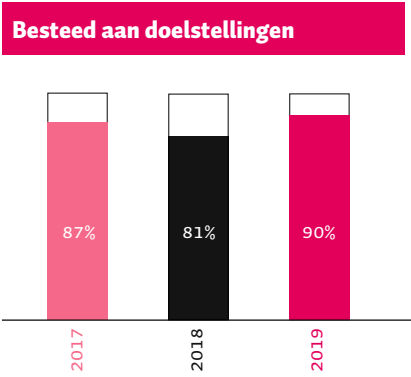
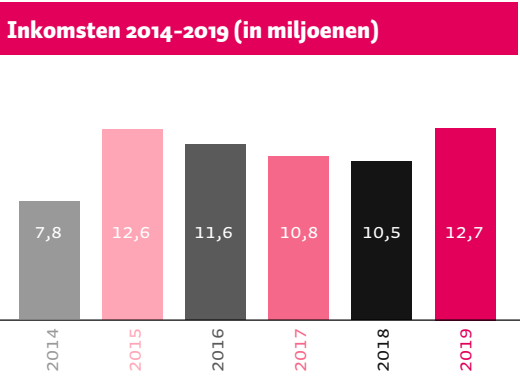

Facts & Figures

Inkomsten 2019	
Particulieren	€ 3.957.416
Bedrijven en stichtingen	€ 957.064
Nederlandse overheid	€ 4.960.727
Happietaria	€ 371.334
Kerken en kerkgenootschappen	€ 600.013
Evenementen	€ 95.046
Overige inkomsten	€ 1.756.490

Onze resultaten	
Aantal mensen ondersteund door structurele projecten	81.050
Aantal mensen ondersteund in noodsituaties*	303.800
Aantal kerken ondersteund via onze partners wereldwijd	1.402
Aantal deelnemers aan Tear activiteiten in Nederland	52.835
Aantal bezoekers Groengelovig	526
Aantal verkochte Veertigdagenkalenders	18.290

* omdat wij ook netwerken en kerken ondersteunen die op hun beurt weer anderen helpen, is het totaal aantal mensen dat wij per jaar bereiken vele malen hoger.

- Sociale voorzieningen (met name programma's over water, gezondheidszorg, gender, bescherming en sociaal welzijn)
- Levensonderhoud (met name programma's over voedselzekerheid en landbouw)
- Humanitaire hulp
- Overig (Inspired individuals + onderzoek)

1. **Onze missie, visie & strategie**

Tear helpt mensen zelf op te staan uit armoede en onrecht. In dit hoofdstuk leest u hoe wij deze missie vertalen naar de praktijk.

DE WERELD VAN TEAR

WAT GELOVEN WE

Wij geloven dat armoede alles te maken heeft met verbroken relaties. Vanuit onze verbinding met God richten wij ons op het herstellen van relaties via gemeenschappen en lokale kerken.

WIE ZIJN WE

We zijn een ontwikkelingsorganisatie die wereldwijd hulp biedt via lokale organisaties en kerken. Recht doen is voor ons een opdracht van God. We helpen waar we kunnen en moedigen mensen aan om de wereld mooier te maken.

WAT DOEN WE

Om te zorgen dat mensen tot bloei komen en armoede en onrecht verdwijnt, werkt Tear aan het herstel van relaties. Dit doen we onder andere door:

- Gemeenschapsontwikkeling
- Humanitaire hulpverlening
- Advocacy en beïnvloeding

ONZE MISSIE

Tear helpt mensen zelf op te staan uit armoede en onrecht.

ONZE WAARDEN

- Aansprekend
- Gedurfd
- Wederzijds afhankelijk
- Levensveranderend
- Optimistisch

VISIE

Tear wil Gods Koninkrijk zichtbaar maken door armoede en onrecht uit te bannen en zo gemeenschappen tot bloei te brengen.

OMGEVING

We werken zowel in Nederland als internationaal en via christelijke organisaties en kerken. Om te bepalen in welke landen we werken maken we gebruik van de Economic Poverty Indicator van Tearfund Engeland.

GEDRAG

We bieden financiële steun, mensen en middelen via een netwerk van lokale christelijke organisaties en kerken, door:

- samenwerking tussen partijen tot stand te brengen
- mensen tot gedragsverandering te inspireren
- training en technische ondersteuning te bieden
- hulpbronnen zoals fondsen te mobiliseren

AMBITIE

In al ons werk versterken we de volgende aspecten, omdat we zien dat ze verandering versnellen:

- Vernieuwde mindset
- Eigenaarschap
- Inclusie
- Samenwerking

Onze visie: verandering begint bij herstel van relaties

Om armoede en onrecht tegen te gaan, werkt Tear aan herstel van relaties. Dat is volgens ons dé manier om verandering tot stand te brengen.

Onze kijk op verandering hebben we beschreven in een Theory of Change. In dit document leggen we uit hoe wij armoede definiëren en hoe onze aanpak leidt tot het gewenste resultaat: het tot bloei komen van mens en gemeenschap.

In 2019 hebben we onze Theory of Change verder doorgesproken en aangepast. Ook is een vertaling in het Nederlands gemaakt. Het is een document om trots op te zijn.

U kunt het vinden via:
www.tear.nl/theoryofchange

Onze missie: mensen helpen zelf op te staan

Tear streeft naar een wereld waarin iedereen tot bloei komt. Wij geloven dat God de wereld ook met dat doel gemaakt heeft. Geïnspireerd door Zijn liefde zetten wij ons in om armoede en onrecht – alles wat mensen in hun bloei belemmert – uit te bannen.

Werken vanuit geloof in God is een eerste kenmerk van de wijze waarop wij ons voor een betere wereld inzetten. Een tweede kenmerk is dat onze aanpak gebaseerd is op de eigen mogelijkheden van mensen. We ondersteunen hen in het ontdekken en ontwikkelen van deze mogelijkheden. Wat wij doen, is daarom als volgt samen te vatten:

Tear helpt mensen zelf op te staan uit armoede en onrecht.

Streven naar een wereld waarin iedereen tot bloei komt betekent ook dat we mensen helpen, ongeacht hun nationaliteit, etnische afkomst, sekse of religie.

Relaties

Wij zijn ervan overtuigd dat armoede en onrecht het gevolg zijn van gebroken relaties: tussen mensen onderling, tussen mens en natuur en tussen mens en God en met jezelf. Daardoor krijgen egoïsme, hebzucht en uitbuiting vrij spel, wat leidt tot grote problemen zoals armoede, conflicten en onderdrukking.

Tear zet zich in voor herstel van:

Onze relatie met God – Als we in contact staan met de Bron van het leven, krijgen we beter zicht op onze rol in de wereld.

Onze relatie met onszelf – Een gezond zelfbeeld draagt bij aan een gezond functioneren.

Onze relatie met elkaar – Door verbondenheid en onderlinge zorg helpen we elkaar tot bloei te komen.

Onze relatie met de natuur – Goede zorg voor onze omgeving leidt tot herstel van natuurlijke hulpbronnen, zodat we daar duurzaam gebruik van kunnen maken.

Hoe wij geloven dat verandering plaatsvindt:

DROMEN

Wij dromen van een wereld waarin mensen hun volle potentieel realiseren en tot bloei komen door goede relaties met God, zichzelf, elkaar en de natuur.

KIJKEN

De realiteit is dat mensen in nood en armoede leven. Wij geloven dat gebroken relaties hiervan ten diepste de oorzaak zijn. We voelen ons vaak machteloos.

INZIEN

Wij zijn ervan overtuigd dat verandering begint met een nieuwe kijk op onszelf en de ander. Zo krijgen we een dieper begrip van onze eigen rol in het brengen van verandering.

OPSTAAN

Tear brengt deze processen op gang. We initiëren en faciliteren verandering en bouwen zo mee aan bloeiende en weerbare gemeenschappen.

Onze strategie: de kerk als 'motor van verandering'

Bij het herstellen van relaties zien we een belangrijke rol voor de lokale kerk: kerken en christelijke organisaties die dicht bij de mensen staan. Zij kunnen een krachtige 'motor van verandering' zijn.

Overall waar Tear werkt, kiezen we voor lokale partners. Lokale kerken en organisaties kennen immers de omgeving en de mensen waarom het gaat. Daarom kunnen zij als geen ander met deze mensen aan de gewenste verandering werken. Onze rol is om lokale partners in dit werk te ondersteunen met advies, toerusting en begeleiding.

Integral Mission

De kerk heeft de Bijbelse opdracht om Gods liefde te delen. Zij doet dat door erover te vertellen (verkondiging van het Evangelie), maar kan deze liefde ook laten zien in daden van naastenliefde. Waar de kerk het als haar roeping ziet om zich in woord én daad in te zetten voor de mensen om haar heen, spreken we van Integral Mission.

Tear heeft in de praktijk ervaren dat kerkelijke gemeenten en christelijke organisaties die Integral Mission omarmen, een 'krachtige motor van verandering' zijn. Dat is natuurlijk vooral zo op plekken waar de kerk veel invloed heeft. Maar ook daar waar de kerk klein en onbeduidend lijkt, kan zij van grote betekenis zijn.

Church & Community Transformation

Tear stimuleert kerken en christelijke organisaties om zich samen met hun omgeving in te zetten voor de ontwikkeling van de gemeenschap. Deze benadering heet Church & Community Transformation (CCT). Omdat wij zo enthousiast zijn over de rol die de kerk kan spelen, beschouwen we CCT als het hart van Tear.

CCT kan op vele manieren worden vormgegeven, afhankelijk van de plaatselijke omstandigheden.

In onze programma's maken we doorgaans gebruik van een proces dat uit de volgende stappen bestaat:

- Aan de hand van Bijbelstudies en trainingen ontdekken mensen hoe waardevol ze zijn. Ze gaan met andere ogen naar zichzelf, elkaar en hun omgeving kijken en worden zich bewust van hun rol en mogelijkheden in het brengen van verandering.
- Samen kijken ze welke hulpmiddelen in de eigen omgeving voorhanden zijn.
- Samen inventariseren ze welke problemen aangepakt moeten worden.
- Samen stellen ze plannen op om de problemen op te lossen.

Vier aanjagers van verandering

Zoals gezegd, hangt het van de plaatselijke omstandigheden af hoe CCT wordt vormgegeven. Maar de volgende algemene aspecten komen in al onze programma's naar voren omdat we zien dat deze de gewenste verandering versnellen:

- **Een vernieuwde 'mindset'** – Als mensen zich bewust worden van hun waarde, zijn ze eerder geneigd actie te ondernemen.
- **Eigenaarschap** – Als de verantwoordelijkheid voor verandering bij de mensen zelf ligt, is die verandering duurzaam en voelen de mensen zich trots en vrij.
- **Inclusie** – Als niemand uitgesloten wordt op grond van bijvoorbeeld afkomst, religie, geslacht of beperking, kan de gemeenschap als geheel haar volle potentieel realiseren.
- **Samenwerking** – Door samen te werken op allerlei niveaus worden de mogelijkheden voor duurzame verandering versterkt.

“Het is gaaf om te werken met mensen in andere landen die net als wij een passie hebben voor wat de kerk kan betekenen in haar omgeving. We helpen elkaar de kracht van het Evangelie te ontdekken. Die kracht is dezelfde over heel de wereld, keer op keer wordt mij de vraag gesteld: hoe werkt dat bij jou, in Nederland? Verrassend is dat de overeenkomsten vaak groter zijn dan de verschillen. Ik denk aan een ontmoeting in een kerk in een middelgrote stad in Indonesië. Ze werkten er vanuit hetzelfde verlangen om het Evangelie relevant te maken voor de mensen om hen heen. En ze liepen tegen dezelfde beperkingen op als ik in mijn Vinex-wijk in Utrecht. Maar... we voelden ons ook verbonden door hetzelfde geloof, dezelfde hoop, dezelfde liefde.”

Matthijs van Pijkeren

PROJECT EXPERT CHURCH AND
COMMUNITY TRANSFORMATION

Programma's & landen

Onze visie en strategie worden concreet in vele verschillende programma's in Azië, het Midden-Oosten, Afrika en Latijns-Amerika, maar ook in eigen land. In onze programma's kunnen de volgende aspecten onderscheiden worden.

Structurele ontwikkeling

We ondersteunen gemeenschappen om met eigen middelen en relaties hun omgeving te ontwikkelen.

Humanitaire hulp

Op crisissituaties reageren we met noodhulp. Ook stimuleren we partnerorganisaties en gemeenschappen om zich op dreigende crises voor te bereiden.

Beïnvloeden en bepleiten

Voor duurzame verandering is het van belang om overheden, organisaties, personen in leidende posities en de publieke opinie de gewenste kant op te bewegen. Op lokaal, nationaal en internationaal niveau zetten we ons daarvoor in. Ook mobiliseren we kerken en het maatschappelijk middenveld om op die manier aan verandering te werken.

Deze verschillende aspecten staan niet los van elkaar. Structurele ontwikkeling heeft de eerste prioriteit omdat dat de oorzaken van armoede en onrecht het beste bestrijdt. Indien een land getroffen wordt door een crisis, dan reageren we met noodhulp. Humanitaire hulp kan na het eerste herstel verschuiven naar wederopbouw en vervolgens naar structurele ontwikkeling. 'Beïnvloeden en bepleiten' is vaak onderdeel van gemeenschapsopbouw. Welke van bovengenoemde aspecten onderdeel van een programma zijn, hangt af van de plaatselijke omstandigheden.

Focuslanden en Katalysator-landen

Om meer focus in ons werk aan te brengen, besloten we in 2018 het aantal landen waar we programma's ondersteunen, te beperken. De landen waar we werken, hebben we verdeeld in drie categorieën:

- 1. Focuslanden** waar veel extreme armoede en/of ongelijkheid voorkomt, en waar we voldoende mogelijkheden hebben om via lokale kerken te werken.
- 2. Katalysator-landen** waar we ondersteuning bieden bij het opzetten van structuren en netwerken die moeten leiden tot zelfredzaamheid;
- 3. Uitzonderingslanden** die niet tot de eerste categorieën horen, maar waar we werken op verzoek van een specifieke donor (bijvoorbeeld in verband met noodhulp).

De samenstelling van deze categorieën kan in de loop der jaren wisselen.

FOCUSLANDEN

Bangladesh, Ethiopië, Haïti, Democratische Republiek Congo, Nepal, Oeganda, Syrië, Zimbabwe en Zuid-Soedan

KATALYSATOR-LANDEN

Cambodja, Filipijnen, India, Indonesië en Kenia

Drie aandachtsgebieden

Om onze inzet in al deze programma's te versterken hebben we voor de komende jaren drie aandachtsgebieden gekozen: drie onderwerpen waarop we ons in het bijzonder verder willen ontwikkelen. Deze onderwerpen zijn onderdeel van structurele ontwikkeling, humanitaire hulp en beïnvloeden en bepleiten. Per type project komen ze in meer of mindere mate tot uiting.

Werken via CCT

Zoals gezegd beschouwen we CCT (Church & Community Transformation) als het hart van Tear. Tear heeft binnen de sector ontwikkelingssamenwerking ook een vooraanstaande positie ingenomen als het gaat om werken met CCT.

Dat neemt niet weg dat we ons hierin nog verder kunnen ontwikkelen. We doen dit onder meer door onze programma's goed te monitoren en evalueren, onderzoek op het gebied van ontwikkelings-samenwerking te volgen en zelf te investeren in onderzoek.

Uiteraard vindt u in de komende hoofdstukken tal van voorbeelden van ons werk waarin CCT een belangrijke rol speelt. Dat geldt niet alleen voor onze internationale projecten (hoofdstuk 2), maar ook in Nederland zetten we CCT in, met name in het Umoja-traject dat we kerken in ons land aanbieden (hoofdstuk 3). Over onderzoek rond CCT leest u meer in hoofdstuk 4.

Werken aan duurzaamheid

Binnen onze programma's willen we ons meer richten op ecologische en economische duurzaamheid. Een belangrijke reden is dat veel gemeenschappen waarmee we werken, te maken hebben met problemen rond klimaatverandering en verschraving van natuurlijke hulpbronnen.

Als Tear streven we naar een wereld waarin mensen zelf kunnen voorzien in hun basisbehoeften, zonder dat dit ten kostte gaat van de natuur. We verlangen naar 'ecologische gerechtigheid' en een 'eerlijk economisch systeem', waardoor natuurlijke hulpbronnen op peil blijven.

Daarom zetten we ons in voor een beweging van mensen die staan voor duurzaamheid. Dit doen we onder meer door bewustwordingscampagnes in Nederland en internationaal, lobbywerk onder beleidsbepalers, en projecten waarin aandacht besteed wordt aan zorg voor de schepping en gelijke kansen. Ook hierbij verwachten we veel van lokale kerken en hun netwerken. Samen met hen willen we gehoor geven aan de Bijbelse opdracht van goed rentmeesterschap: verantwoord omgaan met wat ons in onze omgeving gegeven is.

Werken in fragiele staten

Verschiedende landen waar we werken zijn aan te duiden als zogenoemde 'fragiele staten': landen met een maatschappelijke infrastructuur die de eigen bevolking onvoldoende steunt in haar levensonderhoud en/of onvoldoende bescherming biedt in crisissituaties.

Werken in een fragiele staat vraagt vaak om een andere aanpak, extra gevoeligheid en bijzonder commitment. Om kwetsbare mensen in deze landen te kunnen ondersteunen, willen we ook onze expertise op dit gebied versterken. In 2019 hebben we veel geleerd van onderzoek naar de rol die kerken in fragiele staten kunnen spelen. U kunt daar meer over lezen in hoofdstuk 4.

Nieuwe functie: Lobbyist duurzaamheid

In 2019 hebben we een lobbyist op het gebied van duurzaamheid aangenomen. Vervolgens hebben we contact gelegd met verschillende organisaties die zich met dit thema bezighouden en onze eigen standpunten in een *position paper* vastgelegd. Meer over onze lobbywerkzaamheden vindt u in hoofdstuk 3.

Samenwerken

Een van de aanjagers van verandering die we hierboven noemen, is samenwerking. We stimuleren gemeenschappen, lokale kerken en organisaties om zo veel mogelijk gebruik te maken van de kracht van samenwerken. Dat geldt natuurlijk ook voor Tear zelf.

Tear werkt graag samen met organisaties en netwerken, die met hun missie, visie en expertise onze inzet kunnen versterken. Een overzicht van onze verschillende samenwerkingsverbanden vindt u in hoofdstuk 7.

Ook bedrijven, stichtingen en vermogensfondsen dragen structureel bij aan onze programma's. Tear Wereldzaken Midden-Nederland is een mooi voorbeeld van samenwerking (zie hiernaast).

Tear Wereldzaken Midden-Nederland

Bedrijven ondersteunen Tear niet alleen door geld voor projecten te geven. Samen met ondernemers zetten we ons ook in om waardevolle inhoud te geven aan het begrip Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO). Een voorbeeld is het collectief Tear Wereldzaken Midden-Nederland.

Tear Wereldzaken Midden-Nederland is een groep ondernemers die zich verbonden hebben aan twee projecten van Tear. Eén van deze projecten is het programma voor voedselzekerheid in de districten Buhera en Chimanimani in Zimbabwe (zie pagina 35). De ondernemers ondersteunen het project financieel en volgen de voortgang met grote betrokkenheid. Dit project wordt ook ondersteund door Sola Grace, waarvoor we dankbaar zijn.

De verbondenheid met Tear gaat echter verder. Tear Wereldzaken denkt met ons mee over mogelijkheden voor verdere samenwerking tussen ondernemers en Tear. Dat kan bijvoorbeeld door elkaar te inspireren en motiveren rond maatschappelijk verantwoord ondernemen, maar ook door samen te luisteren naar verhalen uit projectlanden.

De meest kwetsbare mensen bereiken

Bij Tear willen we mensen helpen zélf op te staan uit armoede. Maar de állerarmsten en meest kwetsbaren bereiken, dat blijkt in de praktijk behoorlijk lastig. Hoe komt dat? En hoe kunnen we dat veranderen? Collega Emma van der Roest-Boele is programmamedewerker internationaal bij Tear en gepassioneerd over dit thema.

‘Ik ben iemand die graag het hele plaatje wil zien. Ik wil graag horen wat goed gaat en luisteren naar mensen die enorm geholpen zijn met het werk wat wij bij Tear doen. Maar ik wil ook graag de rafelige randjes zien. Zien we misschien nog mensen over het hoofd die we juist wél willen bereiken? En andersom: zijn er mensen voor wie de stap te groot is om bij een project van ons aan te haken? Wat is hun verhaal?’

Inspirerende mensen

Ergens in een kantoor driehoog in Delhi, India, mag ik met een groep inspirerende mensen hierover nadenken. Vier mensen uit India, een uit Kenia en drie uit Nederland. Met hen ga ik de komende twee jaar in India een onderzoek en pilot doen om te begrijpen hoe kwetsbare groepen mensen wél betrokken kunnen raken bij onze projecten. Hierbij focussen we op vrouwen, kinderen, Dalits (de mensen die buiten het kastenstelsel in India staan), mensen met een beperking en migranten.

Mijn collega's in India hebben jarenlange ervaring met het omgaan met de meest kwetsbaren. Zij hebben ontdekt dat inzetten op gedragsverandering niet genoeg is. Echte verandering vindt plaats op het niveau van waarden en wereldbeelden. Bijvoorbeeld: als jij gelooft dat het ongeluk dat jou overkomt karma is, dan zal je niet snel geloven dat je - met ondersteuning - zelf iets aan je situatie kan veranderen. Dat gaat diep en is daarom een uitdaging. Maar de overtuiging van mijn collega's om die verdiepingsslag te maken inspireert mij enorm.

Beweging creëren

Samen met onze partnerorganisaties in India is het verlangen van Tear om een beweging te creëren

waarin luisteren en reflecteren centraal staat. We willen mensen uitdagen om opnieuw na te denken over hun wereldbeelden en waarden. Hoe beïnvloeden die hoe je naar anderen kijkt? Want we geloven dat als échte verandering in het hart van mensen plaatsvindt, de verandering nooit verloren gaat. Sterker nog, we hopen dat die verandering zich alleen maar uitbreidt, als mensen bijvoorbeeld ergens anders gaan wonen. Dat het een beweging wordt die zich als een olievlek gaat verspreiden en ook op andere plekken verschil maakt. Ik ben dankbaar dat ik namens Tear betrokken mag zijn bij deze mensen en hun werk. Dat ik geïnspireerd mocht raken door hun geloof, ervaring en visie. En dat we samen, zij daar en wij hier, ons willen inzetten om de meest kwetsbaren te bereiken. Mijn collega Prince David in India verwoordde ons gezamenlijke doel mooi: ‘We don’t want to miss out on voices that matter, voices that will shape, not shout.’

**IK WIL OOK GRAAG
DE RAFELIGE
RANDJES ZIEN**

Onze resultaten in 2019

Aan de hand van een strategisch meerjarenplan maken we voor elk jaar een jaarplan. Hieronder ziet u op hoofdlijnen onze hoofddoelstellingen voor 2019 en in welke mate we deze gehaald hebben.

Voor 2019 hebben we in het jaarplan een strategische opdracht geformuleerd. In deze opdracht zijn onderstaande organisatie doelstellingen opgenomen als indicatoren om tot een succesvol afgerond jaar te komen. Onze financiële resultaten over 2019 staan op pagina 5.

ORGANISATIEDOELSTELLINGEN		>90% gehaald	>50% gehaald	<50% gehaald
1	Versterken CCT-impact en programma's			
1a	De kwaliteit, impact en bewijskracht van het CCT-programma te versterken door zes onderzoeken	x		
1b	Het CCT-programma opschalen door innovatie en nieuwe initiatieven	x		
1c	Meer participatie als CCT-expert in fora intern, nationaal en internationaal	x		
2	Verdere focus in ons internationale portfolio door een minimum besteding van 200.000 euro in focuslanden, en maximum van 100.000 euro in katalytic landen		x	
3	Geïntegreerde advocacy aanpak			
3a	Toename van zichtbaarheid en het opbouwen van een netwerk rond lobby op het thema van EES via de CCT aanpak	x		
3b	Uitfaseren van de Resister campagne		x	
3c	Uitbouwen van de Groene Kerken actie	x		
4	Groei in impactmeting op onze interventie strategieën.			
4a	Meerderheid van nationale en internationale projecten die succesvol met de verbeterde PCM-procedure werkt.		x	
4b	Bijdrage aan significant aantal onderzoeken en impactmetingen	x		
4c	Organiseren van interne en externe leersessies		x	
5	Verdere samenwerking met Tearfund Engeland			
5a	Vormen Center of Excellence voor EU funding	x		
5b	Groei in het delen van resources	x		
5c	Gedeeld branding Tearfund Family	x		
6	Groei in inkomsten			
6a	Strategie institutionele fondsen		x	
6b	Stabiliteit inkomsten Nacht Zonder Dak		x	
6c	Versterken Happietaria programma	x		
6d	Nieuwe focus op bedrijven en stichtingen	x		

Toelichting:

- Eind 2017 hebben we besloten meer te investeren in programma's en onderzoek op CCT. CCT is het hart van onze organisatie, we zien dat de kerk een krachtig katalysator van verandering kan zijn. Ook in 2019 hebben we daar onderzoek naar laten doen en zijn vele programma's geëvalueerd specifieke op CCT-indicatoren. In 2019 hebben voor het laatste jaar extra geïnvesteerd door middel van een CCT-investeringsfonds. Hiermee zijn de afgelopen twee jaar 14 projecten gerealiseerd.
- In de focus die we eind 2018 hebben aangebracht was een belangrijk ijkpunt om in alle negen landen minimaal 200.000 euro te besteden aan reguliere programma's. Voor 2019 stond dit gepland voor acht van de negen landen. Zuid-Soedan was gepland voor 2020. Uiteindelijk hebben we dit gerealiseerd in alle overige landen, behalve Syrië en Haïti. In beide gevallen waren de fondsen wel beschikbaar, maar werd de besteding vertraagd door de zeer kwetsbare situatie ter plaatse.
- De Resister-campagne is dit jaar afgerond, met als doelstelling uit te faseren, maar ook de resultaten over te dragen aan het platform 'Een veilige kerk'. De gesprekken zijn heel positief verlopen, alleen de implementatie en integratie van de beide websites konden niet in 2019 afgerond worden. De definitieve afronding is uitgesteld tot 2020.
- In 2019 is opnieuw een groei gerealiseerd tot een totaal van 295 Groene kerken. Ook het event Groengelovig was zeer succesvol met ruim 500 deelnemers. Daarnaast is er een samenwerking gestart met Maatschappij van Welstand, waarmee we de impact in 2020 verder zullen vergroten.
- Afgelopen jaar hebben we samen met Tearfund Engeland een nieuw systeem online projectmodule voor planning, monitoring, evaluatie en leren opgezet. Doel hiervan is om beter de project resultaten te kunnen monitoren. Veel tijd is besteed aan training en inwerken. Daarnaast is gewerkt aan een herziene project cycle management procedure. De afronding hiervan zal pas plaatsvinden in Q1 2020.
- We zijn gestart in 2019 met een Tear University, een regelmatige leerbijeenkomst over religie in ontwikkelingssamenwerking. Het versterkt het leren, bevordert het delen van evaluaties en onderzoeken en bevestigt onze expertise. Onze ambitie op externe leersessies en verbeterde communicatie naar aanleiding van onderzoeken is niet gerealiseerd. In het jaarplan 2020 heeft dit onderwerp meer prioriteit gekregen.
- We zijn begonnen met opzet van een Centre of Excellence voor toegang tot EU-financiering. Dit heeft in 2019 nog niet geleid tot inkomsten vanuit de EU. Ook zijn inkomsten vanuit PerspActive verband niet gerealiseerd.
- Na een tegenvallend 2018 op Nacht Zonder Dak inkomsten hebben we ingezet op een nieuwe focus en energie om de resultaten weer terug te brengen op het oude inkomstenniveau. Dit is helaas niet gerealiseerd. De inkomsten zijn uiteindelijk onder het niveau van 2018 geëindigd. Dit vraagt een meer grondige analyse van en oriëntatie op de toekomst van dit product.

Vooruitblik 2020

Voor 2020 en verder hebben we ons onder meer de volgende doelen gesteld:

- Minimaal 200.000 euro besteden in al onze focuslanden, in samenwerking met fondsenwerving.
- Meer inzet op impact en leren om in 2020 al onze strategische doelen te behalen.
- Verder investeren in onderzoek naar Church & Community Transformation (CCT) en via dit onderzoek onszelf nog meer positioneren in Nederland als de expert op dit onderwerp.
- Verder vaststellen van de strategie op Environmental & Economic Sustainability, en ook zullen we richtlijnen formuleren waardoor de duurzaamheidsaspecten meer zichtbaar worden in de projectuitvoering.
- Onze samenwerking met Tearfund Engeland versterken op alle management- en team-niveaus.
- Een team voor institutionele fondsenwerving opzetten om adequater te kunnen reageren op fondsen die beschikbaar komen.
- Onze doelstellingen op het gebied van ecologische en economische duurzaamheid uitwerken en implementeren.
- Het onderwerp diversiteit en inclusie uitwerken en zichtbaar maken binnen HR en onze nationale en internationale projectteams.
- Een nieuwe community strategie uitwerken, die zal zorgen voor heldere besluiten, betere ondersteuning en meer impact.

2. **Onze internationale projecten**

In de landen waar Tear werkt, ontmoeten we vele mensen, culturen en omstandigheden. Ons werk is dan ook heel divers: het wordt steeds afgestemd op de plaatselijke context. In dit hoofdstuk beschrijven we per regio een aantal van onze projecten in 2019, die samen een goed beeld geven van deze diversiteit.

Waar geven we steun?

Azië

In zes Aziatische landen proberen we humanitaire hulp te koppelen aan structurele ontwikkeling. Daarbij ondersteunen we lokale kerken en niet-gouvernementele organisaties (ngo's) om samen een leidende rol in deze ontwikkeling te nemen.

Bangladesh en Nepal behoren tot onze focuslanden (zie hoofdstuk 1). In dit hoofdstuk gaan we in op ons project in Bangladesh. De armoede is er diepgeworteld. Hier investeren we in meer en grotere projecten. Cambodja, Indonesië, de Filipijnen en India zijn inmiddels 'midden-inkomenslanden': de economie, de overheid en het maatschappelijk middenveld zijn er sterker. In deze landen verleggen we daarom het accent van ons werk: van het uitvoeren van projecten naar het opbouwen van een lokale beweging die de verdere ontwikkeling draagt. Daarnaast bieden we – waar mogelijk – steun bij omvangrijke noodsituaties, zoals dit jaar in de Filipijnen en Indonesië.

Bangladesh
Nepal
Cambodja
Indonesië
Filippijnen
India

174.668
mensen bereikt
649
betrokken kerken

Bangladesh

Investeren in sterke partnerorganisaties

Bangladesh is een dichtbevolkt land met 160 miljoen inwoners en zeer vatbaar voor natuurgeweld. Daarom is het belangrijk hier samen te werken met meerdere sterke lokale partners. Er kunnen dan effectievere projecten opgezet worden, waarmee we meer mensen bereiken. In 2019 hebben we ons ingezet om onze huidige partners te versterken, een nieuwe partner te vinden en ons werk uit te breiden met een nieuw projectgebied.

Projectleiding verbeterd

Shalom is een organisatie waarmee we nu een paar jaren kwetsbare mensen in de districten Chapai Nowabgonj en Bagerhat ondersteunen. We willen hen onder meer weerbaarder maken tegen natuurgeweld, zoals overstromingen. Hoewel het project voortgang boekte, zorgde zwak leiderschap voor vertraging. Daarom hebben we met Shalom een traject doorlopen om hierin verbetering aan te brengen. Met succes: in 2020 gaan we ons werk uitbreiden om nog meer voor de mensen hier te kunnen betekenen.

Biologisch boeren in Bandarban

Bandarban is een bergachtig district waar verschillende stammen in extreme armoede leven. Het gebied wordt gecontroleerd door het leger en is daardoor minder toegankelijk voor ontwikkelingsorganisaties. Onze lokale partner CCDB (Christian Commission for Development in Bangladesh) kan er wél komen. Met CCDB zijn we in 2019 een nieuw project begonnen. We ondersteunen tientallen zelfhulpgroepen van boeren. Door samen te werken hebben zij de opbrengst van hun land verbeterd. En omdat ze nu op biologische wijze werken, wordt er geen schade meer aan het milieu aangericht.

Hulp voor Rohingya-vluchtelingen: licht, water en kinderprogramma's

Meer dan 700.000 Rohingya-vluchtelingen uit Myanmar verblijven in opvangkampen in Zuid-Bangladesh. Leven in moeilijke omstandigheden, zonder perspectief, leidt er tot veel spanningen. Samen met CCDB en Coast biedt Tear hulp en we willen daarmee doorgaan totdat de mensen weer een hoopvolle toekomst hebben. In 2019 konden we veel betekenen voor met name vrouwen en kinderen, onder meer door verlichting aan te leggen, water- en sanitaire voorzieningen te onderhouden en kinderprogramma's te organiseren.

De rol van kerken versterken

Slechts 0,3% van de Bengalen is christelijk. De kerk speelt nauwelijks een rol in de ontwikkeling van het land. Om die rol te versterken, ondersteunen we sinds 2019 een adviseur op het gebied van Church & Community Transformation (CCT – zie hoofdstuk 1). Deze leidt kerkmensen op tot CCT-trainer, bouwt aan een netwerk en zet zich ervoor in dat kerken meer betrokken worden in ontwikkelingsprogramma's.

Zuidoost-Azië

Bouwen aan een beweging rond Integral Mission

In Cambodja, de Filippijnen en Indonesië ondersteunt Tear de opbouw van een beweging van lokale kerken en organisaties rond Integral Mission (zie hoofdstuk 1). Het idee van zo'n beweging is dat kerken aangemoedigd worden om samen met de mensen om hen heen aan de ontwikkeling van hun omgeving te werken. Maar hoe ziet dat er concreet uit?

Een zaal vol mensen uit elf landen

Een zaal met ruim honderd mensen uit elf landen die ervaringen uitwisselen en van elkaar leren. Zo werd de beweging rond Integral Mission zichtbaar op een conferentie die onze Indonesische partner Sion in oktober organiseerde. Na afloop gingen de deelnemers geïnspireerd terug naar hun land en de projecten waarbij zij betrokken zijn. Het bijzondere is dat de meesten van hen hun werk doen zonder financiële steun van Tear. Ze worden ondersteund in het leren toepassen van Integral Mission, waarover ze zo enthousiast zijn.

Dit tekent de veranderende rol van onze partners in deze landen. Tear werkt al tien jaar met Sion. In het begin was de organisatie vooral uitvoerder van projecten in de eigen omgeving (Midden-Java). Nu is Sion de spil in een internationale beweging: ze voert niet zelf uit, maar brengt mensen samen, traint hen en zorgt ervoor dat de kwaliteit van het werk op peil blijft.

Integral Mission in cijfers Cambodja, de Filippijnen en Indonesië

15

landelijke kerkgenootschappen
zijn erbij betrokken

in totaal ca.

200

lokale kerken

In alle **3** landen kernteams
opgezet die het toepassen van
Integral Mission stimuleren;

29

trainers opgeleid en kernteams
opgezet die het toepassen van
Integral Mission stimuleren

Bovendien is de Integral Mission-theologie op verschillende theologische universiteiten en bijbelscholen in de regio geïntroduceerd. Daardoor starten nieuwe kerkleiders hun werk met een integrale visie op de missie van de kerk.

Noodhulp en rampenpreventie

In Indonesië en op de Filippijnen zetten we ons ook in voor noodhulp en rampenpreventie. Waar mogelijk doen we dat eveneens door te bouwen aan netwerken van lokale kerken en organisaties. Het door ons geïnitieerde netwerk Jakomkris speelt een belangrijke rol in de noodhulp op Sulawesi na de aardbevingen en tsunami in 2018. Daarnaast biedt Jakomkris trainingen aan kerken om samen met de mensen om hen heen te werken aan rampenpreventie.

MARNIX & IRIS

Dankzij toiletten is de situatie in het kamp verbeterd

De twee bevlogen jonge wereldreizigers Marnix (30) en Iris (27) bezochten het Indonesische eiland Sulawesi, dat in 2018 werd getroffen door een zware aardbeving, tsunami en modderstromen. Ze interviewden overlevenden van de ramp. Wat hebben ze meegemaakt? Hoe is het leven voor hen nu, ruim een jaar later? Ze vertellen het verhaal van Nurlino.

Rennen voor haar leven

‘We hoorden een harde knal en de grond trilde. In eerste instantie dacht ik dat er een grote golf tegen het huis aansloeg, maar alles bleef bewegen.’ Nurlino vertelt haar kinderen dat ze moeten rennen, en dat ze de kleintjes mee moeten nemen. Haar oom is ook nog in het huis, maar die is slecht ter been. Ze besluit bij haar oom te blijven en de aardbeving uit te zitten. Opeens zien ze door het raam in de verte de golf aankomen. Wachten is niet langer een optie. Ook zij maken dat ze weggelopen. Ze klimmen de eerste de beste heuvel op en zien hoe de tsunami alles wegvaagt.

Drinken uit plassen en slootjes

Nurlino zit samen met haar dochters en kleinkinderen op de verhoging voor het noodgebouw waar ze in wonen.

ZE KLIMMEN DE EERSTE DE BESTE HEUVEL OP EN ZIEN HOE DE TSUNAMI ALLES WEGVAAGT.

Haar gezicht heeft ze ingesmeerd met een pap van rijst en kruiden. Een gebruikelijke methode voor vrouwen om de zomerzon het hoofd te bieden in dit gebied. Ze vertelt over de periode die volgt na de tsunami. ‘We waren de eerste week op onszelf aangewezen. Vooral drinken was een probleem. Iedereen had één beker water per dag. Het eten bestond voornamelijk uit bananen.’ Doordat er maar zo weinig eten is, raken veel mensen ondervoed. Rond de tiende dag beginnen de mensen in de buurt met het drinken van water uit plassen en slootjes. Met ziekte tot gevolg.

Toiletten en lessen in hygiëne

Gelukkig komt op dat moment de eerste hulp binnen. Tenten, water en wat voedsel. Het volgende probleem ontstaat nadat het kamp is ingericht. Er zijn geen toilet-

ten, dus iedereen moet zijn of haar behoefte in de bosjes doen. De hygiëne in het kamp is slecht. In deze periode krijgt Nurlino cholera en heeft ze last van een longinfectie. Ze is één van de velen die te kampen heeft met gezondheidsproblemen. Om dit probleem te tackelen heeft YEU, de lokale partner van Tear, een aantal toiletten gebouwd. Dit is de eerste stap in het aanpakken van het probleem. Daarnaast krijgen mensen trainingen waarbij ze leren hoe ze het kamp schoon kunnen houden. De situatie in het kamp verbetert. Na een half jaar plaatst de regering noodwoningen. De lessen van YEU over hygiëne komen nog steeds van pas.

Opbouwen

Nurlino hoopt nu vooral dat ze snel weer richting hun oude plek kunnen. ‘De overheid heeft de noodwoningen op een stuk land neergezet, zo ver weg van alles dat het lastig is om geld te verdienen. Eerder kwamen klanten voorbij rijden en stopten ze voor wat eten. Ook is hier weinig te recyclen. We zitten nog vaak verlegen om eten. Wanneer we weer op onze oude plek zitten, kunnen we echt weer wat opbouwen.’

Projecten in Azië

Bangladesh

	Partner	Toegekend bedrag	Project nummer
Acute noodhulp aan Rohingya-vluchtelingen fase 2, slottoekenning	CCDB	6.756	2018039
Rampenpreventie, levensonderhoud en CCT	Baptist Aid Bangladesh	52.941	2019039
Acute noodhulp aan Rohingya-vluchtelingen, fase 3	CCDB	400.000	2019022
Rampenpreventie, levensonderhoud en CCT	CCDB	30.000	2019035
Acute noodhulp aan Rohingya-vluchtelingen, fase 3	Coast	190.000	2019073
Rampenpreventie, levensonderhoud en CCT	Shalom	47.059	2019038
CCT-training aan partnerorganisaties	Tearfund	40.000	2019029
Acute noodhulp aan Rohingya-vluchtelingen, fase 3	Tearfund	25.000	2019074
Evaluatie en leren van hulp aan Rohingya vluchtelingen	Verschillende partners	32.500	2019076

Cambodja

Sociale en economische ontwikkeling en CCT	ICC	26.000	2019037
--	-----	--------	---------

Filippijnen

Noodhulp Mangkhut cycloon	Lingap	in 2018	2018061
CCT, rampenpreventie en levensonderhoud	Lingap	30.000	2019062

India

Wijkopbouw en CCT in Mumbai	ACT	50.000	2019052
Sociale en economische ontwikkeling via lokale gemeenschappen	EFICOR	10.000	2019036
Rampenpreventie in Hasanpur, Bihar	EFICOR	20.000	2019050
Bewustwording en het betrekken van mensen met een handicap	EHA	15.000	2019051
Onderzoek inclusieve ontwikkeling	EHA	20.000	2019083
Plattelandsontwikkeling via lokale gemeenschappen	Stewards' Trust	50.000	2019011

Indonesië

Workshop leren over rampenpreventie en netwerken	Verschillende partners	20.000	2019087
Noodhulp Sulawesi: gezondheidszorg en watervoorziening, slottoekenning	Yakkum Emergency Unit	23.606	2018073
Acute noodhulp na uitbarsting Krakatau	Yakkum Emergency Unit	20.209	2019019
Rehabilitatie na aardbeving Lombok	Yakkum Emergency Unit	133.000	2019025
Capaciteitsopbouw CCT	Yayasan Sion	70.830	2019055
Netwerk t.b.v. rampenpreventie	Yayasan Sion	24.000	2019056
Noodhulp Sulawesi: cash voor levensonderhoud	Yayasan Fondasi Hidup	53.288	2018074
Wederopbouw Sulawesi: voedselzekerheid, levensonderhoud, gezondheidszorg, rampenpreventie	Yayasan Fondasi Hidup	444.000	2019082

Nepal

Plattelandsontwikkeling via lokale gemeenschappen	Sagoal	34.700	2019033
Plattelandsontwikkeling via lokale gemeenschappen	Tearfund	120.591	2019080
Rampenpreventie, training en toerusting	UMN	60.000	2019034

Lessen uit 2019

- Voor de noodhulp op Sulawesi werken we samen met (internationale) collega-organisaties. Die samenwerking leverde in 2019 veel op: vijf Nederlandse en vijf buitenlandse organisaties besloten om via Tear projecten van onze Indonesische partners (Food for the Hungry, Yakkum Emergency Unit en Jakomkris) te financieren. De meerwaarde van verbinding met lokale partners en de rol die Tear daarin kan spelen, zijn duidelijk naar voren gekomen.
- Uit een evaluatie van drie jaar werken in Nepal (2016-2019) bleek onder meer hoe belangrijk vak- en landbouwtrainingen zijn. Daarmee voorkom je dat mensen (met name jongeren) hun dorp verlaten en mogelijk in handen van mensenhandelaars vallen. Ook hoeven dan minder kinderen aan het werk.

Plannen voor 2020

- In onze focuslanden Nepal en Bangladesh willen we groeien naar 200.000 euro voor structurele projecten.
- Samen met lokale partners in India zijn we een project begonnen dat tot doel heeft om de meest kwetsbare mensen – zoals mensen met een beperking – bij de ontwikkeling van de gemeenschap te betrekken. Hiermee gaan we in 2020 verder.
- Lokale maatschappelijke organisaties in Azië krijgen steeds minder ruimte. Dat geldt met name voor religieus geïnspireerde organisaties. Onze partners bezinnen zich op hun rol en worden voorzichtiger in het samenwerken met kerken. Waar nodig gaan we maatregelen nemen om ons werk en dat van onze partners te beschermen.
- In de meeste rampgevoelige landen gaan we met onze partners afspraken maken over onze samenwerking bij toekomstige noodhulpsituaties.

Midden-Oosten

2019 was weer een turbulent jaar in het Midden-Oosten. Zo laaide de strijd in het noordoosten van Syrië meerdere keren op, waardoor opnieuw vele mensen op de vlucht sloegen. In Irak kwamen honderden mensen om tijdens demonstraties. Ook in Libanon werd veel gedemonstreerd, maar dat verliep gelukkig vreedzaam.

Syrië is voor Tear een focusland (zie hoofdstuk 1). In dit hoofdstuk gaan we in op onze project in Syrië. Waar nodig bieden we er acute humanitaire hulp, waar mogelijk ondersteunen we de wederopbouw. Dit doen we voor een deel samen met een partnerorganisatie die vanuit Libanon werkt.

Syrië

1.032
mensen bereikt
0
betrokken kerken

Syrië

Effectievere landbouw voor beter gezinsinkomen

Voor het tweede jaar op rij droeg Tear bij aan een landbouwproject in de buurt van Homs. 200 gezinnen – in totaal meer dan 1.000 mensen – werden ondersteund.

Er werden nieuwe, duurzame werkwijzen geïntroduceerd, zoals het gebruik van regenwater voor irrigatie in kassen en het verwerken van restproducten tot veevoer. Op die manier wordt effectiever gebruikgemaakt van grondoppervlak en grondstoffen. De opbrengst van de komkommer-, tomaten- en graanteelt steeg met 20 tot 200 procent. De melkproductie per koe nam met ruim 35 procent toe. Ook is het vee gezonder dan voorheen.

Dankzij deze resultaten is het inkomen van de gezinnen sterk verbeterd. Daardoor kunnen zij hun leven weer opbouwen na de heftige jaren van oorlog in hun land.

Nieuwe hoop voor Mansoor en zijn ouders

De ouders van Mansoor (16) verloren de afgelopen jaren meerdere kinderen. Mansoor, een nakomertje, is nu het lichtpunt in hun leven. Toen hij ernstig ziek werd, ging al hun geld op aan medicijnen en behandelingen. Om radeloos van te worden.

Via het landbouwproject kreeg het gezin de beschikking over twee kassen. Gemotiveerd gingen ze aan de slag en al snel maakten ze winst. Ze kunnen de behandelingen van Mansoor weer betalen. Hun radeloosheid is veranderd in hoop!

Lessen uit 2019

- Een aantal geplande projecten kon niet worden uitgevoerd, onder meer door de situatie in Libanon. Voor een organisatie als Tear is flexibiliteit dus cruciaal.
- In 2019 werd een onderzoek naar de rol van de kerk in kwetsbare staten afgerond. De resultaten helpen ons om de kerk in Syrië nog beter te ondersteunen. Als de kerk een plek is waar mensen terecht kunnen, ongeacht hun (religieuze) achtergrond, kan verzoening en verbinding tussen mensen opbloeien.

Plannen voor 2020

- In 2019 hebben we het aantal partnerorganisaties in Syrië uitgebreid, zodat we meer bestedingsmogelijkheden creëren. Met twee van hen gaan we vanaf 2020 samenwerken, in het noordoosten van het land (noodhulp) en in Damascus (hulp aan jongeren). Projecten die in 2019 vertraging opliepen (zie hierboven), worden alsnog uitgevoerd.
- We gaan het landbouwproject bij Homs evalueren. Ook wordt er onderzocht hoe we het project nog meer kunnen richten op duurzame landbouw.

Projecten in het Midden-Oosten

Syrië	Partner	Toegekend bedrag	Project nummer
Wederopbouw: gemeenschapscentrum in Tartous	Merath	31.535	2019060
Landbouwinputs en training	Merath	65.000	2019077

Zuidelijk en Oost-Afrika

Ook in Zuidelijk en Oost-Afrika ondersteunt Tear gemeenschappen in hun ontwikkeling en helpen we deze gemeenschappen om hun lokale overheid aan te spreken. We doen dit door bij te dragen aan netwerken van lokale kerken en organisaties die zich voor en met deze gemeenschappen inzetten. Vaak werken zij via zelfhulpgroepen, waarin de mensen leren om samen te werken.

Zimbabwe en Oeganda behoren tot onze focuslanden (zie hoofdstuk 1). In dit hoofdstuk gaan we in op ons projecten in Zimbabwe, Oeganda, Kenia en Mozambique. De projecten richten zich met name op verbetering van levensonderhoud en voedselzekerheid, maar ook op bestrijding van hiv/aids en het tegengaan van huiselijk en seksueel geweld en uitbuiting.

Zimbabwe
Oeganda
Kenia
Malawi
Mozambique
Zuid-Afrika
Tanzania

79.058
mensen bereikt
441
betrokken kerken

Zimbabwe

De voorspoed van zelfhulpgroepen

In de districten Buhera en Chimanimani zijn 86 gezinnen in zelfhulpgroepen verenigd. Deze groepen krijgen training en ondersteuning zodat de leden samen kunnen werken aan voedselzekerheid en een beter inkomen.

In 2019 hebben de gezinnen onder meer een gemeenschappelijke tuin afgerasterd. Ook is een pompsysteem aangelegd die op zonne-energie werkt en water naar een reservoir voert. Daardoor kunnen nu elk seizoen meerdere gewassen verbouwd worden.

“Dit programma is een enorme zegen”, vertelt Viola. “Eerst dachten we dat het zonde van onze tijd was, omdat we gewend zijn aan donors die van alles gratis geven. Maar in de zelfhulpgroepen worden we aangemoedigd te sparen. Daarvan kon ik geld lenen om een kleine onderneming in ananassen te beginnen.”

Game leert studenten ondernemen

Studenten van Ebenezer Farm in Zimbabwe konden in 2019 gebruikmaken van een digitaal spel om meer te leren over agrarisch ondernemen. ‘Game based learning’ is een mooi voorbeeld van innovatie in ontwikkelingssamenwerking.

Ebenezer Farm & College is een opleidingsboerderij voor jongeren. Zij leren er hoe ze een agrarische onderneming kunnen opzetten. Om hen op een vernieuwende manier te laten oefenen deden we een beroep op het Utrechtse IT-bedrijf Kucheza. Kucheza ontwikkelde een digitaal spel dat drie belangrijke aspecten integreert:

- Agrarisch ondernemen,
- Bedrijfskunde,
- Coöperatie/samenwerking.

Farming Forward

Het spel heet Farming Forward en is volledig ingericht op de lokale omstandigheden in Zimbabwe. Met het spel leren studenten het werken in de landbouw vanuit een financieel perspectief te benaderen. Wat komt er binnen en wat geef je uit? Hoe bereken je wat je kippen of gewassen opbrengen? Welke investeringsmogelijkheden heb je?

Superenthousiast

Kucheza heeft twee keer een meerdaagse training gegeven aan personeel en studenten van Ebenezer Farm. Zo kan de opleiding de komende jaren gebruikmaken van het digitale spel. De eerste resultaten zijn veelbelovend. Tear-medewerker Willem Klaassen: “De jongeren zijn superenthousiast en de mensen van Ebenezer zitten vol nieuwe ideeën over de inzet van dit van dit spel.”

Nederlandse ondernemers bezoeken Ebenezer

In 2019 ging een groep Nederlandse ondernemers met Tear op reis naar Zimbabwe. Ze zagen er hoe lokale kerken zich met de mensen om hen heen inzetten voor ontwikkeling. Door zelfhulpgroepen te vormen en samen te werken aan betere voedselvoorziening. Door een middelbare school op te zetten waar kinderen door kunnen leren. En door letterlijk een brug te slaan, zodat mensen aan weerszijden van een rivier elkaar kunnen blijven bereiken. De ondernemers brachten ook een bezoek aan Ebenezer Farm & College.

“Vol enthousiasme werden we ontvangen door Renée Cunningham, de manager van Ebenezer. Trainer Cephas ging in op de visie van de boerderij. Ruim honderd studenten krijgen er agrarisch onderwijs op basis van drie waarden: ‘geloof, familieband en productiviteit’. Na twee jaar keren ze naar hun dorpen terug om de lessen in akkerbouw, veeteelt, boekhouden maar ook Bijbelstudie in praktijk te brengen.”

Rendement

“We zagen de tomatenkwekerij, de boomkwekerij, het stuwmeer dat voor al het irrigatiewater zorgt, en de melkveehouderij. De apparatuur en de verlichting in de stal draaiden op zonne-energie, wat mogelijk gemaakt is door een investering van Tear. Twee leerlingen vertelden vol enthousiasme over hun ervaringen op de boerderij. Ook bezochten we een oud-leerling die inmiddels een goed renderende kippenfarm heeft.”

“Manager Renée had nog wel wat wensen, zoals een kippenschuur, meer zonnepanelen om de grote diesel-pomp te vervangen en een koelwagen om verse melk naar de markt te brengen. De gewenste voorziening voor digitaal onderwijs is inmiddels succesvol gerealiseerd (zie hierboven).”

Een voorbeeld voor ons allen

“Ik ben geraakt door de schoonheid van het land én de inspirerende mensen die gaan voor verandering”, zegt Ron de Rover, één van de ondernemers. Reisgenoot Hans Klein is het met hem eens: “Het enthousiasme en geloof van de mensen die we mochten ontmoeten, het is mooi te ervaren hoeveel kracht daarvan uitgaat. Dat is een voorbeeld voor ons allen.”

Oeganda

Lokale kerken actief in ontwikkelingswerk

In Oeganda zijn lokale kerken via CCT (zie hoofdstuk 1) actief betrokken bij het ontwikkelingswerk. Zo zetten twintig kerken in het zuidwesten van het land zich in voor schoon water en hygiëne. Ruim 1.700 mensen kregen daardoor in 2019 beter toegang tot drinkwater.

Er was ook aandacht voor de leefomgeving. Op steile hellingen werden 400 terrassen beschermd met beplanting. Door sleuven en putten te graven kan overtollig regenwater goed verwerkt worden, zodat de hellingen minder vatbaar zijn voor erosie.

Samen sparen en investeren

In het district Masaka hebben kerken tien zelfhulpgroepen opgezet, met in totaal 346 deelnemers. Zij sparen samen, zodat ze elkaar kortlopende leningen kunnen verschaffen waarmee kleine ondernemingen opgezet worden.

Boeren in Karamoja staan zelf op uit armoede

Aan de andere kant van het land, in Karamoja (Noord-oost-Oeganda), wordt een droog klimaat afgewisseld met ernstige overstromingen. Veel hulporganisaties delen er goederen uit. Door te werken met CCT wordt deze afhankelijkheid doorbroken. Boeren pakken gezamenlijk hun problemen aan en staan zo zelf op uit armoede. Geoffrey Okwale is één van hen: "Dankzij CCT en de Bijbelstudies ontdekte ik wie ik ben en welke hulpbronnen er in mijn omgeving ontwikkeld kunnen worden."

Trainingen in marktgericht boeren

Op verschillende plekken in Oost-Oeganda biedt onze partner Pentecostal Assemblies of God (PAG) trainingen in marktgericht ondernemen. In Kamuli hebben de deelnemers een coöperatieve opslagschuur met ontmoetingsruimte gebouwd. Boeren in Ogelak experimenteren nu met druppelirrigatie.

Kenia

Kerken brengen hoop in sloppenwijken

Sinds een aantal jaren werken we met drie kerken van de Redeemed Gospel Church in het Keniaanse Nairobi. De kerken zijn goed bekend in de sloppenwijken van de stad, en het buurtwerk dat zij daar opgezet hebben middels het CCM-trainingsprogramma laat dit duidelijk zien.

Zo is er bijzondere ondersteuning voor Hiv-positieve mensen en werden meer dan 500 mensen ondersteund bij het verbeteren van hun inkomen via spaar- en leengroepen. Bewoners leren hoe ze aan een ziektekostenverzekering komen. En op plekken waar de gemoederen regelmatig hoog oplopen, worden gesprekken over vreedzaam samenleven georganiseerd. 125 trainers die deze en andere wijkactiviteiten leiden, werden in 2019 ondersteund door een mentor. Zij hadden ook elk een 'junior trainer' aan hun zijde die weer van hen kon leren. In totaal ondersteunen we 3420 mensen in dit programma.

Met onze Keniaanse partner RIDA hebben we besloten de komende twee jaar alle opgedane kennis en kunde zoveel mogelijk lokaal te borgen en de samenwerking uit te faseren. Daarbij kijken we naar mogelijkheden om de activiteiten over te dragen, bijvoorbeeld aan de lokale kerken zelf. We willen zorgen voor voldoende trainers die het leerproces blijven ondersteunen en het programma kunnen opschalen, want er staat een aantal kerken te popelen om ook aan de slag te gaan.

Mozambique en Zimbabwe

Noodhulp na orkaan Idai

In maart 2019 werden Mozambique, Zimbabwe en Malawi getroffen door de verwoestende orkaan Idai. Vele huizen werden vernield. Complete dorpen verdwenen onder water. Miljoenen mensen werden zwaar getroffen. Tear kwam direct in actie met noodhulp via lokale partnerorganisaties.

Voedsel en veiligheid

In Zimbabwe heeft onze partner FACT 2.000 voedselpakketten uitgedeeld aan de meest kwetsbaren, zoals wezen en weduwen, gehandicapte en oudere mensen. Ook zette FACT zich in voor preventie van seksueel geweld, onder meer met een safehouse voor vrouwen.

Schoon water en hulpgoederen voor bijna 48.000 mensen

In Mozambique hebben we, via de organisatie Food for the Hungry, schoon drinkwater, sanitaire voorzieningen en hulpgoederen kunnen geven aan ca. 48.000 mensen. Deze hulp werd mede mogelijk gemaakt door financiering van de Nederlandse overheid via de Dutch Relief Alliance (DRA). Ook zijn er zeven watertappunten gerepareerd. Na de acute noodhulp ondersteunden we 300 gezinnen huishoudens bij het weer opzetten van hun landbouwactiviteiten.

Noodhulp in de praktijk

Er zijn voor wie ons het meest nodig heeft. Die drive kleurt onze internationale programma's. Vanuit dit verlangen dragen we bij aan noodhulp in kwetsbare gebieden die getroffen zijn door een ramp.

Wat onze bijdrage concreet inhoudt, verschilt per gebied. Een voorbeeld is de noodhulp die op gang kwam, nadat cycloon Idai in maart 2019 grote schade had aangericht in het zuidoosten van Afrika. In zowel Mozambique als Zimbabwe was Tear bij deze hulp betrokken, maar op heel uiteenlopende wijze. Martha Zonneveld, coördinator noodhulp, bracht samen met collega Martin Herlaar een bezoek aan beide landen.

'Wellicht herinner je je de beelden nog die in 2019 op tv en social media te zien waren. In Mozambique stonden grote gebieden onder water. Honderdduizenden mensen raakten niet alleen hun huis en inkomen kwijt, maar ook buurtgenoten, familieleden en vrienden. Sommige plaatsen zijn zo verwoest dat de bewoners er niet meer kunnen terugkeren. Voor hen wees de overheid nieuwe woongebieden aan, waar ze per gezin 20 bij 30 meter grond kregen. Een goed initiatief, maar er is veel werk te doen. Het waren nu nog tentenkampen in the middle of nowhere. Eén van de kampen die we bezochten, ligt op zo'n twintig

voorzieningen. Tear distribueerde onder andere keukengerie, dekens en producten voor persoonlijke hygiëne. Daarnaast voorzagen we in installaties voor schoon drinkwater. In Nederland hoor ik wel eens zeggen dat hulporganisaties niet genoeg samenwerken, maar hier zagen we duidelijk het tegenovergestelde. Neem de watervoorziening die gebouwd werd. Het onderstel, de kranen en het leidingwerk is onze bijdrage. Een andere organisatie leverde de watertank en weer een andere het waterreservoir – een enorme plastic zak. De truck die elke dag de zak bijvult, wordt weer door een vierde organisatie geleverd. We zetten dus volop in op samenwerking en de effectiviteit die we daarin vinden.'

Bouwen vanuit de lokale kerk

'In Zimbabwe hebben we de mogelijkheid om te werken op de wijze die zo typerend is voor Tear: via Church & Community Transformation (CCT) ofwel vanuit de lokale kerk met lokale middelen bouwen aan ontwikkeling van de omgeving. We hebben in Zimbabwe al jaren een goede lokale partner, de ontwikkelingsorganisatie FACT. Hoewel FACT normaal niet aan noodhulp doet, waren ze na Idai van harte bereid die te verlenen. Op verzoek van de overheid doen ze dat onder meer in Chipinge. Ook hier zagen we veel schade, maar anders dan in Mozambique. De wind en de regen hadden aardverschuivingen veroorzaakt. Grote stukken land zijn weggeslagen, wat eruitziet als brede, rode aders op de groene bergen. In lager gelegen gebied zagen we delen hiervan terug als steenstromen die alles op hun pad verwoest hadden. Martin en ik waren onder de indruk van de desastreuze kracht van de natuur. Toch werden we met vrolijke muziek in een kerk ontvangen. Tot iedereen ging zitten... Toen was de ernst in hun ogen zichtbaar.

We hadden een bijzondere samenkomst. Voor in de kerk zaten verschillende mensen. Ze vertegenwoordigden de kwetsbare groepen die we met onze hulp willen bereiken, zoals ouderen, mensen met een beperking en alleenstaande moeders. De voorganger gaf ze om de beurt het woord en dan vertelden ze hun verhaal: wat ze verloren hadden en hoe ze overleven. Er was trauma en verdriet, maar ondanks dat was er ook dankbaarheid voor de hulp die ze tot nu toe gekregen hebben.'

Het verhaal van Mercy

'Eén van deze mensen viel me in het bijzonder op: Mercy*, een alleenstaande vrouw met een verlamde arm. Vanwege deze handicap hoort zij tot de meest kwetsbare groepen hier. Maar in al haar kwetsbaarheid kon zij haar nood en dankbaarheid zo goed onder woorden brengen. Ik werd

'DAT IS DE BASIS VOOR ONZE WERKWIJZE: EEN KERK DIE OOG KRIJGT VOOR HAAR OMGEVING'

benieuwd naar haar verhaal en vroeg na afloop of ik met haar mee mocht om verder te praten. Dat kon, zei ze, want ze woonde "vlakbij". Het werd drie kwartier lopen. De voorganger liep mee en fungeerde als tolk. Onderweg liet Mercy zien hoeveel schade de omgeving had opgelopen. Haar huis, dat voor de helft ingestort was, had ze alweer aardig opgebouwd, met haar goede arm en door wat hulp te betalen.

Mercy vertelde dat de overheid kort na de ramp hulpgoederen in het gebied had gebracht. De mensen moesten naar een centraal punt komen om hun deel in ontvangst te nemen. Dat was voor Mercy niet haalbaar. Ze betaalde iemand in de buurt om voor haar te gaan, maar die hield alles voor zichzelf, ook het geld. Een volgende keer vroeg Mercy iemand anders, maar ook die hield de hulpgoederen achter en gaf Mercy alleen een zak oude kleren van zichzelf. Toen Mercy emotioneel de zak op de grond leegschudde om het me te laten zien, werd ik er stil van. De kleren waren oud en kapot en pasten haar niet. Toen ik vroeg waarom ze haar burens hier niet op aangespro-

ken had, legde ze uit dat mensen met een beperking beschouwd worden als tweederangs burgers, zonder rechten.'

Verrassing

'De hulp die FACT via de kerk uitdeelde, bereikte Mercy wel. Ze kon die ook zelf ophalen – het was tenslotte "maar" drie kwartier lopen. Een maandrantsoen rijst was te veel voor haar om in één keer mee te nemen. Ze vroeg daarom of ze de rest later mocht halen. Tot haar verrassing bleek die rest er de volgende dag nog te staan! Het contrast met haar eerdere ervaringen kon niet groter zijn.

Veilige haven

'Mercy heeft de kerk in deze noodhulp leren kennen als een veilige plek, waar mensen oog voor haar hebben. Op de terugweg sprak ik hierover door met de voorganger. Nu hij haar woonsituatie gezien had, wilde hij haar vaker opzoeken. En het idee ontstond om Mercy in contact te brengen met een student van de Bijbelschool, die vlakbij de kerk gevestigd is. "Mercy zou een schat van een oma zijn!" zei ik. Dat is de basis voor CCT: een kerk die oog krijgt voor haar omgeving. Het is mooi als een kerk haar plek tussen de mensen als een kans ziet om de ontwikkeling van de gemeenschap te stimuleren. En als de kerk die kans krijgt, gaat de ontwikkeling ook veel sneller.'

* Mercy heet in werkelijkheid anders. Ze wilde graag dat haar verhaal gedeeld werd, maar niet met haar echte naam erbij. 'Geef jij me maar een naam', zei ze tijdens ons gesprek. De voorganger noemde haar Mercy (genade). Ze vond het een heel mooie naam.

Projecten in Zuidelijk en Oost-Afrika

	Partner	Toegekend bedrag	Project nummer
Kenia			
Wijkopbouw in Mathare Valley (Nairobi) en CCT	RGC	50.000	2019071
Malawi ¹⁾			
Cash distributie met een innovatieve benadering	Tearfund	30.992	2019045
Mozambique ²⁾			
Acute noodhulp voor slachtoffers Idai in Beira, Dondo en Nhamatanda	Food for the Hungry	539.760	2019057
Wederopbouw van de landbouw in Nhamatanda	Food for the Hungry	45.000	2019084
Evalueren en leren van d noodhulp na cycloon Idai	Tear Nederland	20.000	2019081
Oeganda			
Constructie gemeenschapscentrum voor straatkinderen	Amahoro Community Development Initiative	24.500	2019030
Marktontwikkeling voor kleine boeren in Teso	CoU Teddo	50.000	2019096
Mensenrechten en CCT	Interface	3.000	2019044
Watervoorzieningen, voorlichting en hygiëne	Kigezi Diocese of CoU	50.000	2019026
Marktontwikkeling voor kleine boeren rondom Soroti	PAG	30.346	2018070
Beplemen en beïnvloeden voedselzekerheid	PAG	65.000	2019058
CCT, bepleiten en voedselvoorziening	PAG	11.000	2019066
Voedselzekerheid en CCT in Karamoja	PAG	in 2018	2018069
Levensonderhoud middels naaiatelier voor vrouwen die slachtoffer zijn van geweld	Rahab House	32.500	2019010
Sociale en economische ontwikkeling en CCT	SAO	15.200	2019027
Tanzania			
Opvang kwetsbare meisjes en jonge vrouwen	New Hope for Girls Organisation	12.778	2019046
Zimbabwe			
Landbouwonderwijs aan jongeren via ict-applicatie	Ebenezer farm	31.914	2019064
Preventie hiv/aids, steun via schoolclubs	FACT	44.422	2019041
Voedselzekerheid, levens-onderhoud en CCT in Buhera en Chimanimani	FACT	50.000	2019067
Acute noodhulp in Chipinge en Chimanimani	FACT	414.645	2019043
CCT-training aan partnerorganisaties	Tearfund	30.000	2019042
Zuid-Afrika			
Educatiemateriaal cursisten	ACAT	38.125	2019001
Voedselzekerheid en kleinschalige bedrijvigheid in KwaZulu Natal	ACAT	63.500	2019002
Partnership, coaching en mentoring van lokale ngo's	ACAT	69.000	2019003
Schoolbeurs, volwassenen-educatie, inkomens generende activiteiten, hiv/aids-preventie en zorg in Nqutu district	SET en SiSA	81.480	2019007

¹⁾ Dit project wordt uitgevoerd in het kader van het innovatiefonds van de Dutch Relief Alliance (DRA), in samenwerking met het ministerie van Buitenlandse Zaken. Voor dit specifieke project is collega-organisatie Dorcas de penvoerder.
²⁾ Dit project wordt uitgevoerd in het kader van de gezamenlijke actie in Mozambique (Idai) van de Dutch Relief Alliance (DRA), in samenwerking met het ministerie van Buitenlandse Zaken.

Lessen uit 2019

- Op verschillende plaatsen in Zimbabwe hebben we bijzondere aandacht voor het betrekken van mensen met een beperking bij (de ontwikkeling van) de gemeenschap. We merken dat CCT daaraan kan bijdragen. Een voorbeeld: een moeder hield haar dochter met een beperking thuis uit angst voor spot vanuit de gemeenschap, waaraan zelfs kerkleden meededen. Na lessen over inclusie hadden moeder én dochter genoeg zelfvertrouwen om in de kerk hun verhaal te vertellen. De kerk steunt hen nu en zij zijn zelf actief betrokken in allerlei activiteiten.
- In Zimbabwe bleek ook in 2019 dat activiteiten om jongeren bewuster te laten omgaan met seksualiteit effect hebben als zij ook concrete kansen krijgen om eigen inkomsten te genereren.
- Adequaat reageren heeft ertoe geleid dat we samen met onze partnerorganisaties konden bijdragen aan het lenigen van de humanitaire crisis in Mozambique en Zimbabwe na orkaan Idai.

Plannen voor 2020

- In Oeganda gaan we met onze partner Teddo een landbouwprogramma met het gewas sesam uitbreiden. Daarbij wordt ook gekeken hoe we de expertise van Nederlandse ondernemers kunnen inzetten.
- In Zimbabwe starten we een pilot om CCT-trainers gebarentaal te leren, zodat zij ook mensen met een gehoorbeperking kunnen begeleiden.
- Bij Ebenezer Farm & College in Zimbabwe (zie hierboven) zijn plannen om kassen te introduceren, zodat er ook in de winter gewassen geteeld kunnen worden.

Oost- en Centraal-Afrika

Ethiopië, Zuid-Soedan, Congo (DRC) behoren tot onze focuslanden (zie hoofdstuk 1). We zetten ons in om in deze regio kwetsbare gemeenschappen weerbaarder te maken in een instabiele omgeving. Ook helpen we deze gemeenschappen om hun lokale overheid te beïnvloeden voor betere dienstverlening. Instabiliteit kan vele oorzaken hebben. Het jaar 2019 liet daar weer verschillende voorbeelden van zien. In dit hoofdstuk gaan we in op projecten in Congo (DRC) en Nigeria.

Zo braken in Ethiopië hevige rellen uit tegen het beleid van de overheid. In Zuid-Soedan raakten mensen ontheemd door overstromingen. In alle verschillende genoemde landen is voedselzekerheid een belangrijk doel van onze projecten.

116.102
mensen bereikt
156
betrokken kerken

Ethiopië
Zuid Soedan
Congo (DRC)
Nigeria
Sierra Leone
Somalië

Congo (DRC)

Investeren in sterke partnerorganisaties

In het oosten van de Democratische Republiek Congo (DRC) dragen we bij aan verschillende projecten in de regio's Ituri en Noord Kivu. De projecten richten zich onder meer op het bestrijden van gendergerelateerd geweld, voedselzekerheid, toegang tot schoon drinkwater en ebola preventie.

Duurzame voedselproductie in het regenwoud

Met onze partner Action Entraide en tien lokale kerken helpen we 500 gezinnen hun voedselproductie te verbeteren en te verduurzamen in het Iruti regenwoud. Ook werken we er aan verbeterde relaties tussen de Mbuti, een achtergestelde bevolkingsgroep, en de overige bevolkingsgroepen.

Kerken zetten zich in voor preventie van geweld tegen vrouwen

Een project in Madzangina – eveneens met Action Entraide – draait om preventie van geweld tegen vrouwen. Leaders uit tien kerken worden toegelust om in hun gemeenschap ongelijkwaardige ideeën over man-vrouw-verhoudingen te veranderen en bestaande normen die geweld in de hand werken ter discussie te stellen. Ook worden er groepen gevormd die slachtoffers van geweld ondersteunen. Dit project bereikte meer dan 2500 mensen.

Onder de Kamuronza-bevolking in Masisi zijn we in 2019 een vergelijkbaar project begonnen, maar met l'Église Anglicane du Congo (DRC) en maar liefst 24 lokale kerken. Dit project richt zich, naast het bestrijden van geweld tegen vrouwen, ook op de verbetering van inkomsten. Dit doen we door slachtoffers van geweld en extra kwetsbare mensen in zelfhulpgroepen te verenigen. In totaal kunnen we hiermee 1500 mensen helpen.

“De wederkerigheid van ons werk zit hem niet alleen in de inbreng van lokale partners en gemeenschappen in wat we doen. Het zit ook in het delen van geloof, wat een goede basis is voor gelijkwaardigheid en waarin we een beroep op elkaar kunnen doen.”

Caspar Waalewijn
INTERNATIONAAL
PROGRAMMADEWERKER
OOST-AFRIKA

Eind 2019 startte Tear met een innovatieproject rondom het bestrijden van gendergerelateerd geweld door het trainen van lokale leiders en kerken. Gefinancierd door de Dutch Relief Alliance en in samenwerking met onder meer Red een Kind, Eye Opener Works en lokale partners in Noord en Zuid Kivu willen we onze aanpak verder ontwikkelen tot een effectieve aanpak in humanitaire situaties. Eind 2019 startte het project met een nulmeting op twee locaties die beiden in hoge mate geraakt zijn door de humanitaire crisis en onveiligheid: Kitshanga in Noord Kivu en Miti Murhesa in Zuid Kivu. De aanpak die we willen uitrollen werkt middels 'gender champions'. Gender champions die in 30 gemeenschappen een serie dialogen aangaan over gender ongelijkheid, geweld, man-vrouw verhoudingen en de onderliggende normen en visies hierop. Religieuze leiders en lokale sleutelfiguren worden mede-aanjagers van verandering. Tevens worden er lokale ondersteuningsgroepen opgericht voor slachtoffers van geweld.

Humanitaire hulp

Met de bovengenoemde projecten bereikten we in 2019 ca. 9.555 mensen. Daarnaast droegen we als onderdeel van de Dutch Relief Alliance samen met onze partner ECC bij aan:

Meer voedselzekerheid

voor **18.492** mensen, doordat zij de beschikking kregen over beter landbouwgereedschap en zaaigoed.

Meer (gebruik van) schoon drinkwater

voor **16.459** mensen door de aanleg van putten en kanalen en voorlichting over hygiëne, met name in verband met ebola.

Financiële steun

voor **10.143** mensen om te kunnen voorzien in hun basisbehoeften.

Nigeria

Schoon drinkwater en betere hygiëne

Noordoost-Nigeria wordt al tien jaar lang getroffen door het geweld van en rond terreurorganisatie Boko Haram. Honderdduizenden mensen leven in vluchtelingenkampen. Voor velen is het moeilijk om hun leven weer op te bouwen.

Tear ondersteunt daarom activiteiten die onder meer bijdragen aan een betere leefomgeving. In 2019 konden we daarmee duizenden mensen ondersteunen:

5.255 mensen kregen toegang tot **schoon drinkwater** door een pompinstallatie die op zonne-energie werkt.

11.103 mensen werden geholpen met **schoonmaakcampagnes** en **goede afwatering**.

Daarnaast leren we mensen energiezuinige fornuizen en briketten te maken om het kappen van hout tegen te gaan.

Heeft ons werk wel écht zin?

Cornelis de Schipper is internationaal programmamedewerker bij Tear. Hij reisde begin oktober af naar Nigeria en bezocht hier verschillende projecten van de Dutch Relief Alliance (DRA). Een heftige reis die veel indruk op hem maakte.

Het komt weleens voor dat er honderd en één verschillende gedachten en gevoelens de revue passeren, terwijl je tegelijkertijd niet goed weet wat je er mee moet. Vandaag had ik zo'n dag. Ik ben in Borno State, in het noordoosten van Nigeria, waar ik het 'base-camp' van International Organization for Migration (IOM) in Maiduguri bezocht. Ik merk dat de bizarre levensomstandigheden van de mensen hier een vraag bij mij oproept: 'Heeft ons werk eigenlijk wel écht zin?'

Harde cijfers

Veel mensen hebben wel gehoord van Boko Haram. Je kent de terreurorganisatie wellicht van de ontvoering van de 276 meisjes uit de stad Chibok. Michelle Obama besteedde hier aandacht aan met #bringbackourgirls. Of misschien ken je de groep van de verhalen over kinderen die worden ingezet als zelfmoordterroristen. Nu, tien jaar na de eerste aanval door Boko Haram, zijn meer dan twee miljoen mensen op de vlucht. De meeste daarvan verblijven in Borno State, maar ook een flinke groep is over de grens naar Kameroen gevlucht. Volgens de rapporten van het Humanitarian Response Plan (HRP) 2019/2020 hebben meer dan zeven miljoen mensen noodhulp nodig om te kunnen overleven.

Deze cijfers houd ik in mijn achterhoofd als ik vanmorgen opstijg in een UNHAS-helikopter (vanwege veiligheid), om naar Dikwa gebracht te worden. Dit is één van de drie gebieden waar we als Tear werken, samen met andere Nederlandse hulporganisaties uit de Dutch Relief Alliance (DRA). Vanuit de helikopter heb ik goed zicht

op Dikwa. Alle vijftien kampen zijn goed herkenbaar aan de vaak witte, vierkante tenten. De stad heeft bijna 80.000 inwoners, waarvan 60.000 vluchtelingen. Een bizarre verhouding. Als we zoveel vluchtelingen zouden opvangen in mijn woonplaats Houten, zou mijn dorp nu uit 200.000 mensen bestaan in plaats van bijna 50.000.

Schijn bedriegt

Terwijl ik door één van de kampen loop, voel ik mij redelijk veilig. Maar schijn bedriegt. Ik loop namelijk op een plaats waar recent een bomaanslag was. Een plek waar vijf dagen geleden nog een aanval plaatsvond. Het valt me direct op dat er veel verschil zit tussen de kampen qua dichtheid van de bebouwing. Sommige tenten staan hutjemutje, terwijl andere tenten veel meer ruimte hebben. Ik krijg te horen dat dit komt doordat mensen niet aan de rand van het kamp willen wonen. Dit vanwege het gevaar voor nachtelijke aanvallen. Mensen kiezen voor veiligheid, maar nemen daarbij allerlei andere problemen op de koop toe. Zoals uitbraken van cholera tijdens het regenseizoen en gebrek aan privacy. Daarnaast is er gebrekkige toegang tot water en sanitair en is er geen ruimte om gewassen te verbouwen.

Nog lang niet genoeg

Gelukkig bieden verschillende ontwikkelingsorganisaties hulp aan, maar dat dat niet genoeg is wordt mij vrij snel duidelijk. Niet alleen mijn bezoek maakt dit helder, ook de cijfers liegen er niet om. Tot nu toe is maar 39 procent van de benodigde financiering gerealiseerd. Met name voor het werken aan voedselzekerheid en goede voeding ontbreekt nog veel geld. Mijn gedachten en gevoelens kunnen deze beelden en cijfers niet loslaten. Zoveel onvervulde behoeften en noden en een voortdurende onveiligheid maken het aanlokkelijk om jezelf af te vragen of wat we doen wel echt zin heeft.

Hoop

Tear zorgt, samen met lokale partner organisatie CRUDAN, voor ondersteuning in levensonderhoud aan de meest kwetsbare gezinnen. Ik ontmoet een aantal mensen met een beperking die dankzij dit project een kleine onderneming konden starten. Het probleem is dat er weinig geld omgaat in de gemeenschap, waardoor het

voor bedrijfjes moeilijk is om rendabel te zijn. Ondanks dat het een uitdaging is, geeft het hen een mogelijkheid om geld te verdienen waarmee ze voedsel kunnen kopen. Zo zijn deze mensen niet meer alleen afhankelijk van de distributies en zijn ze in staat om gedeeltelijk voor zichzelf te zorgen. Juist deze kleine ontwikkelingen zorgen voor een stukje hoop in een omgeving vol geweld en onrecht.

Ook in de kampen zit men niet stil. Ruim 660 mensen hebben tegen een vergoeding werk verricht. Dat werk bestond bijvoorbeeld uit het graven van een geul, zodat het water snel weg kan lopen in de regenperiode om wateroverlast te voorkomen. Ook onderhielden ze de kampomgeving. Bovendien ontvingen 760 mensen voedselsteun via inruilbare vouchers.

Toerist in een ondoorgroond bare wereld
's Middags vlieg ik per helikopter terug en tijdens de vlucht voelt het alsof ik even een toerist was in een wereld waarvan ik de pijn en het verdriet niet goed kan doorgronden. Simpelweg omdat ik niet weet wat deze mensen hebben meegemaakt en wat ze nog door moeten maken. Ik heb niet de zekerheid dat we als hulporganisatie alles goed doen en het juiste doen. Wel weet ik dat de leefomstandigheden van de mensen hier onwaarschijnlijk zwaar zijn en wij als Tear helpen waar we kunnen.

Projecten in Oost- en Centraal-Afrika

	Partner	Toegekend bedrag	Project nummer
DR Congo (DRC)			
Levensonderhoud en milieubescherming Ituri-regenwoud	Action Entraide	40.000	2019079
Huiselijk geweld, vrouwenrechten en CCT	Action Entraide	in 2018	2018016
Huiselijk geweld, vrouwenrechten en levensonderhoud	EAC	38.435	2019024
Voorlichting en preventie ebolavirus	PPSSP	20.000	2019028
Cash, levensonderhoud, watervoorziening in Noord-Kivu	Tearfund	854.617 ¹⁾	2019015
Veranderen sociale normen in conflictsituatie	Tear Nederland	733.174 ²⁾	2019086

Ethiopië

Beleidsbeïnvloeding rond voedselzekerheid	EKHC, WKHC en Tearfund	15.661	2019012
Voedselzekerheid en levensonderhoud via zelfhulpgroepen	EKHC	50.000	2019032
Voedselzekerheid en levensonderhoud via zelfhulpgroepen	WKHC	50.000	2019031

Nigeria

Capaciteitsopbouw CCT	Moses Alagbe	1.842	2018049
Noodhulp: herstel landbouwproductie en levensonderhoud, water, sanitaire voorziening	Tearfund	1.194.048 ³⁾	2019021

Sierra Leone

Plattelandsontwikkeling en CCT	BCSL	15.000	2018053
--------------------------------	------	--------	---------

Somalië

Rehabilitatie van voedselzekerheid	World Concern	40.000	2019088
------------------------------------	---------------	--------	---------

Zuid-Soedan

Landbouwproductie, spaar- en leengroepen en CCT	Tearfund	60.000	2019048
Noodhulp: herstel landbouwproductie en levensonderhoud, cash, water, sanitaire voorziening, slottoekenning fase V	Tearfund	15.370	2018054
Noodhulp: herstel landbouwproductie en levensonderhoud, cash, water, sanitaire voorziening	Tearfund	811.873 ⁴⁾	2019054
Acute noodhulp aan slachtoffers van overstroming in Urur en Pochalla	Tearfund	414.220 ⁵⁾	2019094
Acute noodhulp aan slachtoffers van overstroming in Urur en Pochalla, aanvullende toekenning	Tearfund	26.500	2019095

¹⁾ Dit project wordt uitgevoerd in het kader van de gezamenlijke actie in Congo (DRC) van de Dutch Relief Alliance (DRA), in samenwerking met het ministerie van Buitenlandse Zaken.

²⁾ Dit project wordt uitgevoerd in het kader van het innovatiefonds van de Dutch Relief Alliance (DRA), in samenwerking met het ministerie van Buitenlandse Zaken.

³⁾ Dit project wordt uitgevoerd in het kader van de gezamenlijke actie in Nigeria van de Dutch Relief Alliance (DRA), in samenwerking met het ministerie van Buitenlandse Zaken.

⁴⁾ Dit project wordt uitgevoerd in het kader van de gezamenlijke actie in Zuid-Soedan van de Dutch Relief Alliance (DRA), in samenwerking met het ministerie van Buitenlandse Zaken.

⁵⁾ Dit project wordt uitgevoerd in het kader van de gezamenlijke actie voor acute noodhulp in Zuid-Soedan van de Dutch Relief Alliance (DRA), in samenwerking met het ministerie van Buitenlandse Zaken.

Lessen uit 2019

- Het opzetten van zelfhulpgroepen kan ook in Zuid-Soedan en Congo (DRC) mensen weerbaarder maken. Collega's uit deze landen gingen in 2019 daarom op bezoek bij zelfhulpgroepen in Ethiopië om van hen te leren.
- Onze samenwerking met CRUDAN in Nigeria wordt door steeds meer collega-organisaties herkend als een goed voorbeeld. Een onderzoek dat in 2019 afgerond is, laat zien hoe dit samenwerkingsmodel ook in andere landen toegepast kan worden.
- In 2019 werd onderzoek gedaan naar de rol van kerken in kwetsbare staten, waaronder Zuid-Soedan en Congo (DRC). Het is duidelijk dat die rol cruciaal is in de opvang van vluchtelingen en noodhulp op allerlei gebied. Uit het onderzoek blijkt ook dat er te weinig oog is voor de nood van kerkleiders zelf en dat kerken behoefte hebben aan bemoediging,

Plannen voor 2020

- We willen leren hoe zelfhulpgroepen zelf hun werkwijze verder kunnen verspreiden, met steun van bijvoorbeeld lokale kerken. Het is dan van belang om te onderzoeken hoe het werk dat de kerken tot dusver hebben gedaan, heeft bijgedragen aan stabiele zelfhulpgroepen.
- In Nigeria gaan we samen met de andere leden van de Dutch Relief Alliance kijken hoe lokale organisaties een nog grotere rol kunnen spelen in het verlenen van noodhulp.
- In Ethiopië willen we leren waar en hoe we zelfhulpgroepen kunnen verbinden met het bedrijfsleven en afzetmarkten.

Latijns-Amerika en de Cariben

Haïti behoort tot ons focusland (zie hoofdstuk 1)) en is het armste land in Latijns-Amerika en de Cariben. Verder bieden we – waar mogelijk – noodhulp in deze regio, zoals bij de politieke en economische crisis die zich in 2019 in Venezuela voordeed.

Bolivia
Haïti
Colombia

13.310
mensen bereikt

144
betrokken kerken

Colombia

Noodhulp en Kerst voor vluchtelingen uit Venezuela

Door de politiek-economische crisis in Venezuela zijn miljoenen mensen dit land ontvlucht, onder meer naar Colombia. Velen van hen overleven er in sloppenwijken, zijn ondervoed en hebben medische hulp nodig. Colombiaanse ziekenhuizen kunnen de situatie niet aan.

In de steden Barranquilla en Cartagena biedt Tearfund Colombia, samen met lokale kerken, hulp aan 6.200 extra kwetsbare vluchtelingen, zoals kinderen, eenoudergezinnen, mensen met een handicap en ouderen. De hulp bestond in 2019 onder meer uit:

- Tegoedbonnen waarmee zij boodschappen konden doen;
- Toegang tot medische hulp en medicijnen;
- Maaltijden voor ondervoede kinderen.

“Mijn kinderen weer zien lachen en genieten is van onschatbare waarde. Ik kan me niet herinneren wanneer het de laatste keer was, dus ik ben hier heel dankbaar voor.”

Jehovanis Leon, moeder van een van de kinderen van het project

Daarnaast werd een feestelijke Kerstdag georganiseerd om hoop en blijdschap te delen. Gezinnen met hun kinderen werden uitgenodigd om een dagje naar een speel-park te komen en alle kinderen kregen een cadeautje.

Succesvol pleidooi voor meer rechten

Tearfund ging ook in gesprek met de Colombiaanse overheid om meer rechten voor vluchtelingen te bepleiten. Dit leidde tot nieuw beleid: de vluchtelingen kunnen nu identiteitspapieren krijgen, waarmee ze toegang hebben tot medische zorg en onderwijs.

Haïti

Kerkmobilisatie en landbouw

Naast straatarm is Haïti ook kwetsbaar voor natuurrampen en politiek instabiel. Dat laatste bleek opnieuw in 2019. In februari waren er hevige onlusten in de hoofdstad Port-au-Prince. En in oktober laaide het geweld weer op: massale demonstraties, overvallen, kidnappings en andere vormen van geweld.

De directeur van onze partnerorganisatie Fondasyon Chanje Lavi (FCL) werd vlakbij zijn huis met een vuurwapen gedwongen om kostbare spullen, waaronder een projectauto en -laptop, in te leveren.

Kerken geïnspireerd

Ontwikkelingsprojecten in Haïti gaan veelal gepaard met gratis hulp. Het gevaar is dan dat de mensen passief blijven, wat ondermijnend is voor een duurzame benadering. Ook kerken zijn vaak niet in staat om mensen te inspireren zich voor verandering in te zetten. Hun boodschap – soms vermengd met voodoo-invloeden – mist het onderwijs in de levensstijl van christen-zijn. FCL is een evangelische organisatie die erin slaagt lokale kerken te bewegen om samen met de gemeenschap iets te doen aan de problemen. In 2019 waren 138 kerken en 7.100 mensen bij dit werk betrokken. Ook zijn 3.177 mensen verenigd in 173 zelfhulpgroepen.

Boeren verenigen zich in Duchity

Toen orkaan Matthew in 2016 over het land raasde, werd de regio Duchity het hardst getroffen. Onze Integral Alliance-partner World Renew heeft er een agrarische coöperatie met 200 boeren uit 19 dorpen. De samenwerking helpt de boeren hun productiviteit en zelfstandigheid te vergroten. Eind 2019 is een tweede coöperatie gestart met 400 kwetsbare families. Ook mensen met een beperking worden in het programma betrokken.

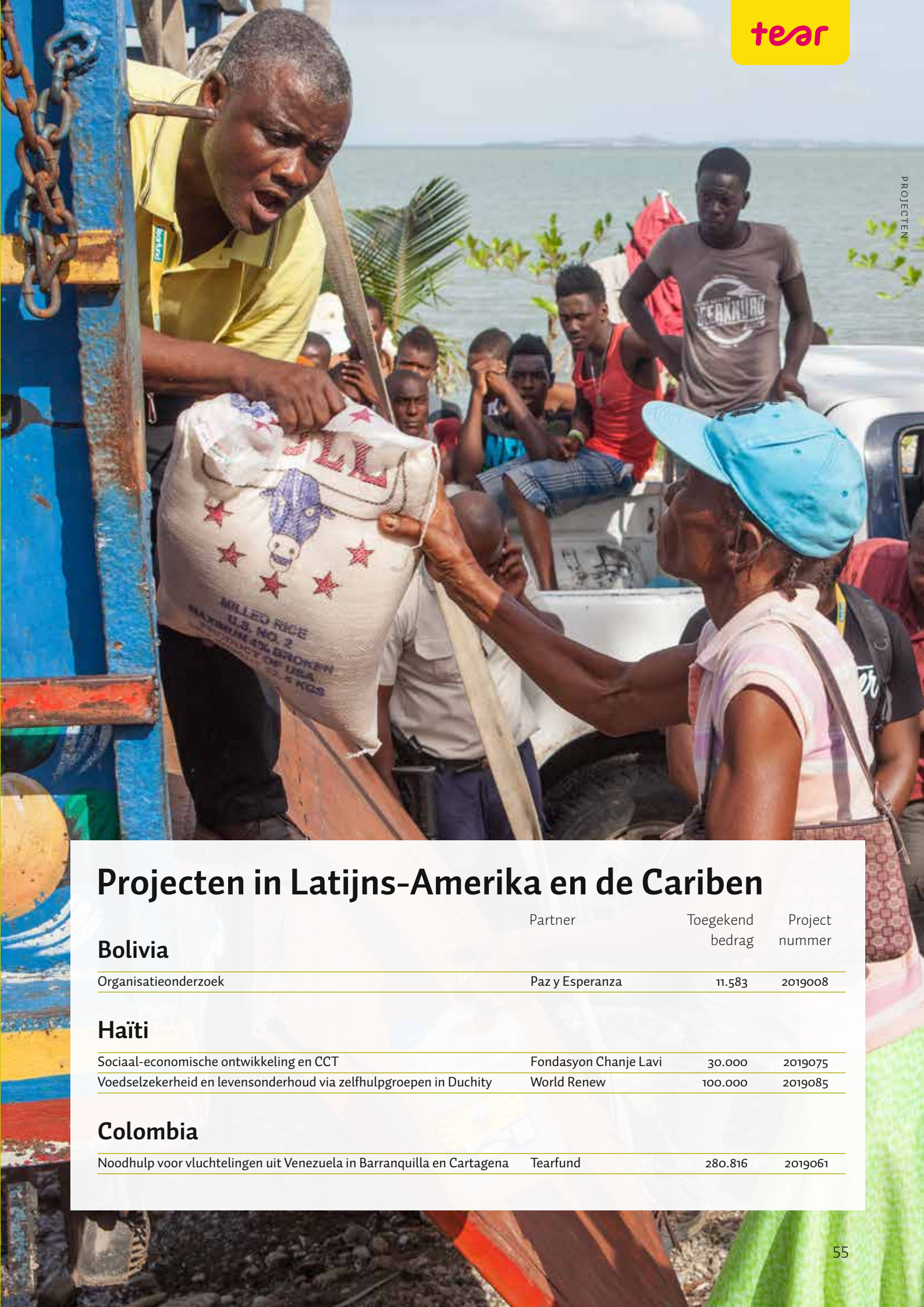
Lessen uit 2019

- In Haïti zien we dat actieve betrokkenheid van kerkleiders veel bijdraagt aan de duurzaamheid van het ontwikkelingswerk.
- Zelfhulpgroepen lijken ook in Haïti goed te werken. De groepen zorgen voor meer onderlinge sociale en economische betrokkenheid.

Plannen voor 2020

- In Haïti gaan we de impact van het programma bij een aantal partners, waaronder FCL, evalueren.
- Concrete plannen voor de landbouwcoöperaties in Duchity (Haïti) zijn:
 - ca. 10.000 bomen planten voor natuurlijke stikstofbinding en bescherming van de hellingen tegen erosie;
 - 1.750 avocadobomen planten;
 - een gemeenschappelijke opslagschuur bouwen.
- Het noodhulpproject in Colombia loopt begin 2020 ten einde. Gezien de blijvende nood zijn extra fondsen noodzakelijk voor één van de grootste ‘man-made’ crises in de wereld op dit moment.

Projecten in Latijns-Amerika en de Cariben

	Partner	Toegekend bedrag	Project nummer
Bolivia			
Organisatieonderzoek	Paz y Esperanza	11.583	2019008
Haïti			
Sociaal-economische ontwikkeling en CCT	Fondasyon Chanje Lavi	30.000	2019075
Voedselzekerheid en levensonderhoud via zelfhulpgroepen in Duchity	World Renew	100.000	2019085
Colombia			
Noodhulp voor vluchtelingen uit Venezuela in Barranquilla en Cartagena	Tearfund	280.816	2019061

Wereldwijd: Inspired Individuals

Inspirerende leiders en ondernemers ondersteunen om de impact die zij op hun omgeving hebben, te versterken en verder uit te dragen. Dat is het doel van ons programma Inspired Individuals. In tien jaar tijd hebben we bijgedragen aan het werk van meer dan 130 ‘inspired individuals’ in ruim dertig landen. En ieder jaar komen er nieuwe mensen bij.

Naast het centrale programma van Inspired, dat zich richt op deskundigheidsbevordering, coaching en mentoring, hebben we in 2019 onder meer het werk van Annette Kirabira, Caleb Rukundo en Consoler Eliya ondersteund.

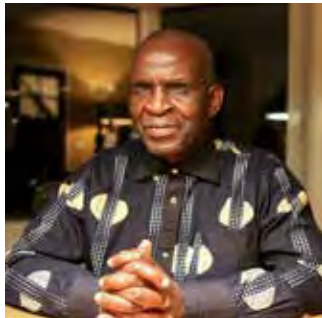
Annette zet zich in voor jonge vrouwen die van mensenhandel en prostitutie gered zijn. Zij krijgen hulp om weer volop mee te doen in de samenleving en economisch zelfstandig te worden.

Caleb vangt straatkinderen op en biedt hun zorg en onderwijs. Ook kunnen de kinderen opgenomen worden in pleeggezinnen.

Consoler vangt dakloze en mishandelde meisjes en jonge vrouwen op in haar huis. Ze biedt hun onderwijs en de mogelijkheid om te leren zelfstandig een inkomen te verdienen.

‘Hoe houd je moed om door te gaan?’

In november was ‘inspired individual’ bisschop Ancelimo Magaya in Nederland op bezoek. Hij is leider van Zimbabwe Divine Destiny, een beweging die kerken toerust om op te komen voor gerechtigheid.

Ancelimo is een inspirerende man, die ondanks zijn blindheid – of misschien wel dankzij – een geweldige visie heeft voor Zimbabwe. Hij verzorgde een gastles op de Christelijke Hogeschool in Ede (CHE) en gaf interviews aan onder andere het Reformatorisch Dagblad.

Tear vroeg hem hoe hij moed houdt om door te gaan, ondanks de risico’s die zijn werk met zich meebrengt. Zijn antwoord is te lezen op www.tear.nl/verhalen-en-nieuws/hoe-houd-je-moed-om-door-te-gaan

Thematische verdieping

Hieronder gaan we in op een drietal belangrijke thema’s waaraan we in onze projecten aandacht schenken: gendergelijkheid, voedselzekerheid en humanitaire hulp.

Gendergelijkheid & bescherming van kwetsbare groepen

In de meeste landen waar Tear actief is, hebben vrouwen en meisjes een ondergeschikte positie. Daardoor krijgen zij minder kansen en worden hun rechten geschonden. En niet alleen ver weg, maar ook dichtbij zien we dat gendergerelateerd geweld het welzijn van vrouwen en meisjes ondermijnt. Tear zet zich daarom in voor herstel van gendergelijkheid en bescherming van kwetsbare groepen.

Genderongelijkheid komt vaak voort uit onderliggende sociale, culturele en religieuze denkbeelden. Het leidt tot allerlei vormen van onrecht. Zo zien we dat vrouwen en meisjes – vergeleken met mannen en jongens – minder toegang hebben tot onderwijs en economische hulpbronnen en minder vaak deelnemen in politieke besluitvorming. Het gebeurt nog te vaak dat vrouwen onnodig sterven tijdens zwangerschap of bevalling. Bovendien zijn vrouwen en meisjes veel vaker slachtoffer van huiselijk geweld en seksueel misbruik. Op veel plaatsen ontnemen taboes en stigma’s rond deze thema’s hun ook kans op herstel.

Een rol voor de lokale kerk

Kerkleiders en geloofsgemeenschappen kunnen een sleutelrol vervullen in het broodnodige veranderproces: leiders vanuit de positie die zij in de lokale samenleving innemen, en geloofsgemeenschappen vanwege de steun die zij slachtoffers kunnen bieden en de mogelijkheid om heersende zienswijzen ter discussie te stellen. Helaas zien we dat kerkleiders deze rol nog niet pakken en vaak juist debet zijn aan het in stand houden van een cultuur van ongelijkheid en de misstanden die daarvan het gevolg zijn.

Daarom zoekt Tear in de gemeenschappen waar we werken, naar manieren om samen met religieuze leiders en andere sleutelfiguren genderongelijkheid tegen te

gaan. We gaan het gesprek aan over de man-vrouw-verhoudingen, rollenpatronen, heersende normen en beeldvorming. Samen identificeren we de veranderingen die wenselijk zijn. We bieden kerkleiders training om met nieuwe ogen naar de Bijbel te kijken en een theologie te ontginnen die de gelijkwaardigheid van man en vrouw juist viert en relaties helpt herstellen. Zo bouwen we aan gemeenschappen die de unieke waarde van ieder mens erkent en beschermt. Daarmee dragen we niet alleen bij aan het bestrijden van onrecht, maar zorgen we er ook voor dat duurzame verandering de hele gemeenschap ten goede komt.

Kwaliteitsstandaard én specifieke inzet

Gendergelijkheid en de bescherming van kwetsbare groepen is niet alleen een kwaliteitsstandaard voor ons werk in de breedte, maar ook iets waar we in diverse projecten specifiek op inzetten. Het gaat dan om het voorkomen van bepaalde vormen van gendergerelateerd geweld (preventie) en het ondersteunen van slachtoffers. Daarbij betrekken we zoveel mogelijk de

Projecten wereldwijd	Partner	Toegekend bedrag*	Project nummer
Ondersteuning sociale ondernemers	Inspired Individuals	85.278	2019040
Onderzoek en leren over CCT	Tear Nederland	26.000	2019092

* Voor een toelichting op de genoemde bedragen, zie kadertekst achterin dit hoofdstuk.

gemeenschap als geheel, met name door lokale mensen en organisaties in staat te stellen de bescherming en ondersteuning van kwetsbare groepen te realiseren. In deze aanpak kunnen kerkleiders en geloofsgemeenschappen een cruciale rol spelen en fungeren als rolmodellen en aanjagers van verandering.

Voorbeelden uit het werk van Tear

Nepal: voorlichting en spaargroepen in de strijd tegen mensenhandel

Eén van de voorbeelden van dit werk is onze inzet – samen met een lokale partner – tegen mensenhandel in een regio in Nepal. Hier worden veel mensen onder valse voorwendselen – bijvoorbeeld het vooruitzicht op betaald werk – overgehaald naar India te migreren, om er uiteindelijk in dwangarbeid of de seksindustrie te belanden. Om dit te voorkomen wordt via vrijwilligers en gemeenschapscentra voorlichting over de risico's gegeven. Door kwetsbare vrouwen in spaargroepen te verenigen, versterken we hun economische positie. En in kinderclubs hoort ook de jeugd tijdig over mensenhandel en wat daartegen te doen is.

India: preventie van huiselijk en seksueel geweld

Samen met partnerorganisatie ACT werkt Tear in de sloppen van Mumbai aan de preventie en aanpak van huiselijk en seksueel geweld. Getrainde vrijwilligers bieden voorlichting en ondersteuning aan kwetsbare gezinnen, en hulp aan slachtoffers.

Congo (DRC): dialoog en ondersteuning van slachtoffers

Ook in Ituri in Oost-Congo zetten we ons in tegen genderongelijkheid en geweld tegen vrouwen, samen met onze partner Action Entraide. We doen dit onder meer door kerkleiders te trainen en de dialoog in de samenleving te stimuleren. In de stad Goma stelt Tear lokale kerken in staat economische en psychosociale ondersteuning te geven aan kwetsbare vrouwen en slachtoffers van geweld. Zij vinden hun waardigheid terug, terwijl ze in hun levensonderhoud leren voorzien door kleine ondernemingen op te zetten.

Nederland: Resister-campagne

Vanuit eenzelfde visie werken we ook in Nederland aan het bestrijden van gendergerelateerd geweld. Met de Resister-campagne (pagina 70) riepen we kerken op oog te hebben voor slachtoffers van huiselijk geweld en seksueel misbruik, om de taboes rond deze thema's te doorbreken en bij te dragen aan preventie.

Innovatieve pilot: aanpak genderongelijkheid in kader van humanitaire hulp

Als Tear geloven we in het belang van voortdurend leren en onze werkwijze daarop aanpassen. Deze innovatiedrang kreeg in 2019 een extra stimulans, doordat we een toekenning vanuit het DRA Innovatiefonds ontvingen. Dit geld is bedoeld om onze aanpak van genderongelijkheid, waarbij we kerk- en gemeenschapsleiders betrekken, aan te passen voor inzet in de context van humanitaire hulpverlening.

Eind oktober gingen we van start met een pilot, in samenwerking met diverse partijen, waaronder Red een Kind, Eye Opener Works en lokale organisaties in Oost-Congo. Het doel is om tot een methode te komen die in een korter tijdsbestek kan worden uitgerold, en waarbij gemeenschappen zelf de veranderingen op het gebied van genderongelijkheid monitoren.

Voedselzekerheid en levensonderhoud

Klimaatverandering, uitputting van de aarde en toenemende sociaaleconomische ongelijkheid zijn drie wereldwijde ontwikkelingen die kwetsbare mensen harder treft dan andere groepen. Ons werk op het gebied van voedselzekerheid en levensonderhoud staat in het teken van deze ontwikkelingen.

Klimaatverandering treft mensen onder meer in hun toegang tot voedsel en water, en heeft – mede daardoor – grotere gezondheidsrisico's tot gevolg. Te intensief gebruik van de hulpbronnen die de aarde ons biedt, leidt tot afnemende bodemvruchtbaarheid en biodiversiteit, en tot toenemende bodemerosie en verontreiniging van land, water en lucht. De sociaaleconomische ongelijkheid wordt mede versterkt door klimaatverandering, maar ook door geografische en technologische ontwikkelingen.

In de meeste landen waar we werken, hebben mensen te maken met de negatieve effecten van het bovenstaande. Wij werken met de meest kwetsbare groepen om hen te ondersteunen in hun veerkracht. We doen dit door hen te helpen om alternatieve en meer duurzame vormen van voedselproductie en levensonderhoud mogelijk te maken.

Rol voor de lokale kerk

Ook in verschillende programma's rond voedselzekerheid en levensonderhoud, betrekken we de lokale kerk. De rol van de kerk kan op verschillende manier concreet

worden. Zo kunnen kerken en hun leiders, voortbouwend op de gekozen CCT-benadering (zie hoofdstuk 1), de gemeenschap in beweging brengen bij de opstart van een project. Een kerk kan faciliteiten beschikbaar stellen, bijvoorbeeld een kerkgebouw als vergaderplek voor een boerengroep. Sommige kerken zijn ook bereid een stuk land beschikbaar te stellen voor de bouw van een coöperatieve schuur of als een gezamenlijk proefveld voor de training van duurzame landbouwmethodes.

Kwaliteitsstandaard en specifieke inzet

Vanuit steeds meer studies en onderzoeken wordt aanbevolen om een duidelijke link te leggen tussen ontwikkeling, klimaat en milieu. Door de complexiteit aan oorzaken en effecten moeten we oog hebben voor maatregelen die de risico's en gevolgen van klimaatsverandering tegen kunnen gaan. In kwetsbare landen gaat het dan niet zozeer om maatregelen zoals vermindering van de uitstoot van broeikasgassen, maar om 'gewone' interventies op het gebied van armoedebestrijding, waardoor het aanpassingsvermogen van mensen vergroot wordt. Tear besteedt daarom vooral aandacht aan economische mogelijkheden, kansen en stabiliteit en tegelijkertijd aan meer bewustwording en zorg voor de natuurlijke omgeving. We doen op vier specifieke niveaus:

- **Gemeenschapsofbouw** – We ondersteunen gemeenschappen, zodat die zich kunnen aanpassen aan veranderende omstandigheden. Tear heeft al een sterk track record in het faciliteren van en werken met kerken en gemeenschappen in veranderingsprocessen.
- **Rampenpreventie** – Rampen die met het klimaat verband houden, nemen toe in aantal en intensiteit. Daarom is het noodzakelijk om met gemeenschappen aan rampenpreventie te werken. Dat vergroot hun veerkracht en stelt hen in staat om ook na een ramp toegang te blijven houden tot voedsel en inkomen.
- **Bewustwording en beleidsbeïnvloeding** – Tear sluit aan bij nationale en internationale campagnes en netwerken om het bewustzijn in de samenleving te vergroten en de overheid te stimuleren actie te ondernemen.
- **Leren en onderzoek** – Tear investeert, in samenwerking met Tearfund Engeland, actief in onderzoek en evaluaties.

Voorbeelden uit het werk van Tear

‘Conservation farming’ voor stabiele voedselvoorziening

Om lokale voedselproductie en stabiele voedselvoorziening te bevorderen, stimuleren we mensen om aan ‘conservation farming’ te doen, d.w.z. duurzame landbouwtechnieken te gebruiken. In 2019 hebben we daarmee circa 14.800 mensen in negen landen bereikt.

‘Business support’ voor beter inkomen

Daarnaast verbeteren we de koopkracht van mensen door hen in staat te stellen kleinschalige bedrijfsactiviteiten op te zetten. Vooral vrouwen krijgen zo de kans op aanvullende inkomsten. Daarbij besteden we ook aandacht aan wat de impact van deze activiteiten is op de natuur. In 2019 hebben we zo ruim 5.100 mensen in acht landen getraind in het opzetten en uitbouwen van bedrijfsactiviteiten.

Zelfhulpgroepen sparen en investeren

Soms kan een gemeenschap enorm gebaat zijn bij het vormen van zelfhulpgroepen met een eenvoudig spaarprogramma, waarbij alle leden elke maand een klein bedrag inleggen. Zo sparen zij voor onvoorziene kosten (bijvoorbeeld door ziekte) of het opstarten van bedrijfsactiviteiten. Daarnaast hebben de groepen een sterke sociale functie, want ze bevorderen de onderlinge solidariteit en bieden een platform voor onderwijs, voorlichting en coaching. In 2019 hebben we met deze vorm van ondersteuning circa 16.000 mensen bereikt.

Via de **Civic Engagement Alliance** (een samenwerkingsverband van veertien organisaties) hebben we ons in Oostelijk Afrika ingezet voor lobbywerk en beïnvloeding van het beleid van de (lokale) overheid, zodat boeren toegerust zouden worden om voedselzekerheid te realiseren. Daarbij is speciale aandacht voor mensen die veelal minder kansen hebben, zoals vrouwen en mensen met een beperking. De overheid kan hen namelijk, samen met de gemeenschap, in staat stellen om actief aan voedselproductie deel te nemen.

Noodhulpprogramma's

Noodhulp op het gebied van voedselzekerheid en levensonderhoud bestaat veelal uit distributie van voedsel, cash of zaden en gereedschap om de eigen voedselproductie (weer) op gang te brengen na een conflict of ramp. In 2019 betrof dit met name grote humanitaire programma's in Indonesië, Bangladesh, DRC, Zuid-Soedan, Nigeria, Mozambique en Zimbabwe.

Leren & Innoveren

Tear investeert actief, in samenwerking met Tearfund Engeland in onderzoek en evaluaties. In 2019 zijn er een aantal studies gepubliceerd rondom het thema voedselzekerheid en levensonderhoud:

From subsistence to markets is een gids voor de design, planning en implementatie van duurzame, markgerichte projecten voor kleine boeren en gemeenschappen.

No time to waste is een onderzoeksrapport dat de omvang van het plastic probleem laat zien oplossingen voor bedrijven en overheden presenteert.

Succesfull approaches to solid waste management is een onderzoeksrapport naar succesvolle en effectieve aanpakken in veilig en verantwoorde afvalverwerking. Het rapport focust op zes verschillende casussen in Afrika en Azië.

Building a sustainable future is een praktische gids voor het vergroten van duurzaamheid in projecten, programma's en strategieën.

Making markets work is een onderzoeksrapport naar de potentie van marktwerking in het bouwen aan veerkracht en levensonderhoud van pastoralist gemeenschappen, die kwetsbaar zijn voor de gevolgen van klimaatverandering. Focus van de studie is Kenia.

Humanitaire hulp

Met humanitaire hulp worden mensen in ernstige fysieke nood ondersteund. Deze nood kan het gevolg zijn van menselijk handelen, bijvoorbeeld een gewapend conflict, of door omstandigheden in de natuurlijke omgeving. De nood kan acuut zijn, bijvoorbeeld na een ramp, of zich langzaam ontwikkelen. Veel noodsituaties leiden tot ontheemden- en vluchtelingenstromen.

Humanitaire hulpverlening beslaat een breed scala aan activiteiten (of fasen).

Met deze activiteiten willen we...

- **mensen die getroffen zijn** door een ramp, helpen overleven (acute noodhulp);
- **lokale gemeenschappen herstellen** en weer opbouwen, idealiter tot het niveau van vóór de rampsituatie (rehabilitatie en reconstructie);
- **lokale gemeenschappen ontwikkelen**, zodat zij beter kunnen reageren op nieuwe rampen of nieuwe rampen kunnen voorkomen (rampenpreventie, voorkomen en verzachten).

Het aantal mensen dat afhankelijk is van noodhulp, lag in 2019 vele malen hoger dan voorspeld. De belangrijkste oorzaken hiervan zijn de toename van natuurrampen ten gevolge van klimaatverandering en de uitbreiding van conflicten, met de verplaatsingen van mensen die daar weer het gevolg van zijn. Volgens het Global Humanitarian Overview-rapport 2020 raakte in 2019 een recordaantal mensen ontheemd. Daardoor zullen in 2020 ca. 168 miljoen mensen noodhulp en bescherming nodig hebben. Dat is 1 op de 45 mensen wereldwijd. Het lijden van de meest kwetsbaren in deze crises raakt ons tot in de kern van onze organisatie.

Rol voor de lokale kerk

Ook bij humanitaire hulp willen we – waar dat van toegevoegde waarde is – graag de lokale kerk betrekken. Lokale kerken zijn praktisch uitgerust om met de gemeenschap samen te werken, behoeften te identificeren en middelen te mobiliseren, onder meer in de fase van acute noodhulp. Lokale kerken leveren vrijwilligers, bereiken moeilijk toegankelijke gebieden, helpen bij het uitdelen van hulpgoederen, bieden een luisterend oor bij psychische noden en kunnen bemiddelend werken bij spanningen en conflicten, etc. We trainen lokale kerken in hun rol en versterken hun capaciteit voor en na een ramp. We leren kerken over de kernstandaarden bij humanitaire hulp, we leren ze noden in kaart te brengen en om te zien naar kwetsbare mensen, ongeacht hun religie, geslacht, sociale klasse of etniciteit. Zo kunnen we samen van betekenis zijn. Daarnaast investeren we in richtlijnen, zoals de brochure ‘Local Churches and Disaster’.

Kwaliteitsstandaard en specifieke Inzet

Bij humanitaire hulp staan vier principes centraal:

- **Humaniteit:** dat we het lijden van mensen willen verlichten, met bijzondere aandacht voor kwetsbare groepen, terwijl we de waarde van alle slachtoffers respecteren.
- **Neutraliteit:** dat we geen partij kiezen bij gewapende conflicten.
- **Onpartijdigheid:** dat we alleen hulp bieden op basis van nood, zonder enige vorm van discriminatie.
- **Onafhankelijkheid:** dat we volledig onafhankelijk werken van de politieke, economische, militaire of welke agenda van andere actoren dan ook.

Deze principes zijn leidend en compromisloos. Zij vormen bij elke specifieke interventie de grondbeginselen voor ontwerp, voortgangscntrole en evaluatie van onze humanitaire hulpverlening in een bepaalde context. Daarnaast zijn andere standaarden en normen van toepassing, zoals de gedragscode van het Internationale Rode Kruis en ngo's die actief zijn in humanitaire hulp, de *Core Humanitarian Standard*, de Sphere-standaarden en het *International Aid Transparency Initiative*. Zie hiervoor verder hoofdstuk 4.

Voorbeelden uit het werk van Tear

Ook in 2019 hebben we, samen met onze nationale en internationale partners, humanitaire hulp verleend in zowel langdurige als nieuwe, acute noodsituaties. In Bangladesh, Colombia, Congo (DRC), Indonesië, Mozambique, Nigeria, Zuid-Soedan en Zimbabwe hebben we lopende noodhulpprogramma's.

In de totale bestedingen van Tears internationale portefeuille is het aandeel van humanitaire hulp gestegen naar 81 procent, met een totaalbedrag van circa € 7,15 miljoen. Daarmee hebben we in 2019 ruim 300.000 mensen bereikt. Achter deze aantallen gaan evenzoveel individuele mensen schuil, met elk zijn of haar eigen verhaal, lijden en verdriet, maar vaak ook de wil om door te gaan. Zij verdienen onze volle aandacht en onze inzet. Daarom hopen ook de komende jaren zo veel mogelijk mensen te bereiken met onze noodhulp. Het kan een begin zijn van het opstaan uit armoede.

Inzet lokale partners

Onze hulp konden we tijdig en effectief inzetten dankzij onze lokale partners. Zij zijn een onmisbare schakel, doordat zij werken in de realiteit en dynamiek van de lokale noodsituatie zelf. Wat is het goed om mee te bouwen aan deze lokale capaciteit. Hierin zien wij een noodzakelijke vernieuwing van denken als het gaat om noodhulp.

Naast het bieden van noodhulp zelf is het voorkomen van crises en het voorbereiden van lokale partners en gemeenschappen op eventuele noodhulp van levensbelang. Dit komt tot uiting in de zogenaamde localisation-agenda van Grand Bargain. Grand Bargain is een overeenkomst tussen meer dan dertig van de grootste internationale donoren en hulporganisaties, bedoeld om noodhulp zo effectief mogelijk te laten zijn (zie: interagencystandingcommittee.org/grand-bargain). Localisation is één van de speerpunten, wat onder andere inhoudt dat we streven naar meer ondersteunings- en financieringsinstrumenten voor lokale en nationale hulpverleners, deelname in besluitvorming, samenwerking en ondernemerschap.

Leren & innoveren

Een voorbeeld van de wijze waarop Tear de localisation-agenda vormgeeft, is door een lokale partneror-

ganisatie de leidende uitvoerende organisatie te laten zijn bij humanitaire interventies, zoals met CRUDAN in Nigeria. Dit programma is medegefinancierd door de Nederlandse overheid via de Dutch Relief Alliance. In 2019 hebben we een publicatie hierover uitgegeven: 'Shoulder to shoulder'.

Tear is ook de initiatiefnemer tot het netwerk Jakomkris in Indonesië, dat in augustus 2017 gestart is. Dit netwerk is bedoeld om gecoördineerd te reageren op rampen in het land en de capaciteit op het gebied van rampenpreventie te versterken. Het bestaat uit 39 Indonesische ngo's en kerkelijke denominaties. In oktober 2019 organiseerden we in Yogyakarta, Indonesië, een leerevent rondom rampenpreventie. Met een grote groep mensen uit verschillende landen hebben we nagedacht over mogelijkheden om de lokale capaciteit op dit gebied te versterken. Het is goed om te zien dat vanuit het evenement nieuwe initiatieven ontstaan die bestaande landenprogramma's verbeteren.

Een ander voorbeeld van innovatie is het project in Congo (DRC) dat erop gericht is om sociale normen te adresseren in een noodhulpsituatie. Zie verder hiervoor zie pagina 45.

Over de bedragen in de tabellen van dit hoofdstuk

In de tabellen met onze internationale projecten ziet u de toegekende bedragen. Dat zijn de bedragen die wij ter beschikking stelden via de genoemde partnerorganisaties. Let wel, het gaat dus niet om bestede bedragen. Om verschillende redenen is het namelijk lastig om de bestede bedragen te noemen:

- Het kan zijn dat een partnerorganisatie een bedrag besteedt dat wij al in een voorgaand jaar hebben toegekend.
- Het kan zijn dat een besteed bedrag (gedeeltelijk) afkomstig is van andere donoren.
- Onze partners verantwoorden hun bestedingen in financiële rapportages die wij pas in de loop van 2020 ontvangen. Het tijdstip is afhankelijk van het financiële boekjaar dat de partner aanhoudt en dat niet gelijk hoeft te lopen met ons boekjaar (januari-december).

Sommige projecten uit 2019 zijn hier niet en wel genoemd. Dit betreft 'doorgeefgiften' of doorgaande financieringen uit vorige jaren. Omwille van de ruimte is het niet mogelijk hier alle projectresultaten te benoemen. Uitgebreide projectrapportages kunt u bij ons opvragen: info@tear.nl.

3. **Onze projecten in Nederland**

Ook in Nederland helpt Tear kerken en individuele christenen om gerechtigheid na te streven, in hun eigen omgeving en wereldwijd. In dit hoofdstuk krijgt u een beeld van onze projecten hier en de belangrijkste resultaten. Net als internationaal werkt Tear ook in Nederland aan dezelfde aandachtsgebieden die we in hoofdstuk één hebben uiteengezet. Als voorbeeld komt CCT met name tot uiting bij de Integral Mission en Umoja projecten en structurele ontwikkeling, duurzaamheid bij GroeneKerken, lobby bij beïnvloeden en bepleiten.

Community rond Integral Mission inspireert kerken

Tear droomt van kerkelijke gemeenten die in alle facetten van hun bestaan missionair zijn. Dat heet *Integral Mission*. Om dit te stimuleren, bouwen we aan een ‘leercommunity’ van mensen die de kracht van *Integral Mission* (zie ook p.10) herkennen en willen inzetten.

Voorgangersreis: leren van de kerk in Oeganda

Eén van de activiteiten waarmee we aan deze leercommunity bouwen, is onze jaarlijkse voorgangersreis. In 2019 gingen **9 voorgangers en pioniers** uit Nederlandse kerken mee naar Oeganda om te ervaren hoe kerken daar een grote rol spelen in hun omgeving.

Werkconferentie in Den Haag

In januari 2019 hielden we een werkconferentie in Den Haag. Drie weken van tevoren had zich al het maximum-aantal van **75 deelnemers** aangemeld. Naast een plenair programma in de Havenkerk brachten zij in groepjes bezoeken aan diaconale projecten in de stad. Ten slotte werd samen avondmaal gevierd. In de enquête na afloop kreeg de dag gemiddeld het **cijfer 7,8**.

“Inspirerend. Mooie ontmoetingen. Het begint echt een stevig netwerk te worden. Veel lijntjes opgepikt die de rest van het jaar vervolg kunnen krijgen.”

Een deelnemer aan de werkconferentie

Collegedagen

Ook tijdens twee collegedagen werden bezoekers geïnspireerd om met *Integral Mission* aan de slag te gaan. De eerste vond 8 mei plaats in de kapel van de Evangelische Omroep in Hilversum en stond in het teken van ecologische gerechtigheid. Dave Bookless (A Rocha International) en theoloog/milieuactivist Ruth Valerio verzorgden lezingen. Tear organiseerde de dag met A Rocha Nederland, Micha Nederland, MissieNederland, GroeneKerken en de EO. De samenwerking werd door alle organisaties als verrijkend ervaren.

Aantal bezoekers: 111.

Op 31 oktober vond een tweede collegedag plaats, met Chris Wright (eveneens van A Rocha International) als spreker. Locatie was dit keer de multiculturele kerk Hoop voor Noord in Amsterdam. Deze dag organiseerden we met het Baptistenseminarium, het Diaconaal en Missionair Steunpunt, het Evangelisch College, Micha Nederland en New Wine Nederland. Het was een zeer leerzame dag waarin Chris de deelnemers op een andere manier naar missie liet kijken.

Aantal bezoekers: 137.

Voor meer informatie en boeiende video's en podcasts van deze collegedag kunt u kijken op onze website www.tear.nl/collegedag

Umoja: voor kerken die met beide benen in de buurt willen staan

Een concrete uitwerking van *Integral Mission* is het programma Umoja. Daarmee wil Tear kerken laten ontdekken hoe ze samen met de buurt mee kunnen werken aan Gods plan van hoop en herstel. Umoja (Swahili voor ‘eenheid’, ‘saamhorigheid’) is gebaseerd op de uitdagende praktijk van kerken in het Zuiden (zie hoofdstuk).

Het traject moet leiden tot veranderingen op drie gebieden:

- 1 Gemeenteleden worden zich bewust van Gods plan en hun rol daarin;
- 2 De kerk neemt een nieuwe, zichtbare rol in de samenleving in;
- 3 Armoede en (sociaal) onrecht in de buurt nemen af.

Eind 2019 waren 11 kerken met Umoja bezig (eind 2018: 7). De meeste doen het volledige tweejarige programma, een paar kerken kozen voor een verkort traject ('Umoja light').

Evaluatie: nieuwe relaties en activiteiten in de buurt

Uit evaluaties blijkt keer op keer dat gemeenteleden zich inderdaad meer bewust worden van hun gaven en welke rol ze in hun omgeving kunnen innemen. Er ontstaan nieuwe relaties en praktische activiteiten in en met de buurt. Voorbeelden zijn een maandelijkse spelletjesavond in Woerden en een buurtinloop in Leeuwarden.

Umoja helpt kerken met beide benen in de buurt te staan. Het programma biedt kerken handvatten om zich te verbinden aan het dagelijks leven van mensen in de buurt. Wij geloven dat hierdoor gemeenschappen tot bloei komen.

Voor meer informatie kunt u kijken op onze website www.tear.nl/umoja

Deelgemeenten & Connected Churches

Kerken in Nederland kunnen via Tear een specifiek project in het buitenland ondersteunen. Deze kerken noemen we *Connected Churches*. Het is ook mogelijk om als kerk 'deelgemeente' te worden. Deelgemeenten gaan echt een relatie aan met een kerk in één van onze projectgebieden.

Als deelgemeente trek je drie jaar met elkaar op. Er zijn uitwisselingsmomenten en tussendoor leven de kerken met elkaar mee via internet en sociale media. Een uitdagende en leerzame verbinding.

Gods liefde over grenzen

'Ik geloof heel sterk in deze verbinding!' zegt pastor Brown Chavaseki van de Redeemed Gospel Church in Nairobi, Kenia. In mei 2019 was hij met een aantal gemeenteleden op bezoek bij 'hun' deelgemeente, de Nederlands Gereformeerde Kerk in Maassluis. 'Al liggen onze gemeenten ver van elkaar, we zijn verbonden. Gods liefde gaat over alle grenzen heen.'

Dominee Ies Maaswinkel is het met hem eens: 'Mijn ervaring is dat het werkt, zodra je elkaar ontmoet in het echte leven. Nu een deel van hun kerk bij ons op bezoek is geweest, is ons deelgemeente-zijn echt iets van de hele kerk geworden.'

Deelgemeenten & Connected Churches in 2019

4
deelgemeenten

38
Connected Churches

€ 35.000
inkomsten

meer informatie vind u op:
www.tear.nl/connected-church
www.tear.nl/jouw-kerk/deelgemeente

77 nieuwe 'groene kerken'

GroeneKerken is een initiatief van Tear en Kerk in Actie, waarmee we kerken in Nederland tot duurzaamheid stimuleren. Een kerkgemeente die zich bij dit initiatief aansluit, belooft elk jaar één concrete stap naar meer duurzaamheid te zetten. In 2019 hebben zich 77 nieuwe 'groene kerken' aangemeld. Dat brengt het totaal aantal op 295.

Groen Geloven: evenement om te proeven van duurzaamheid

Samen met GroenGelovig organiseerden we in oktober 'Groen Geloven'. Dit event rond duurzaamheid kwam in de plaats van onze 'GroeneKerkendag' en werd financieel gesteund door stichting Haëlla en werkgroep Konferentie Nederlandse Religieuzen (KNR) - Projecten in Nederland (PIN).

Aan de invulling van het programma werkten veel andere organisaties mee, zoals A Rocha, de ChristenUnie en Micha Nederland. Dit partnerschap wierp zijn vruchten af. **526 mensen bezochten de dag** in het Dominicanenklooster in Zwolle. Dat was ruim honderd meer dan verwacht.

Tot de sprekers behoorden weerman Reinier van der Berg en bisschop Gerard de Korte. Daarnaast konden de bezoekers kiezen uit 23 verschillende 'proeverijen' (workshops). In een enquête gaf 85 procent van hen aan door het event geïnspireerd te zijn om concrete stappen te zetten. Zij gaven de dag het '**rapportcijfer**' 8,2.

"Het heeft me gemotiveerd om nog meer actie te voeren voor het klimaat"

Een deelnemer aan Groen Geloven

Plannen voor 2020

De Maatschappij van Welstand zegde GroeneKerken voor 2020 een fonds toe. Hiermee hopen we nog meer kerken te bereiken en ons contact met hen te versterken. Ook is een projectleider aangenomen.

www.groenekerken.nl

“Veel problemen in ontwikkelingsgebieden komen voort uit onze levensstijl in het Westen. Daarom vind ik het ontzettend goed dat Tear niet alleen in ontwikkelingsgebieden werkt, maar zich ook inzet voor verandering van onze levensstijl in Nederland. Alleen zo kunnen we ongelijkheid en ander onrecht bij de wortel aanpakken en werken aan een rechtvaardige wereld.”

Manuel Voordewind
LOBBYIST TEAR

Uniek platform tegen geweld: Veiligekeerk.nl

Wereldwijd werkt Tear met lokale kerken en organisaties samen om seksueel en huiselijk geweld tegen te gaan. Met de campagne Resister deden we van 2016 tot 2018 hetzelfde in Nederland.

We motiveerden kerken om bij te dragen aan preventie van seksueel en huiselijk geweld. Daarbij merkten we dat ze het vaak moeilijk vinden om goede informatie en materialen te vinden. Er was behoefte aan een centraal platform.

Dit heeft ertoe geleid dat Tear in samenwerking met de kerkelijke meldpunten initiator is geworden van de stichting Veiligekeerk.nl.

Kerk, hulpverlening en meldpunten in één platform

Het platform wordt aangestuurd door een kerngroep met medewerkers van verschillende christelijke meldpunten (Meldpunt Misbruik, SEM en SMPR). Zij zullen de website www.veiligekeerk.nl beheren, een vernieuwde versie van de Resister-site. Veiligekeerk.nl heeft verder een klankbordgroep met vertegenwoordigers vanuit verschillende kerkgenootschappen en de christelijke hulpverlening, waaronder Tear. Zo creëren we met dit centrale platform een uniek stuk samenwerking. Veiligekeerk.nl wordt gelanceerd in de week van 31 augustus 2020.

Veertigdagenkalender zet lezers aan het denken

In 2019 brachten we voor de tiende keer onze Veertigdagenkalender uit. Daarmee willen we lezers stimuleren om bewust naar Pasen toe te leven én bewust in het leven te staan. Een combinatie van Bijbelse overdenkingen, tips en praktijkvoorbeelden helpen om de wereld om hen heen een stukje mooier te maken.

Tuinbankje naar voren

Uit een enquête blijkt: 56 % van de lezers is op een positieve manier aan het denken gezet. 22 % is met tips uit de kalender aan de slag gegaan. Projectleider Joost van Dieren: ‘Soms gaat dat om heel praktische dingen, zoals: zet je tuinbankje niet achter, maar voor je huis. Mensen die dat gedaan hebben, geven aan nu veel meer contact met de buurt te hebben.’

18.290

kalenders verkocht
(2018: 19.091)

47.000

lezers bereikt
(2018: ca. 48.000)

7,5

gewaardeerd gemiddeld
(2018: 7,3)

Andere reacties: eten delen en duurzame vakantie

‘Ik vond het verhaal over de jongen die een zwerver mee naar huis nam, prachtig. Mede op basis daarvan heb ik ook te eten gedeeld met zwervers in mijn buurt.’

‘Onze vakantie geboekt n.a.v. de sites die jullie gaven: duurzame vakanties. En deze linkjes ook doorgestuurd naar familie en collega’s!’

Lobbywerk versterkt onze positie

In 2019 is Tear Nederland gestart met actief lobbywerk. Daarmee willen we invloed uitoefenen op het overheidsbeleid, onze positie ten opzichte van institutionele fondsen verbeteren en onze naamsbekendheid vergroten. De resultaten uit dit eerste jaar zijn erg bemoedigend. We merken dat Tear steeds gemakkelijker gevonden wordt, door andere organisaties in de sector en het ministerie van Buitenlandse Zaken.

Om te beginnen hebben we geïnvesteerd in de opbouw van een netwerk dat ons helpt om effectief te lobbyen. Zo hebben we gesprekken gehad met lobbyisten van andere organisaties en met kennisinstellingen. Samen met uitvoerig onderzoek heeft dit de basis gelegd voor onze lobbystrategie. Vervolgens hebben we deelgenomen aan verschillende conferenties van het ministerie van Buitenlandse Zaken en opiniestukken geschreven die tot publicaties leidden, onder meer in het dagblad Trouw.

Deelname aan VN-klimaattop

Met het oog op de VN-klimaattop schreef Tear in het najaar een brief aan minister Kaag, die medeondertekend werd door tien collega-organisaties. Naar aanleiding van deze brief werden we uitgenodigd op het ministerie van Buitenlandse Zaken. We spraken af in 2020 opnieuw bijeen te komen om te kijken hoe we elkaars werk kunnen versterken.

In december nam Tear deel aan de top. Daar hadden we gesprekken met meerdere organisaties die zich bezighouden met het raakvlak van religie en klimaat. De intentie is uitgesproken om samen toe te werken naar een event op de volgende klimaattop dat zich zal richten op de rol van religieuze actoren in de strijd tegen klimaatverandering. Tear zal hier een actieve bijdrage aan leveren.

Jongeren voor jongeren: Nacht Zonder Dak

Jeugdgroepen ervaren met de sponsoractie Nacht Zonder Dak wat het betekent om dakloos te zijn. Vooraf duiken ze aan de hand van lesmateriaal in de thema's armoede en onrecht. En met de nacht zelf zamelen ze geld in, zodat Tear jongeren in armoede kan ondersteunen. In 2020 zal dit project geëvalueerd worden vanwege de tegenvallende resultaten.

Vijf kerken in Barendrecht sloegen de handen ineen om één grote Nacht Zonder Dak te organiseren. Met verschillende acties en workshops werd de opbrengst tot boven de 5.000 euro gebracht. Bovendien maakte het bedrijf Fanatiek voor deze gelegenheid mooi promotiemateriaal dat wij kunnen gebruiken voor online campagnes.

Koude nacht rond kampvuur

In Twente werd inmiddels voor de negende keer een Nacht Zonder Dak gehouden. 42 jongeren brachten een koude nacht door in zelfgebouwde krotten rond een kampvuur. Daarmee haalden ze 2.350 euro op.

ruim **60**
Nachten Zonder Dak

(2018: ruim 90)

ruim **1.100**
tieners

(2018: ruim 1.800)

Opbrengst:
€ 123.061,-

(2018: € 180.207)

Happietaria: het lekkerste concept van Tear

Pop-up-restaurant Happietaria is het lekkerste concept van Tear. Met Happietaria leren studenten in korte tijd een eigen onderneming runnen. De opbrengst gaat naar ontwikkelingsprojecten.

De vijf Happietaria's van 2019 leverden gezamenlijk ruim 370.000 euro netto-winst op. Een geweldig resultaat, waarbij bedacht moet worden dat in 2019 één Happietaria minder georganiseerd werd. Het geld werd besteed aan twee projecten van Tear, twee van ZOA en één van IJM.

“Het leuke is dat ons project op te schalen is: hoe meer geld we ophalen, hoe meer initiatieven we kunnen helpen”.

Irene van Doornik,
VERANTWOORDELIJK
VOOR PR GRONINGEN.

5
Happietaria's
(2018: 6)

ca. **1.500**
studenten
(2018: ca. 1.900)

ca. **13.000**
gasten bereikt
(2018: ca. 9.300)

Opbrengst:
€ 371.334,-
(2018: 344.980 euro)

Opwekking en New Wine: de 'Tenten van Tear'

Ook in 2019 stonden we met een tent op de conferenties Opwekking en New Wine. Bezoekers konden er op een bijzondere manier kennis maken met ons werk.

De 'Tent van Tear' op de pinksterconferentie Opwekking had dit jaar een vernieuwde opstelling met een bar en zitjes. Zo creëerden we een nog betere plek voor een goede kop koffie en een gesprek. Aan de bar werden meer dan 6700 kopjes koffie geschonken. Ruim 100 bezoekers besloten donateur van Tear te worden.

Eerlijke koffie, seminars en pubquiz

Tijdens de zomerconferentie New Wine waren we op het 'dorpsplein' te vinden, in 'Umoja, de tent van ons samen'. Ca. 2.000 bezoekers genoten van de inmiddels bekende (h)eerlijke producten, zoals 'direct trade-koffie' van professionele barista's. Overdag werden seminars gehouden, in de avond waren er andere activiteiten. Zo was onze ambassadeur Otto de Bruijne een avond te gast en organiseerden we een dansworkshop en een pubquiz die al ruim voor aanvang vol zat.

Lessen uit 2019

- In het voor- en najaar van 2019 hebben we twee collegedagen georganiseerd voor de Integral Mission community, na een periode zonder collegedagen. Zowel de opkomst als de waardering was hoog voor beide dagen. We leerden dat dit een effectief product is om een bredere groep aan te spreken, dan we tot nu toe deden met de Integral Mission activiteiten.
- In 2019 maakten we voor de tiende keer een veertigdagenkalender, echter we zagen ook meer alternatieven dan ooit op de markt komen. In de afgelopen jaren besteedden we veel aandacht aan ideeën voor uitbreiding van of variatie op de inhoud van de kalender. Na een evaluatie hebben we besloten de kalender door te zetten, maar meer gericht op een 'mainstream' publiek en zonder extra's. Hierdoor streven we naar een verbeterde externe profilering van de kalender en een scherpere business-case.
- 2019 was het eerste jaar waarin we een lobbyist in dienst hadden. We hebben geleerd dat lobbywerk toegevoegde waarde heeft voor Tear en onze zichtbaarheid vergroot.
- In 2019 is besloten de stichting Umoja Nederland op te heffen en Umoja alleen als product van Tear uit te voeren. We hebben geleerd dat de positionering van een product aan de rand van Tear de impact ervan niet altijd ten goede komt. Met de nieuwe positie kunnen we Umoja meer prioriteit geven.

Plannen voor 2020

- Het Umoja programma voor kerken wordt gepositioneerd binnen de organisatie. Het doel is dat dit zal leiden tot meer zichtbaarheid en als gevolg daarvan meer kerken die met het programma meedoen.
- We zijn dankbaar voor de hoge inkomsten die zijn opgehaald in 2019 via Happietaria. In 2020 zal er verdere focus komen op dit concept, waarmee de lokale organisaties beter ondersteund worden en we de impact verder kunnen vergroten.
- GroeneKerken is afgelopen jaar gegroeid naar bijna 300 kerken. In 2020 zal het nieuwe partnerschap met Maatschappij van Welstand mogelijkheden bieden om het team te versterken en zodoende meer groei te realiseren.
- Het lobbywerk heeft in 2019 de eerste vruchten afgeworpen, en zal in 2020 verder geborgd worden in de organisatie. We streven naar een grotere zichtbaarheid bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken en de politiek, op het onderwerp van religie en ontwikkelingssamenwerking.

Geen deadline, maar al ontdekkend op pad

‘Het mooie van Umoja vind ik dat je kijkt naar wat je in huis hebt en hoe je dat in kunt zetten in je buurt’, ontdekte Pauline ter Horst van GKV Stadskerk de Verbinding in Enschede.

‘Ik heb al veel georganiseerd in het verleden, ook grote projecten. Vaak hadden deze projecten doelstellingen die aangeven wat er in een bepaalde periode bereikt moet worden. Maar ik leer nu om meer te kijken naar de middelen die beschikbaar zijn en wat hiermee gedaan kan worden’, vertelt Pauline ter Horst, in het dagelijks leven accountmanager voor Verenigingen van Eigenaren. ‘In onze gemeente zijn er bijvoorbeeld mensen die het leuk vinden om samen te koken. Nu hebben we een aantal keren per jaar een kookcafé tijdens koopavond.

Het zou mooi zijn om samen met mensen uit de buurt een maaltijd te organiseren. Mensen willen daarin graag hun talenten gebruiken. Dat is beter dan een activiteit opzetten waarvoor je rond gaat bellen en druk op mensen gaat leggen omdat het gedaan moet worden.’

Drempel

Pauline ter Horst is een aantal jaren betrokken geweest bij een organisatie in Enschede waaraan tien kerken verbonden waren. De organisatie bestond uit zeven gereformeerde kerken, een baptistengemeente, evangelische gemeente en PKN-gemeente. Daarin werd Umoja bekend en enkele kringen in De Verbinding, een gemeente van zo’n 600 mensen, gingen met de Umoja-boekjes aan de slag. ‘Dat was eerst nog wel een drempel. Veel mensen hebben het beeld dat Bijbelstudies ‘zwaar’ zijn, maar je kunt het ook geloofsgesprekken

VEEL MENSEN HEBBEN HET BEELD DAT BIJBELSTUDIES ‘ZWAAR’ ZIJN, MAAR JE KUNT HET OOK GELOOFSGESPREKKEN NOEMEN.

noemen. Mijn kring van ongeveer twaalf mensen komt eens per maand bij elkaar. Dan eten we samen, praten bij en behandelen een hoofdstuk uit het Umoja-boekje. Er staan ook opdrachtjes bij die we meenemen die maand, wat zorgt voor een stukje bewustwording. Voor mij persoonlijk gaat dit bijvoorbeeld over onze relatie als mensen met de schepping.’

Experimenteren

‘De afgelopen 10-12 jaar is de gemeente door een heel proces gegaan. We hebben onderzoek en begeleiding gehad om als verschillende groepen in de gemeente elkaar te vinden. Uiteindelijk hebben we ervoor gekozen om van een traditionele kerk te veranderen naar een eigentijdse gemeente. We hebben op zondag veel gasten en willen graag een open kerk zijn, met beide benen in de wijk en in de stad. Daarin is ook veel ruimte om te experimenteren. Als iets niet aanslaat, proberen we wat anders. Dat is zo fijn. Umoja sluit goed aan op deze manier van werken.’

‘We hebben deze twee jaar een Umoja-coach van ontwikkelingsorganisatie Tear. Om de hele gemeente te betrekken, hebben we een paar kerkdiensten waarin het over Umoja gaat. Vaak wordt gedacht: ‘We moeten iets. Wanneer is de volgende activiteit?’ Maar het gaat om een levensstijl, dat je aanwezig bent in de buurt als christen, ook gezamenlijk als kerk in samenwerking met de buurt. Dat is een andere manier van denken: het gaat niet om deadlines of zaken die we moeten behalen. Het kookcafé, stiltecafé en creatief café dat we hebben, passen heel mooi in dit proces.’

Neptattoos

‘Maar we willen nog meer ontdekken wat er nu al gebeurt in de wijk. Zo kwamen we in contact met een vrouw die heel actief is in de buurt en ons tipte om naar het spreekuur van de wijkraad te gaan. Ook willen we contact leggen met de wijkagent en misschien een

burendag houden waarbij ook het eethuis en de tatooshop betrokken zijn als directe burens van de kerk. Misschien willen zij wel hapjes maken en wat neptattoos zetten. Ik hoop dat we zo kunnen ontdekken wat we voor elkaar kunnen betekenen. Ik vond het best moeilijk om contact te maken in de buurt waar ik eerst woonde, omdat daar geen aansluiting was en ik me daar niet veilig voelde. Dat legt een drempel om Umoja zichtbaar te maken. Dat geldt misschien voor meer mensen. Gezamenlijk in de buurt van de kerk aanwezig zijn, kan dan een veilige mogelijkheid zijn. Daarnaast is er op deze manier meer draagvlak, omdat er meer mensen betrokken zijn, elk met hun eigen talent.’

Lekker aan de slag

‘Je loopt er toch wel tegen aan dat mensen bang zijn dat ze weer van alles moeten. We leggen het maar gewoon in gebed neer en beginnen. We hoeven niet te bedenken waar het eindigt. Nu we ervoor gekozen hebben om als kerk in de wijk aanwezig te zijn, tipt die mevrouw ons weer over het wijkspreekuur. Zo gaat het rollen. Vroeger is er misschien een stuk plichtsbesef ingeramd, maar ik leer nu dat je het mag loslaten en mag kijken hoe het loopt en daarmee verder mag gaan. Ik heb zelf geleerd door wat ik in mijn leven heb meegemaakt dat ik op God kan vertrouwen en dingen bij Hem neer kan leggen. Dan kun je ook meer loslaten in relaties met anderen. We mogen in de vrijheid leven die God geeft en daarin het goede zoeken voor de mensen om ons heen. Ieder op z’n eigen manier. We hebben genoeg potentie in de gemeente op allerlei gebied. Dat is wel gebleken bij het vorm geven van de nieuwe eigentijdse gemeente. Van alle praktische zaken in de verbouwing van het kerkgebouw, tot flyers maken, gesprekken hebben, koken en samenkomsten voorbereiden. We mogen nu voor Umoja lekker aan de slag gaan met wat we in huis hebben.’

ER IS VEEL RUIMTE OM TE EXPERIMENTEREN. ALS IETS NIET AANSLAAT, PROBEREN WE WAT ANDERS.

4. Onze organisatie

Op ons kantoor in Utrecht werken we met ruim veertig collega's aan de missie van Tear. Daarbij krijgen we hulp van tientallen vrijwilligers, in Utrecht zelf, maar ook in het land.

Aandacht voor ieders bijdrage

In alles wat we doen, willen we ons zo veel mogelijk focussen op onze doelstellingen. Daarom is Tear sinds 2017 een ‘projectenorganisatie’. Dat wil zeggen dat we geen afdelingen hebben, maar voor elk project een team vormen. Zo werken we met elkaar in wisselende samenstellingen. Het Strategisch Platform geeft richting aan de keuzes die we maken.

In 2018 zijn we vertrouwd geraakt met het werken als projectenorganisatie. Daardoor konden we ons in 2019 richten op het uitwerken van beleid. Een beleid dat aan de actuele situatie aangepast was, zoals het nieuwe functiehuis en vernieuwd introductiebeleid voor nieuwe medewerkers. Ook is daar de aangepaste bijdragenota bij gekomen.

De naam ‘bijdragenota’ verwijst naar de bijdragegesprekken die we jaarlijkse met al onze medewerkers houden. Wij kiezen bewust voor de naam ‘bijdragegesprek’, in plaats van ‘functioneringsgesprek’, om uit te drukken dat we een gezamenlijke missie hebben waaraan we als individuele medewerkers een waardevolle bijdrage kunnen leveren.

360 graden feedback

Voor deze gesprekken werken we met ‘360 graden feedback’: feedback vanuit meerdere invalshoeken. Elke medewerker vraagt daarvoor aan ten minste twee collega’s – en bij voorkeur iemand van buitenaf – om feedback op zijn of haar functioneren. Hoe we de gesprekken uitvoeren en vastleggen is nu helderder dan voorheen beschreven in de nota. Nieuw is ook dat eens in de drie jaar, direct voorafgaande aan het bijdragegesprek, het persoonlijk ontwikkelingsplan (POP) van de medewerker besproken wordt.

Deskundigheidsbevordering

Ook wat deskundigheidsbevordering betreft stond 2018 vooral in het teken van de nieuwe werkwijze, met verschillende plenaire trainingen. In 2019 hebben we meer ingezet op individuele trajecten voor een aantal medewerkers, onder meer op het gebied van leiderschap. Daarnaast zijn vier intervisiegroepen getraind, waarin medewerkers ervaringen uitwisselen en van elkaar leren.

De belangrijke rol van gebed

Meer en meer luisteren naar Jezus. Dat voornemen staat in ons meerjarenbeleid op de eerste plaats. Gebed heeft daarom een belangrijke plaats in ons werk.

Elke dinsdagmorgen komen we op ons kantoor samen voor een weekopening. Deze wordt steeds door een andere collega en soms door iemand van buitenaf geleid. We bidden voor het werk dat voor ons ligt, en delen gebedspunten vanuit partnerorganisaties en projectgebieden met elkaar. Ook buiten de weekopeningen bidden we regelmatig samen, zoals bij activiteiten, vergaderingen en vieringen.

Retraites

Eén keer per jaar gaan we als team op retraite. In 2019 zijn we twee dagen op het Brandpunt in Doorn geweest en hebben we samen nagedacht over het onderwerp ‘veerkracht’ onder leiding van bureau Xpand. Verder stimuleren we medewerkers om individueel op retraite te gaan. Zij krijgen daarvoor een paar dagen per jaar en Tear vergoedt de kosten.

Een lerende organisatie

De impact van ons werk meten en leren van de resultaten. Dat speelt een steeds belangrijkere rol in onze organisatie. Het hoort niet alleen bij onze verantwoordingsplicht, maar levert ook waardevolle inzichten op.

Monitoren & evalueren

In 2019 hebben we gewerkt aan nieuwe procedures en tools – waaronder een online systeem – om projecten te monitoren. We kunnen nu op meer structurele wijze informatie verzamelen en onze partners beter in het monitoren ondersteunen.

Dertien projectevaluaties

Het goed evalueren van projecten helpt ons om ons werk te verbeteren. In 2019 zijn dertien tussentijdse en eindevaluaties uitgevoerd. Structurele projecten worden meestal door onze partners geëvalueerd, in samenwerking met ons en/of Tearfund Engeland. Dat was het afgelopen jaar het geval in India, Nepal, Bangladesh, Oeganda, Ethiopië en Zuid-Afrika. Daarnaast zijn noodhulpprojecten in de Filipijnen, Indonesië en Zuid-Soedan geëvalueerd.

Onderzoeken & leren

Door onderzoek op het gebied van ontwikkelingssamenwerking te volgen en zelf onderzoek te doen kunnen

we onze kennis uitbreiden. Bij eigen onderzoek is het toetsen van onze Theory of Change (zie hoofdstuk 1) een prioriteit. In 2019 hebben we twee onderzoeken zelf uitgevoerd en negen onderzoeken in samenwerking met Tearfund Engeland of collega-organisaties. Voorbeelden hiervan zijn:

- **Onderzoeken naar inclusie van kwetsbare groepen**
In India hebben we onderzoek gedaan ten behoeve van een pilotproject op dit gebied. Daarnaast heeft het Engage Disability Netwerk dat we ondersteunen in India een netwerkanalyse gedaan. Ook hebben we onze eigen organisatie tegen het licht gehouden wat betreft de inclusie van mensen met een beperking. We zagen goede voorbeelden, maar zullen de komende tijd extra aandacht besteden aan de inrichting van onze organisatie, zodat we nóg meer kunnen bijdragen.
- **Onderzoeken naar de rol die kerken kunnen spelen**
Er is onderzoek gedaan naar de toegevoegde waarde van kerken in fragiele staten en hoe kerken kunnen bijdragen aan weerbaarheid van gemeenschappen tegen rampen. Ook zijn de evaluaties van ca. zeventig projecten uit de afgelopen vijf jaar nader bekeken (meta-evaluatie). Hieruit bleek dat werken met CCT (zie hoofdstuk 1) vooral impact heeft op de persoonlijke relaties, het geloof, de sociale connecties en de emotionele en mentale gezondheid van mensen. CCT lijkt minder van invloed te zijn op verbeteringen op het

Ons team

per 31 december 2019

46
medewerkers

(incl. 5 stagiaires)

33 vrouwen en 13 mannen

29,2
fte

5
vrijwilligers
op kantoor

19
vrijwilligers
bij evenementen

MINELLA VAN BERGEIJK IS VANAF 3 DECEMBER 2019 DE NIEUWE DIRECTEUR VAN TEAR. EEN KLUS WAAR ZE ERG NAAR UITZIET. 'IK VIND HET MOOI DAT HET WERK VAN TEAR NIET ALLEEN GAAT OVER VER WEG MAAR OOK OVER DICHTBIJ'.

'Ik heb veel zin om de mooie verhalen van Tear te vertellen'

Minella van Bergeijk werkt sinds 2016 als hoofdredacteur van het tijdschrift EVA en presenteert het EO-programma 'Ik mis je'. Daarvoor was ze jarenlang coördinator van de Marriage Course van Alpha Nederland. Eerder werkte ze als maatschappelijk werker met slachtoffers van seksueel geweld in een vrouwenopvang en was ze stadscoördinator slachtoffers mensenhandel in Utrecht. Van Bergeijk studeerde maatschappelijk werk en seksuologie met de specialisatie seksueel geweld.

Armoede dichtbij en ver weg

Over haar keuze om nu voor Tear te gaan werken zegt ze: 'Wat ik echt mooi vind aan Tear, is dat het niet alleen gaat over ver weg, maar ook over dichtbij. Het werk van de structurele projecten en de noodhulp is ontzettend belangrijk én Tear heeft ook echt een verhaal in Nederland. Dat gaat verder dan alleen armoede, maar ook over onrecht in de maatschappij. Ik denk dat we onbewust lijnen trekken die ons uit elkaar houden en ik hoop dat we die lijnen samen kunnen vervagen.'

Om die lijnen te kunnen vervagen, moeten thema's als onrecht en armoede voor iedereen relevant worden volgens Minella. 'Ik zou het mooi vinden als het geen keuze meer wordt voor mensen om daar iets mee te doen, maar dat het onderdeel wordt van ieders levensstijl. Dat het niet alleen is voor een groepje gemotiveerde mensen, maar voor iedereen. Ik hoop dat mensen durven te kijken naar mensen en situaties buiten hun scope. Dat gaat om armoede en onrecht dichtbij en ver weg, maar ook om oog hebben voor bijvoorbeeld de natuur.'

Kracht van verhalen vertellen

'Ik denk dat de kruisbestuiving tussen ontwikkelingssamenwerking en media heel belangrijk is, omdat verhalen vertellen zo krachtig is. Als je je verhalen niet goed vertelt, komt het ook niet aan. Ik heb echt veel zin om de verhalen van het mooie werk van Tear nog dichtbij mensen te brengen, omdat het écht een goed verhaal is. Om een voorbeeld te noemen: ik bewonder The Justice Conference. De doelgroep die afkomt op de conferentie laat zien dat het thema gerechtigheid raakt en verlangen opwekt. Het gaat verder dan alleen armoede, en dat verhaal mag nog meer gehoord worden.'

gebied van algemene gezondheidszorg, levensonderhoud en zorg voor de natuurlijke omgeving. Dit vraagt verder onderzoek. Ook kwam duidelijk naar voren dat de kwaliteit van de procesfacilitatie de meest bepalende factor voor de impact van CCT is.

CCT verder uitbouwen

In 2018 zijn we een intern project gestart om het werken met CCT (zie hoofdstuk 1) uit te bouwen. Het afgelopen jaar hielden we zeven leerbijeenkomsten rond dit thema. Ook hebben we aansluiting gezocht bij andere organisaties – in Nederland en internationaal – die de rol van religieuze instellingen bij duurzame ontwikkeling ondersteunen.

Sinds 2018 hadden we bovendien een intern fonds om nieuwe initiatieven rond CCT te stimuleren. Voorbeelden hiervan zijn:

- Een project in Zuid-Soedan, waarbij we zoeken naar een betekenisvolle rol voor lokale kerken in dit door oorlog geteisterde land.
- Deelname aan een internationale conferentie rond CCT in steden. In 2020 willen we hier meer onderzoek naar doen, omdat we – samen met een partner in Kenya – al enkele jaren op dit gebied voorlopen.
- Een project met verschillende partners in India, met als doel de meest kwetsbare mensen te bereiken.

Eind 2019 hebben we besloten dit fonds op te heffen. Het heeft zijn doel gediend: er zijn verschillende nieuwe projecten rond CCT gestart, die inmiddels vanuit ons reguliere budget gefinancierd worden.

Resultaten delen

We vinden het belangrijk om de lessen die we leren, met elkaar en collega-organisaties te delen. Binnen Tear zijn we begonnen met tweemaandelijks 'leerfora' waarin we samen zoeken naar antwoorden op vragen door cases, onderzoek en evaluaties te bespreken. De leervragen zijn onder meer gebaseerd op onze Theory of Change (zie pagina 9).

Daarnaast hebben we evenementen en leersessies bezocht of zelf georganiseerd om met andere organisaties kennis uit te wisselen. De conferentie in Indonesië (zie pagina 24) is daar een voorbeeld van.

Aandacht voor diversiteit & inclusie

In veel van onze projecten streven we naar diversiteit en inclusie. Dat wil zeggen dat verschillende groepen mensen – vooral ook de meest kwetsbare – bij de ontwikkeling van hun omgeving betrokken worden. Om anderen te inspireren zich daarvoor in te zetten, moeten we ook in onze eigen organisatie aandacht voor deze thema's hebben.

In 2019 hebben we nagedacht hoe we onze eigen organisatie kunnen verrijken door ons meer te richten op diversiteit en inclusie (D&I). Projectleider D&I Emma van der Roest-Boele en HR-manager Janneke van Dijk zijn naar een trainingsweek bij Tearfund Engeland geweest. De training ging zowel over de thema's zelf als over het begeleiden van het proces binnen Tear.

De brug slaan

Emma: "Echte verandering begint bij je kwetsbaar openstellen. Dan kan echte verbinding plaatsvinden. Elkaar begrijpen helpt om de brug te slaan. Door daarmee aan de slag te gaan willen we ervoor zorgen dat de verandering die we in onze projecten willen zien, een verlengstuk is van wie we zelf als Tear zijn."

Veiligheidsbeleid verbeterd

Op veel plekken waar we werken, hebben we te maken met risico's. De veiligheid van onze medewerkers en bezoekers heeft dan ook onze grootste aandacht.

In 2019 hebben we ons veiligheidsbeleid herzien en in lijn gebracht met dat van Tearfund Engeland, onder meer door:

- (opfris)trainingen voor alle medewerkers
- nieuwe Travel Plans: documenten waarin medewerkers hun reis gedetailleerd kunnen voorbereiden
- een nieuwe visual die de voorbereiding beschrijft: 'Op reis voor Tear in 8 stappen'
- vernieuwing van het autorisatieproces

Door intensiever samen te werken met Tearfund Engeland zijn we samen beter in staat om veiligheid te waarborgen en, wanneer nodig, te reageren op crisissituaties.

Crisissimulatie

We zijn dankbaar dat er in 2019 opnieuw geen noemenswaardige incidenten zijn voorgevallen. Toch wil ons Crisis Management Team (CMT) altijd zo goed mogelijk voorbereid zijn en daarom hebben we dit jaar opnieuw getraind met een levensechte crisissimulatie. Zo leert het team effectief en efficiënt samen te werken en te zien waar verbeterpunten liggen. Het team bestaat onder meer uit een crisiscoördinator en medewerkers op het gebied van HR en communicatie.

Op reis voor Tear in 8 stappen

Training en gedragscode

Voordat je op reis kunt voor Tear heb je een veiligheidstraining gevolgd en heb je de gedragscode van Tear getekend.

Veiligheidscheck

Check BuZa of je reist naar een groen, geel, oranje of rood land. Lees het security plan van het land. Reis je naar een oranje/rood land, check dan of de verzekering dit dekt.

Autorisatie

Lees en onderteken het veiligheidsbeleid van Tear. Dien je reisplan in bij relevante collega's (zie autorisatieproces) voor sign-off. Maak de docs offline toegankelijk.

Tijdens de reis

Volgens het communicatieplan heb je contact met je Security Contact Person (SCP). **In geval van crisis:** contact je SCP. Indien onbereikbaar contact dan de Security Focal Point of CEO.

“Ik vind het erg mooi dat er bij Tear ruimte is om zowel eigen expertise in te brengen als nieuwe dingen te leren. Ook dat is een stukje wederkerigheid.”

Wendy van Amerongen

EU FUNDING EXPERT
TEARFUND NEDERLAND

Kwaliteitsbewaking & integriteit

In onze projecten werken we met lokale kerken en partnerorganisaties. Het is dan van belang dat deze partners voldoende kwaliteit en capaciteit hebben. Tear ondersteunt hen met advies en coaching.

Een belangrijk instrument om projecten te toetsen is het PMEL-systeem (PMEL = plannen, monitoren, evalueren & leren) dat deel uitmaakt van ons totale ISO-gecertificeerde kwaliteitssysteem. Hiermee kijken we nauwkeurig naar projectvoorstellen, voortgangsrapportages, jaarrekeningen en externe evaluaties.

Het belang van een goed kwaliteitssysteem

Het doel van een professioneel kwaliteitssysteem is ervoor te zorgen dat degenen waarmee we samenwerken en waaraan we producten en diensten leveren, profiteren van de kwaliteit, effectiviteit en impact van ons werk.

Onderdeel van het kwaliteitssysteem zijn verschillende kwaliteitsnormen. Deze normen bieden ons een kader dat dient als een hulpmiddel voor prestatiebeheer, HR-management en capaciteitsontwikkeling van partners. Tevens zijn de normen een referentiemiddel voor projectontwerp, monitoring, evaluatie, leren en continue verbetering.

De basis voor al onze ondersteuning aan kerken en partners is een gedeeld streven naar integriteit en professionaliteit. Ook moedigen we een open werkcultuur aan, waarin we verantwoording afleggen van wat we doen en van elkaar en anderen willen leren.

Integriteitsbeleid verder aangescherpt

In ons integriteitsbeleid heeft het welzijn van de mensen waarvoor en waarmee we werken, de hoogste prioriteit. Ook zien we nauwgezet toe op een correcte besteding van het ons toevertrouwde geld. Naar aanleiding van wantoestanden in de hulpverleningssector en de groeiende aandacht voor seksueel grensoverschrijdend gedrag (#MeToo) hebben we ons beleid in 2018 aangescherpt. Onze grondslag en prioriteit is het welzijn en de bescherming van de mensen waarvoor en waarmee we werken. Ook zien we nauwgezet toe op mogelijk misbruik bij de besteding van het ons toevertrouwde geld.

In 2019 zijn we hierin verdergegaan, onder meer door herhaling van een verplichte e-learning-cursus over gedragscodes, integriteit, anti-corruptie, anti-fraude en het volgen van training van onze nieuw aangestelde vertrouwenspersoon. Elke nieuwe partnerorganisatie die toegevoegd wordt aan de internationale portfolio van Tear wordt grondig doorgelicht over hun beleid op integriteit en de bescherming van kwetsbare kinderen en volwassenen.

Onze projecten getoetst: Core Humanitarian Standard (CHS)

Om de kwaliteit van ontwikkelingshulp te meten kan gebruikgemaakt worden van de Core Humanitarian Standard on Quality and Accountability (CHS). Deze standaard bestaat uit negen toezeggingen of voorwaarden waaraan ontwikkelingsorganisaties en hun programma's zouden moeten voldoen (zie de afbeelding). Als kernstandaard beschrijft de CHS de essentiële elementen van principiële, verantwoordelijke en hoogwaardige hulp, met het doel het programma geschikter, effectiever en responsiever te maken voor de mensen en gemeenschappen die door crises zijn getroffen. De toezeggingen kunnen op verschillende manieren getoetst worden: self assessment (zelfevaluatie), peer review (collegiale toetsing), onafhankelijke toetsing en certificering. Tear is begonnen met self assessment en heeft daarvoor een projectteam gevormd. Dit team bepaalde scores voor 62 cruciale handelingen/processen en verant-

woordelijkheden waarin de negen toezeggingen te verdelen zijn. De scores werden gebaseerd op gesprekken met ruim 150 mensen in Nederland en twee in projectgebieden (Nepal en Ethiopië). Het gaat om medewerkers van Tear Nederland, veldkantoren van Tear UK en lokale partners en mensen die we met onze projecten ondersteunen.

Conclusie

De hoofdconclusie van deze toetsing luidt: "We zien dat de toezeggingen uit de CHS voor een belangrijk deel goed worden opgevolgd. Maar wat beleid, tools en procedures betreft is meer sturing en begeleiding vanuit Tear Nederland nodig om ervoor te zorgen dat het werk structureel aan alle toezeggingen voldoet."

Op basis van de bevindingen is een verbeterplan opgesteld dat grotendeels in 2020 zal worden uitgevoerd.

Signalen van misstanden en onze reactie daarop

Signalen van misstanden bij projecten die wij ondersteunen, kunnen op verschillende manieren bij ons binnenkomen. Zij kunnen bijvoorbeeld – al dan niet anoniem – gemeld worden door iemand ter plekke, of naar boven komen in het verplichte jaarlijkse accountantsonderzoek bij partners. In 2019 kregen we twee meldingen binnen.

- **Melding van grensoverschrijdend gedrag**
Via een klokkenluider kregen we melding van een zeer ernstig incident bij een project in Latijns-Amerika. We hebben onze samenwerking met de betreffende partnerorganisatie per direct opgeschort. Vanuit onze zorgplicht zijn er meerdere gesprekken met het slachtoffer geweest. De betreffende persoon heeft ook psychosociale ondersteuning en juridisch advies gekregen. Een onafhankelijk team concludeerde na onderzoek dat de meeste beschuldigingen gegrond waren. Daarop hebben we onze partnerorganisatie verzocht maatregelen te nemen in overeenstemming met ons integriteitsbeleid. Tot die tijd blijft de schorsing gehandhaafd.

We hebben betrokken organisaties in Nederland op de hoogte gehouden van de melding en de voortgang van het onderzoek.

• **Financiële schending**

Wegens vermoedens van onjuiste informatievoorziening in financiële rapporten, hebben we onderzoeken laten doen naar de financiële rapportages en accountantsverslagen van een partnerorganisatie in Afrika. Uit deze onderzoeken kwamen administratief wanbeheer, valsheid in geschrifte en mogelijk frauduleus handelen naar boven. Onze samenwerking met deze partner is opgeschort. We zijn in gesprek met de leiding over een verbeterplan, waarbij aan bepaalde condities vooraf voldaan moet worden. Relevante contacten in onze achterban zijn over de schorsing geïnformeerd.

Evaluatie

Meldingen als deze zijn voor Tear altijd aanleiding om te kijken of onze procedures voldoen en welke lessen we kunnen leren. Terugkijkend kunnen we zeggen dat de genoemde situaties op passende wijze in behandeling zijn genomen. Dat neemt niet weg dat ze een grote impact hebben, allereerst op de getroffen personen, maar ook op onze medewerkers en de mensen en organisaties die ons steunen. Het gaat immers om vertrouwen.

Elke melding van machtsmisbruik of andere misstand vraagt om een professioneel proces, waarbij het welzijn van eventuele slachtoffers centraal staat. Vervolgens is het van groot belang om aan herstel van vertrouwen te werken, zowel met betrokken partijen in Nederland als met de partnerorganisaties waarmee we blijven samenwerken.

Klachten

Tear heeft klantvriendelijkheid hoog in het vaandel. Daarom nemen we klachten vanuit onze achterban altijd serieus. Ze geven waardevolle feedback, waar we van kunnen leren.

Alle klachten handelen we zo snel mogelijk – telefonisch of schriftelijk – af, uiterlijk binnen tien werkdagen. Elk kwartaal rapporteert ons team Corporate Communicatie de binnengekomen klachten aan het Strategisch Platform en geeft dan advies hoe de communicatie met onze doelgroepen verbeterd kan worden. Zo kan het Strategisch Platform de klachten evalueren, de kwaliteit van de klachtenafhandeling toetsen en structurele signalen van ontevredenheid tijdig erkennen. De meeste klachten in 2019 betroffen onze manier van fondsenwerving. Deze klachten zijn heel verschillend van aard. De klachten gaan bijvoorbeeld over de giftsuggesties die we in mailings doen of bepaalde keuze die wij maken, zoals de bank waarmee wij werken, een event dat we organiseren of het ‘cadeautje’ dat we bij een mailing geven.

Aanbevelingen

In 2019 zijn vanuit corporate communicatie onder meer de volgende aanbevelingen gegeven:

Meer investeren in het bedanken en behouden van donateurs. In 2020 maken we hiervoor een plan van aanpak.

De duurzame keuzes die we maken bij de verzending van ons magazine, expliciet noemen.

Onze online marketeer meer sturing laten geven op het webcare-team en dit team goed borgen in de verschillende communicatie-expertises.

Telemarketing

Zes klachten gingen specifiek over telemarketing. Niet iedereen vindt dit een prettige manier om benaderd te worden. Het is echter een belangrijke bron van inkomsten voor ons. We evalueren de manier waarop we dit middel inzetten, regelmatig om het aantal klachten zo veel mogelijk terug te dringen.

Drie mensen hadden een klacht over post of financiën. Een van hen ontving post van Tear op een oud adres, hoewel er een adreswijziging was gestuurd. De andere twee klachten gingen over een ongewenste e-mailing en onjuiste verwerking van de verhoging van een gift.

Webcare voor betere online communicatie

Omdat we steeds meer via onze social media-kanalen (met name Facebook) communiceren, hebben we in 2019 een ‘webcare-team’ opgezet. Dit team zorgt ervoor dat we snel en correct reageren op vragen en opmerkingen die we online binnenkrijgen. Sinds eind 2019 nemen we ontwikkelingen die we online zien, ook mee in onze klachtenevaluatie.

Klachten in 2019	aantal
Wijze van fondsenwerving	11
Telemarketing	6
Post / financiën	3
Overige	5
Totaal	25

In 2018 bedroeg het aantal 23.

Codes, normen & richtlijnen

Met het werk dat we doen, willen we impact hebben. Om dat te bereiken moeten we de mensen die we ondersteunen en de organisaties waarmee we samenwerken, blijvend kwaliteit bieden.

Tear hanteert verschillende kwaliteitsnormen. Deze helpen ons bij: de werving, training en beoordeling van onze medewerkers, de ontwikkeling van de capaciteit van onze partnerorganisaties, het informeren van onze projectleiders en specialisten, het plannen, monitoren en evalueren van projecten en de lessen die we daaruit leren. Ook de kerken en organisaties waarmee we werken moedigen we aan om continu aandacht te hebben voor kwaliteitsverbetering, samen leren en goede verantwoording.

Controles in 2019

De externe auditor van de ISO (Internationale Organisatie voor Standaardisatie: www.iso.org) heeft over 2019 twee suggesties voor verbeteringen gerapporteerd. Zelf hebben we interne controles uitgevoerd, onder meer wat de volgende aspecten van ons werk betreft: de beoordeling van leveranciers, bijdragegesprekken (zie pagina 80) en giften naar bestemming.

Kwaliteitsstandaarden

waaraan wij ons willen committeren

Tear is een **Erkend Goed Doel** volgens de kwaliteitseisen van het CBF, de toezicht-houder voor goede doelen in Nederland (www.cbf.nl).

Daarnaast zijn wij houder van:

- het certificaat ISO 9001-Partos (norm voor kwaliteitsmanagement in de sector ontwikkelingssamenwerking);
- het certificaat ISO 14001 (norm voor milieumanagement);
- het Framework Partnership Agreement (kwaliteitskeurmerk van ECHO, het humanitaire hulp departement van de Europese Commissie)

Tear committeert zich aan:

- de gedragscode van het Internationale Rode Kruis en ngo's die actief zijn in humanitaire hulp;
- de gedragscode van brancheorganisatie Goede Doelen Nederland (waaronder richtlijnen voor financieel beheer en de beloning van directeurs);
- de Sphere standaarden (richtlijnen voor het verlenen van humanitaire hulp);
- de Core Humanitarian Standard (richtlijn voor humanitaire hulp, gericht op transparantie, participatie en verantwoording)
- het International Aid Transparency Initiative (IATI – initiatief voor het beschikbaar stellen van projectinformatie via internet);
- de richtlijn RJ 650 Fondsenwervende instellingen van de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

Tear streeft naar een wereld waarin iedereen tot bloei komt. Deze missie stelt onmiskenbaar eisen aan de manier waarop wij ons werk doen. In deze paragraaf vertellen we over keuzes die we maken in het kader van maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) aan de hand van thema's in de 'MVO Prestatieladder'.

1

Behoorlijk bestuur

Maatschappelijk verantwoord ondernemen klinkt door in allerlei aspecten van ons beleid. In ons meerjarenbeleidsplan komen onder meer de onderstaande thema's aan bod. De voortgang op deze thema's monitoren we voortdurend en we leggen er verantwoording over in dit jaarverslag. Dat hoort bij behoorlijk bestuur wat ook een belangrijk onderdeel is van onze erkenning als goed doel door het CBF (zie pagina 104).

2

Arbeidsomstandigheden

We houden rekening met de belangen van onze werknemers. Dat doen we niet alleen door aan de Arbo-eisen te voldoen, maar ook door werknemers bij de inrichting en het beleid van onze organisatie te betrekken via onze ondernemingsraad. In ons personeelsbeleid hebben we duidelijke aandacht voor ieders bijdrage (zie pagina 80) en veiligheid (zie pagina 84).

3

Mensenrechten

In onze programma's helpen we gemeenschappen bij het bevorderen van de rechten van de mens, het aanspreken van overheden en anderen op hun verantwoordelijkheden en het tegengaan van zaken als corruptie. Ook zetten we ons in voor diversiteit en inclusie, en dat niet alleen in onze programma's maar ook in onze eigen organisatie (zie pagina 83)

4

Eerlijk zaken doen

Voor onze partnerorganisaties en projecten hanteren we een anti-fraudebeleid. Dit leggen we vast in onze onderlinge overeenkomsten. Onze administratieve organisatie is zo ingericht dat de kans op fraude minimaal is. Dit wordt ook gecontroleerd door de accountant.

5

Consumentenaangelegenheden

In de 'MVO Prestatieladder' gaat het hier vooral om de veiligheid van consumptieartikelen. Wij hebben dit vertaald naar onze inzet voor de privacy van de mensen waarmee wij werken en de mensen die wij met onze programma's ondersteunen. We beschermen deze door een privacybeleid te hanteren waarin bijvoorbeeld voorwaarden zijn opgenomen voor het gebruik van fotomateriaal (zie www.tear.nl/privacystatement).

6

Milieu, grondstoffen, energie en emissies

We hanteren de ISO-14001 milieustandaard om de impact die ons werk op het milieu heeft, goed in de gaten te houden. We laten ons daarop ook certificeren. Bij een toetsing in 2019 zijn twee verbeterpunten benoemd.

- Uit de audit is gebleken dat er op verschillende aspecten binnen processen van Tear wel milieubewust gehandeld wordt, maar dit is niet geborgd in een milieuplan.
- Het beoordelingsformulier leveranciers ten bate van het selecteren van een aanbieder voor het verbeteren van de website, was onvoldoende aangepast. Hierdoor waren de in de oorspronkelijke versie aanwezige milieucriteria verwijderd i.p.v. gespecificeerd en de aanbieders voorgelegd. Beiden zijn als actiepunten opgenomen in ons milieuplan voor 2020.

Voor meer informatie over de internationaal erkende norm 'MVO Prestatieladder' kunt u kijken op www.mvoprestatieladder.nl.

5. *Communicatie & fondsenwerving*

Onze projecten in binnen- en buitenland zijn alleen mogelijk dankzij de steun van velen die voor ons bidden, meedoen aan activiteiten en geld geven. Door goede communicatie en fondsenwerving willen wij hen en anderen op inspirerende wijze aan ons werk verbinden.

Communicatie

Er zijn veel mensen die zich betrokken voelen bij Tear. Stuk voor stuk zijn zij belangrijk voor ons en daarom hechten we veel waarde aan ons contact met hen. Ook willen we zo veel mogelijk nieuwe mensen voor ons werk interesseren.

Wij zijn Tear, wie ben jij?

‘Wij zijn Tear, wie ben jij?’ Met deze vraag begon in 2016 een nieuwe campagne om mensen kennis te laten maken met Tear. Daarvoor nodigden we hen via onze ambassadeurs uit om een test op onze website te maken. In 2019 hebben we de campagne voor het laatst ingezet.

Het was ons doel om de campagne elk kwartaal in te zetten. Dat is helaas niet gelukt, onder meer omdat Facebook campagne-advertenties van Tear blokkeerde. De eerste twee kwartalen verliep de campagne wel naar wens. De resultaten overtroffen zelfs onze verwachtingen, niet alleen in het aantal mensen dat we bereikten, maar ook in ons verdere contact met hen.

De afgelopen jaren hebben we gekeken hoe we deze eerste kennismaking met Tear het best kunnen opvolgen. Waar hebben mensen behoefte aan? We hebben e-mails met inspirerende verhalen gestuurd, events onder de aandacht gebracht en om financiële steun gevraagd. Maar dit jaar deden we iets waar opvallend veel mensen op ingingen: we boden een set mooie ansichtkaarten aan, als dank voor het meedoen aan de online test. Tweehonderd mensen vroegen de kaarten aan. Met hen hebben we vervolgens ook telefonisch contact opgenomen, wat er onder meer toe geleid heeft dat een aantal van hen nu vaste donateur zijn geworden.

Campagne: Wij zijn Tear, wie ben jij?

5.949
mensen bezochten
onze campagne-
website
(doelstelling: 2.500)

1.440
mensen vulden
de test in
(doelstelling: 800)

202
mensen vroegen
de kaarten aan
(doelstelling: 160)

Onze ambassadeurs

Onze ambassadeurs spelen een belangrijke rol in het uitdragen van onze missie. Zij vertellen van hun betrokkenheid bij Tear en bewegen anderen om zich met ons te verbinden.

- **Otto de Bruijne**, spreker, kunstenaar, vanaf het eerste uur betrokken bij Tear
- **Jurjen ten Brinke**, spreker, presentator en voorganger Hoop voor Noord, Amsterdam
- **Moses Alagbe**, pastor Maranatha Community Transformation Centre, Amsterdam, directeur Amsterdam Bible Academy en voorzitter Pentecostal Council of Churches (PCC), Amsterdam
- **Rikko Voorberg**, theoloog, theatermaker, auteur, kunstenaar, columnist en initiatiefnemer PopUpKerk
- **Mensenkinderen**, band
- **Mirjam van der Vegt**, auteur, spreker en (stilte)trainer
- **Tim Zingt**, cabaretier, columnist, auteur en kleinkunstenaar
- **Trinity**, band

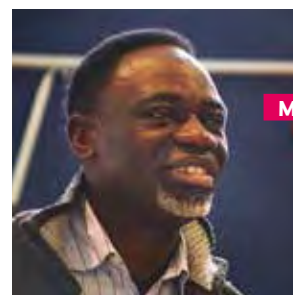
Ambassadeurs leveren bijdragen aan onze (online) communicatie en evenementen. De campagne ‘Wij zijn Tear, wie ben jij?’ is daar een voorbeeld van. Andere voorbeelden zijn in dit jaarverslag te vinden bij het event Vrienden van Tear Live (zie pagina 96) en de conferentie Opwekking (zie pagina 74).

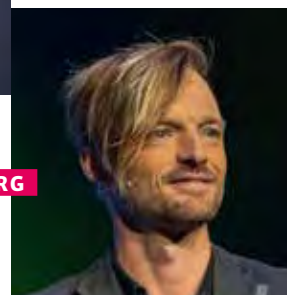
OTTO DE BRUIJNE

JURJEN TEN BRINKE

MOSES ALAGBE

RIKKO VOORBERG

MENSENKINDEREN

MIRJAM VAN DE VEGT

TIM ZINGT

TRINITY

‘Ik kan de wereld niet in mijn eentje veranderen, maar ik geloof wel in het sneeuwbaaleffect’

Elbert Smelt

LEADZANGER VAN TRINITY

Tear online

Onze website Tear.nl werd in 2019 goed bezocht. Het aantal bezoekers steeg met 36 procent in vergelijking met 2018. Een grote piek zagen we rond onze noodhulpactie in Mozambique en Zimbabwe na de cycloon Idai (zie pagina 39). Online kregen we daarvoor een groot aantal giften binnen.

In juli deelden we met onze achterban het nieuws dat Tear in Minella van Bergeijk een nieuwe directeur had gevonden. Ook dat bericht werd veel gelezen.

Lief & Leed-spel

Ook via onze social media-kanalen weten we nieuwe mensen te bereiken. Een bijzonder voorbeeld is het Lief & Leed-spel. Spelers van dit online spel ontdekken samen met hun vrienden de kracht van zelfhulpgroepen (zie pagina 35). Het werd in 2019 door ca. 1.000 vriendengroepen gespeeld!

Enkele uitschieters in website bezoekers:

3.404
bezoekers op 3 juli na de bekendmaking van de nieuwe directeur aan het grote publiek

7.711
mensen zochten manieren om duurzame en eerlijke kleding te kopen

Meer dan
10.000
mensen bezochten onze website na de verwoestende orkaan Idai

Vrienden van Tear Live

Ruim 300 mensen kwamen donderdagavond 14 november naar *Vrienden van Tear Live* in Veenendaal. Met dit event wilden we onze donateurs danken voor hun betrokkenheid bij ons werk.

Het programma bestond uit optredens van onze ambassadeurs Larissa Baak, Jurjen ten Brinke, Mensenkinderen, Trinity, Timzingt, Mirjam van der Vegt en Rikko Voorberg met verhalen van ver weg en dichtbij.

Extra donaties

Bijzonder is dat tijdens het event twintig bezoekers besloten om structureel donateur van Tear te worden. Tien andere hebben hun bijdrage verhoogd. Ook kwam er 2.000 euro aan giften binnen.

Magazine Moed

In 2019 bracht en we opnieuw ons magazine *Moed* uit. Half september viel het bij ruim 20.000 donateurs op de mat, met op de cover Susie Nyarko. Susie is als pastor werkzaam in Amsterdam. In het magazine vertelt zij over de nieuwe inzichten die zij opdeed tijdens de voorgangersreis naar Oeganda die Tear organiseerde.

In het magazine staan verder onder meer verhalen over de band tussen de Nederlands Gereformeerde Kerk in Maassluis en de Redeemed Gospel Church in Nairobi en de noodhulp die Tear in Mozambique en Zimbabwe gaf na de cycloon Idai (zie pagina 39).

Duurzamere verzending

Bij de verzending van *Moed* hebben we voor het eerst gebruikgemaakt van een volledig recyclebare wikkel. In 2020 willen we een volgende stap naar meer duurzaamheid zetten door te kijken of adresgegevens op het magazine zelf geprint kunnen worden.

“Ik ben onlangs gestart bij Tear. Een belangrijke reden voor mij was dat Tear in Nederland met dezelfde thema’s bezig is als in landen op het zuidelijk halfrond. Dat ons werk in zuidelijke landen impact heeft op ons denken en doen in Nederland, vind ik inspirerend. Vechten tegen onrecht in India gaat bijvoorbeeld hand in hand met activiteiten voor bewustwording rond gerechtigheid in Nederland. Ik geloof in het verhaal van Tear en vind het mooi hier deel van uit te maken.”

Anneke van Eyk

PROJECTEXPERT
INTERNATIONALE PROGRAMMA'S

Fondsenwerving

Duizenden donateurs – particulieren, kerken, stichtingen, bedrijven en overheden – ondersteunden ons werk in 2019 met in totaal 12,7 miljoen euro. Dat is bijna een miljoen meer dan begroot en daar zijn we heel dankbaar voor.

In de onderstaande tabel geven we een overzicht van de herkomst van dit bedrag.

Inkomsten 2019	Begroting	Gerealiseerd	Verschil
Particulieren	3.606.000	3.537.393	-68.607
Nacht zonder Dak	180.000	123.060	-56.940
Nalaten	110.000	327.936	217.936
Kerken & Koepels	609.000	569.040	-39.960
Bedrijven & Stichtingen	947.000	957.064	10.064
Acties door Derden	550.000	1.523.541	973.541
Gezamenlijke Acties	50.000	221.219	171.219
Overheden	5.569.000	4.960.727	-608.273
Happietaria	207.000	371.334	164.334
Evenementen	0	95.047	95.047
Overige	10.000	11.731	1.731
Totaal	11.838.000	12.698.092	860.092

Particuliere donateurs

Particuliere donateurs schonken samen 3,5 miljoen euro. Een geweldig bedrag, al is het wat minder dan begroot. Vooral de giften voor noodhulp bleven achter. Wij denken dat de oorzaak ligt in de beperkte media-aandacht voor de noodsituaties waarbij Tear hulp verleende. De reguliere fondsenwerving onder particulieren bracht juist meer op.

We hechten veel belang aan een duurzame relatie met de mensen die Tear ondersteunen. Ook zetten we ons in om hun aantal te laten groeien. Voor het werven van donateurs en het versterken van onze relaties ontwikkelen we verschillende producten om hen zo veel mogelijk bij ons werk te betrekken.

Bijna 33.000 donateurs

In 2019 telden we in totaal 32.508 donateurs, waaronder 9.831 nieuwe. Vaste gevers vertegenwoordigen samen 46,27% van het totaal. Met name sponsors, die periodiek een vast bedrag schenken, leverden een belangrijke bijdrage aan het eindresultaat. In 2019 hadden we 15.038 vaste gevers. Dit is een stabilisering ten opzichte van voorgaand boekjaar.

Nieuwe donateurs werven we onder meer tijdens evenementen, zoals Opwekking. Daarover leest u meer in hoofdstuk 3.

Nalatenschappen

De inkomsten uit nalatenschappen lagen een stuk hoger dan verwacht. Het is bijzonder om te zien dat mensen een deel van hun nalatenschap aan Tear willen toevertrouwen.

Kerken, bedrijven & stichtingen

De financiële steun die we vanuit kerken en kerkelijke koepels kregen, was vergelijkbaar met een jaar eerder. We hadden wel een hoger bedrag begroot, maar ook hier bleven de giften voor noodhulp achter. Vanuit bedrijven en stichtingen ontvingen we meer dan begroot, en dat juist voor noodhulp.

Het is opvallend dat we vanuit bedrijven en stichtingen juist veel meer hebben ontvangen voor noodhulp dan begroot was. De concrete noodhulpvragen hebben onze relaties onder bedrijven en stichtingen blijkbaar aangesproken. Daar zijn we heel blij mee.

Onze ambitie: structurele verbindingen

Tegelijk zoeken we naar manieren om met deze relaties meer lange termijntrajecten aan te gaan en hen te betrekken bij onze reguliere projecten. Met name bij bedrijven slagen we daar veel minder in dan gehoopt. In 2020 gaan we daarom met een hernieuwde strategie aan de slag. Een strategie met daarin aansprekende en urgente projectvoorstellen, met meer focus op community's van ondernemers en partnerschappen.

In actie voor Tear

Ook door middel van allerlei acties wordt geld opgehaald voor ons werk. Tear heeft zelf twee kant-en-klare modellen die daarvoor gebruikt kunnen worden: **Happietaria** en **Nacht Zonder Dak**. Daarnaast ontvangen we regelmatig geld vanuit acties die door anderen – particulieren en collega-organisaties – worden opgezet.

Over het pop-up-restaurant *Happietaria* en de sponsoractie *Nacht Zonder Dak* (NZD) leest u meer in hoofdstuk 3. Beide deden het in 2019 goed, al daalt het aantal *Nachten Zonder Dak* de laatste jaren. In 2020 kijken we wat dit betekent voor de toekomst van dit actiemodel.

De opbrengst van acties die door anderen zijn opgezet, heeft ons in 2019 enorm verrast: 1,5 miljoen euro, drie keer zoveel als begroot. Dit is mede te danken aan hogere toekenningen vanuit ons partnernetwerk. Ook noemen we de samenwerking met EO Metterdaad. We denken dat onze goede positionering als noodhulporganisatie een belangrijke rol speelt.

Overheidssubsidies & institutionele fondsen

Tear kreeg in 2019 ruim 4,9 miljoen euro aan overheids-subsidies toegekend. Voor het overgrote deel kwam dit door onze deelname aan de Dutch Relief Alliance (zie pagina 118).

Onze ambities om financiering vanuit de EU en via het netwerk PerspActive te verkrijgen, waren helaas niet succesvol. Hierover kunt u meer lezen in hoofdstuk 6.

Lessen uit 2019

- In 2019 hebben we face-to-face werving ingezet op Opwekking en New Wine met goed resultaat. Dit helpt ons om onze aanwezigheid op events niet alleen inhoudelijk maar ook in wervend opzicht succesvol te laten zijn.
- Het succes van fondsenwerving hangt voor een groot deel af van goede projectvoorstellen. In 2019 is er daarom opnieuw gekeken naar het proces hoe projectbeschrijvingen totstandkomen. Er zijn voorstellen gedaan om deze te verbeteren.
- In 2019 hebben we met Tikkie als nieuwe betalingsmethode geëxperimenteerd. Tikkie blijkt vooral behulpzaam om online donaties via sociale media te faciliteren. Normaliter is de conversie op die kanalen heel moeizaam. Maar door de inzet van Tikkie, als laagdrempelige betaallooptie, weten we dit te verbeteren.
- In 2019 hebben we gezocht naar een concept om nieuwe leads te genereren. Uiteindelijk is er gekozen voor de ontwikkeling van een nieuw spel voor gezinnen. Dit zal in 2020 verder worden ontwikkeld en uitgebracht.
- In 2019 hebben we ons bezonnen op een product voor bestaande vaste gevers. Na een verkennend traject is besloten om over te gaan op een nieuw product van Tearfund Engeland, World of Difference. Dit is ontwikkeld en klaargezet voor ingebruikname per 1 januari 2020.

Plannen voor 2020

- In 2020 gaan we samen met onze ambassadeursband Trinity een tour organiseren waarin we nieuwe vaste donateurs gaan werven. Deze tour is een opvolger van een eerdere succesvolle samenwerking in 2017.
- De resultaten van het actiemodel 'Nacht Zonder Dak' vallen de laatste jaren tegen. In 2020 herbezinnen we ons daarom op deze actie en besluiten we over hoe hiermee verder wordt gegaan in de komende jaren.
- In 2020 werken we aan vernieuwing en uitbreiding van ons ondernemersplatform. Het is onze wens om te ontwikkelen richting nieuwe partnerschaps- en samenwerkingsvormen met bedrijven.
- In 2020 gaan we aan de slag met fondsenwerving voor onze projecten in Nederland (zoals bijvoorbeeld Umoja en Justice Conference 2020).
- Al jaren ontvangen we inkomsten uit nalatenschappen. We voeren echter geen bijzonder beleid aangaande nalatenschapswerving. Dit is in 2019 ontwikkeld en 2020 rollen we dit beleid uit. We ontwikkelen daarvoor een concept bestaande uit een mailpack en een brochure. Een relatiemanager zal de follow up op zich nemen.
- In 2020 sorteren we voor op een overkoepelende aanpak waarin we de totale fondsenwervende en communicatie inzet zo veel mogelijk samenbrengen in één overkoepelend campagneplan voor één of meerdere jaren.

Niet wegzappen, maar de ander in het gezicht kijken

De ander in nood werkelijk zien, dat is nogal iets. Tear-ambassadeurs Bas van Nienes, Elbert Smelt en Tim van Wijngaarden ontmoetten elkaar onder het genot van een kop koffie en verkenden samen de rafelranden van het bestaan. 'Je bent als modern mens geneigd het lelijke weg te poetsen.'

Wat betekent dat: je naaste zien, die om hulp roept? 'Een leeuw in de bek kijken', zegt Elbert. Tim: 'Een leeuw in de bek kijken? Hoe bedoel je?' Elbert: 'Dat je het liever niet doet. Het is moeilijk. Als modern mens ben je geneigd weg te zappen, het lelijke weg te poetsen. Maar je moet niet weggijken. Zie het.'

Oogcontact

Het is niet eens altijd dat je bewust je hoofd wegdraait, vindt Bas. 'Soms heb je genoeg aan je eigen sores. Dat er naast je een eenzame buurvrouw woont, gaat aan je voorbij.' Tim herkent dat: 'Je 'eigen toko' kan je bijziend maken. Maar van Jezus staat vaak geschreven: 'Hij keek haar aan', 'Hij zag hem'. Opmerken, oogcontact hebben, dat is wat onze grote roerganger tekent.'

'Als Jezus naar mensen keek,' vult Bas aan, 'voelden ze zich gekend. En dat veranderde hun gedrag. Iemand zien kan het begin zijn van een verandering.' Maar een mens gaat die fase het liefst zo snel mogelijk voorbij om ergens een oordeel over te kunnen hebben. Veel te snel, vindt Elbert. 'Het joodse 'kennen' is altijd eerst: liefde. Daarna komt het koppie. We moeten eerst de mens zonder oordeel liefhebben, voordat we dingen gaan vinden.'

Tekst: Jasper van den Bovenkamp Beeld: Mcklin Fotografie

IEMAND ZIEN KAN HET BEGIN ZIJN VAN EEN VERANDERING

Selfie

Tim leest het boek Intimiteit van Paul Verhaeghe. 'Elke samenleving heeft 'een ander', schrijft Verhaeghe. In onze tijd openbaart die zich als 'de vernietigende ander', die zegt: je bent niet goed genoeg. Altijd is er een selfie die beter is dan de jouwe.' Bas: 'Het is een verslaving. Op social media schreeuwen we: kijk naar dat fantastische concert waar ik bij ben, mijn fantastische vakantie, mijn fantastische leven! En als mensen zeggen dat ze het beter hebben, proberen we die te overschreeuwen. Hoe meer likes, hoe meer je bestaat. Zo raak je helemaal bij de werkelijkheid vandaan.' Tim: 'Vroeger maakte je nooit een foto waar je zelf op stond.' Elbert: 'Ons vizier is honderdtachtig graden gedraaid.'

De Ander

Om 'de ander' te kunnen zien, is het noodzakelijk te ervaren dat je zelf door 'dé Ander' – met een hoofdletter 'A' – gezien wordt. Bas: 'Zoiets kan gebeuren als ik een goeie preekpodcast luister of een goed boek lees. Dan voel ik me opgetild, geliefd. Om die liefde weer door te geven aan een ander.' Elbert: 'Op die manier kun je jezelf trainen Christus te zien en door zijn ogen te kijken.'

Tim: 'Ik vind het tamelijk ingewikkeld om in de hectiek van het leven die voortdurende opmerkzaamheid te hebben. Oh jawel, ik heb er prachtige voorbeelden van, waar ik graag mee koketteer, maar dan

klinkt het snel weer zo vroom, zo plat. Dat is het paradoxale.'

Spirituele obesitas

'Paradoxen bestaan vaak in elkaar', reageert Bas. 'Ik bedoel dat je midden in ellende het licht kunt ervaren. Ik was met Tear in Cambodja op bezoek bij een vrouw die 's ochtends niet wist of ze 's avonds te eten had. Toch was ze blij. Hoe bestaat zoiets?' Tim: 'Misschien hebben wij hier een gapend gebrek aan werkelijke aandacht. We zijn rijker dan ooit, maar hebben ons nooit zó leeg gevoeld.' Elbert: 'Op spiritueel vlak lijden we aan obesitas. We zijn opgeblazen. Pas als we weer ruimte maken, kan de ander werkelijk bestaan. Daar wordt Christus zichtbaar. Anders gezegd: in de lijdende ander, zien we God om hulp roepen.' Tim: 'Ik was hongerig en jij gaf mij te eten.'

Bas: 'Je gaat het vooral snappen, als je het gaat 'doen'. Staan we met onze kerken niet ver af van wat er op de bodem van de samenleving gebeurt? Het is misschien vooral een vraag aan mezelf. Als ik een idealist hoor vertellen dat hij in een achterstandswijk gaat wonen om daar de mensen te helpen, is mijn eerste reflex: respect dat jij dat doet, maar niks voor mij.'

Ongelofelijke liefde

Wat bezielt een mens om tóch die stap naar de berooide medemens te zetten? 'Ongelofelijke liefde', zegt Tim. 'God is zo veel liefde, daar moet wel leven uit voortkomen, hoorde ik eens iemand zeggen. Het is een liefde die aangeboord moet worden. Net als olie. Je ziet niet hoe groot het olieveld onder de aardkorst is.' Bas: 'Als ik de kinderen van school ophaal, kom ik langs een atelier, waar een spreuk van Plato op staat: 'Schoonheid is zichtbaar geworden liefde.' Dat raakt mij telkens weer. Zijn we allemaal niet naar die schoonheid op zoek?'

Bas van Nienes (1982) is oprichter van de Nederlandse band Mensenkinders, schrijft kinderliedjes (onder andere voor Oké4Kids) en maakt deel uit van indiepopband Dansu.

Elbert Smelt (1983) is vooral bekend als leadzanger van de band Trinity. Met hun wereldmuziek reizen de leden van Trinity de hele wereld over. Sinds 2016 is Elbert ook presentator van Topdoks, een medisch kinderprogramma van de EO. Daarnaast is hij werkzaam als arts in de verslavingspsychiatrie.

Tim van Wijngaarden (1979) was in 1998 medeoprichter van cabaretgroep Voorwaar. Sinds 2008 is hij actief als solo-artiest onder de naam Timzingt. Ook schrijft hij als columnist voor Visie, een magazine van de EO, en staat hij een paar dagen per week voor de klas.

6. *Bestuur & toezicht*

Bestuur en toezicht zijn bij Tear twee gescheiden taken. In dit hoofdstuk vertellen we hoe we beide taken in 2019 vormgegeven hebben.

Scheiding van bestuur en toezicht

De dagelijkse leiding van Tear is in handen van een directeur-bestuurder. Om toe te zien op de uitvoering van bestuur en beleid hebben we een Raad van Toezicht. Deze scheiding van taken zorgt ervoor dat het interne toezicht onafhankelijk kan zijn.

Scheiding van bestuur en toezicht is één van de voorwaarden van het erkenningsreglement van het CBF, de instantie die het externe toezicht op goede doelen in Nederland verzorgt (zie www.cbf.nl). Tear voldoet aan de kwaliteitseisen van het CBF en is daarmee een 'Erkend Goed Doel'.

Bestuur

Begin 2019 nam Marco van der Graaf afscheid als directeur-bestuurder van Tear. Zijn taken werden overgenomen door een interim-directie die bestond uit Geert Jan van Dijk en Martin Herlaar. In de loop van het jaar vonden we een nieuwe directeur-bestuurder in Minella van Bergeijk. Zij is op 1 december in deze functie begonnen.

Als directeur-bestuurder is Minella verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding, de uitwerking van onze strategische koers en de naleving van wet- & regelgeving en richtlijnen die wij onderschrijven (zie pagina 105). De bevoegdheden van de directie zijn vastgelegd in de statuten van Tear en het directiereglement. De hoogte en samenstelling van de bezoldiging worden in de jaarrekening (zie pagina 140) toegelicht.

Strategisch Platform

In haar taken wordt Minella ondersteund door een 'Strategisch Platform'. Dit fungeert als adviesorgaan en als opdrachtgever van projecten. Het platform komt maandelijks samen om projecten te bespreken. Dit overleg heeft een open karakter: projectleiders en –experts dragen agenda-punten aan en overleggen bij relevante onderwerpen mee.

Samenstelling Strategisch platform

(per eind december 2019)

Medewerker	Verantwoordelijkheden
Minella van Bergeijk, directeur-bestuurder	Dagelijkse leiding, uitwerking strategische koers
Geert Jan van Dijk	Initiatie van projecten, leeragenda, strategie
Martin Herlaar	Organisatie & realisatie van projecten, operationele & administratieve functies
Projectleider (wisselend)	Advies vanuit expertise over ingediende agendapunten

Strategische koers

Voor de strategische koers van Tear worden de volgende beleidsstukken opgesteld:

- Meerjarenbeleidsplan (eens per drie jaar)
- Jaarplan (incl. begroting, formatieplan en risicoanalyse)
- Maand- en kwartaalrapportages
- Jaarverslag

Toekomst

Ook op Tear zal de coronapandemie impact hebben. In nauwe samenwerking met de Audit Commissie en de Raad van Toezicht is gekeken naar de mogelijke financiële consequenties ten aanzien van de inkomsten van met name bedrijven, particulieren en fondsenwervende activiteiten als *Happietaria* en *Nacht Zonder Dak*. De liquiditeit en het vermogen van Tear zijn toereikend om de continuïteit te waarborgen. Echter, belangrijk is de vraag in hoeverre Tear kan reageren op actuele ontwikkelingen, en welke financiële en organisatorische maatregelen nu reeds genomen dienen te worden. Daarvoor zijn algemene uitgangspunten opgesteld, waarlangs Tear haar activiteiten zal beoordelen en prioriteren. Uiteraard volgen er ook consequenties waarop Tear geen invloed ten aanzien van prioritering heeft, zoals het niet doorgaan van diverse cruciale evenementen alsmede de reismogelijkheden van Tear medewerkers zelf en van haar lokale partners. Ook hiervoor is het van groot belang de actualiteit nauwgezet te volgen en flexibel te kunnen reageren.

Met dit plan is Tear ervan overtuigd om, met blijvende support van haar trouwe achterban, haar werk in Nederland en internationaal krachtig voort te kunnen zetten. Juist in een tijd als deze.

Hoe wij ons werk monitoren

Om ons werk te monitoren stellen we maandelijks een financiële prognose op. Deze geeft inzicht in onze inkomsten en bestedingen en de organisatiekosten. Elk kwartaal schrijven we een uitgebreide rapportage waarin het ook over de voortgang van ons beleid gaat. De teamleider bedrijfsvoering bespreekt deze met alle betrokkenen.

Jaarlijkse beleidsweek: over impact, leren en de 'Tearfund-familie'

Tijdens een jaarlijkse 'beleidsweek' in september toetsen we de uitvoering van ons beleid in de eerste zes maanden van het jaar. Waar nodig nemen we dan corrigerende maatregelen en/of passen we onze plannen aan. In 2019 bespraken we onder meer: de impact van ons werk, hoe we kunnen leren van resultaten, onze Theory of Change en de samenwerking binnen de 'Tearfund-familie' (zie pagina 109). Uiteraard keken we ook naar de baten en lasten over het eerste halve jaar en de voortgang van ons meerjarenplan en het jaarplan.

MARTIN HERLAAR EN GEERT JAN VAN DIJK
OVER TIEN MAANDEN INTERIM-BESTUUR

‘Naar elkaar luisteren en gebruikmaken van elkaars kracht’

Voor het grootste deel van 2019 vormden Martin Herlaar en Geert Jan van Dijk de directie van Tear. Zij namen de bestuurstaken eind januari van Marco van der Graaf over, om ze begin december weer aan Minella van Bergeijk over te dragen.

Heb je Tear op een andere manier leren kennen?

Martin: “Geert Jan en ik werkten hier al langere tijd in een rol die redelijk ‘allround’ was. In overleg met elkaar hebben we wel nieuwe accenten in de werkverdeling gelegd.”
Geert Jan: “Ik heb opnieuw geleerd hoe belangrijk dienend leiderschap is. Tear heeft een heel professioneel team. Als je dan als directie duidelijke kaders biedt en verder vooral ondersteunend bent, help je je medewerkers om te vliegen.”

Welke onderwerpen hebben deze periode voor jou gekleurd?

Martin: “De verdieping van onze samenwerking binnen de ‘Tearfund Family’, de zorg voor goed personeelsbeleid en een veilig arbeidsklimaat, en de strategische keuzes die we op het gebied van institutionele fondswerving moesten maken.”
Geert Jan: “Ook wat onze samenwerkingsverbanden betreft, hebben we keuzes gemaakt. Sommige hebben we geïntensiveerd, andere afgebouwd. Het was goed om daarbij steeds de belangen af te wegen en te kijken wat de meerwaarde van de samenwerking voor onze missie was.”

En hoe was de samenwerking met elkaar?

Martin: “Top! We waren geen twee handen op één buik, maar konden goed doorpraten over verschillende zaken en kwamen altijd tot gezamenlijke standpunten en besluiten, in goede harmonie en met respect voor elkaar.”
Geert Jan: “Een mix van goed naar elkaar luisteren én gebruikmaken van elkaars kracht.”

Welk verhaal uit 2019 heeft indruk op je gemaakt?

Martin: “In mei bracht ik een bezoek aan slachtoffers van de orkaan Idai in Mozambique en Zimbabwe. Aan de ene kant zag ik de ontredde van kwetsbare mensen die bijna alles kwijt waren. Aan de andere de onderlinge solidariteit en de wil om het bestaan weer op te starten. In oktober mocht ik hetzelfde gebied opnieuw bezoeken en zag er de eerste tekenen van wederopbouw. Wat een verschil, mede dankzij de support van onze lokale partnerorganisaties en lokale kerken.”
Geert Jan: “Ik vond mijn bezoek aan Sulawesi in mei heel indrukwekkend. Door natuurgeweld was daar een jaar eerder letterlijk de bodem onder mensen weggeslagen. Nu was er veel weer opgebouwd en zag ik hoeveel goeds lokale kerken en organisaties die we als Tear ondersteunen, kunnen doen. In Nederland vond ik de ‘Groen Geloven-dag’ in oktober bijzonder. De kaarten waren twee maanden van tevoren uitverkocht. We merken dat duurzaamheid een steeds actueler onderwerp voor christenen is geworden.”

Hoe hoop je dat Tear zich de komende jaren ontwikkelt?

Martin: “Er ligt een stevige basis van missie, visie en strategie. Ik gun het Tear om vanuit het eigen ‘organisatie-dna’ nóg meer verschil te maken in het tegengaan van armoede en onrecht.”
Geert Jan: “We geloven sterk in de rol van de kerk in ontwikkelingsprogramma’s. We hebben daar veel onderzoek naar gedaan en zien het effect. Ik hoop dat Tear zich nóg meer als expert op dit gebied zal laten zien.”

AUTEUR: ROBERT JAN VAN DEN HOORN

Toezicht

De Raad van Toezicht ziet toe op het functioneren van onze organisatie en of we onze doelen halen. De raad fungeert ook als werkgever van de directie en kan de directie gevraagd en ongevraagd advies geven.

De Raad van Toezicht (RvT) vergadert zes keer per jaar en houdt in het algemeen toezicht op de volgende gebieden:

- professioneel en adequaat functioneren van de organisatie,
- realisatie van organisatiedoelstellingen,
- efficiënte en effectieve besteding van middelen,
- efficiënte, effectieve en behoorlijke wijze van fondsenwerving,
- zorgvuldige omgang met medewerkers en vrijwilligers.

Meer specifiek zijn de taken van de RvT te onderscheiden in toetsingen vooraf en achteraf.

Auditcommissie

De auditcommissie is een afvaardiging van de Raad van Toezicht en bestaat uit twee leden. Zij hebben tot taak om input van de directie op het gebied van financiën, kwaliteit en ICT voor te bereiden voor bespreking in de raad. Daarom vergadert de commissie steeds ten minste een week vóór elke raadsvergadering.

De Raad van Toezicht toetst de volgende onderdelen:

Toetsing vooraf

- meerjarenbeleidsplan (incl. meerjarenbegroting, formatie- en risicobeheersingsplan)
- jaarplan (incl. begroting, formatie- en risicobeheersingsplan)
- besluitvorming, waarvoor volgens RvT-reglement en directiestatuut goedkeuring door de raad vereist is

Toetsing achteraf

- jaarverslag en jaarrekening, aan criteria van kwaliteit, effectiviteit en efficiency
- kwaliteit van bestuur, op basis van een evaluatie van het gevoerde beleid
- rapportage van de auditcommissie over de ‘managementletter’, die de externe accountant opstelt naar aanleiding van controles op de jaarrekening
- rapportage van de auditcommissie over interne audits, bijvoorbeeld in het kader van het keurmerk ‘Erkend Goed Doel’

In 2019 kwam de commissie zes keer bijeen met de directie en de teamleider bedrijfsvoering. Belangrijke aandachtspunten waren:

- jaarrekening 2018, voortgang 2019 en begroting 2020,
- vaststellen IT-roadmap,
- mid-term review,
- risicomanagement,
- operationele dossiers zoals kwaliteitsaudits, btw en procuratie.

Daarnaast heeft de samenwerking tussen de auditcommissie en de nieuwe teamleider bedrijfsvoering vorm gekregen.

Samenwerking tussen Raad van Toezicht en directie

De Raad van Toezicht is werkgever van de directie. Daarom voeren elk jaar twee leden van de raad een bijdragegesprek (zie pagina 107) met de directie. De samenwerking tussen directie en raad komt dan ook aan de orde. Daarnaast spreekt de voorzitter van de raad gemiddeld één keer per maand met de directie over de stand van zaken. Dan wordt ook de agenda voor de eerstvolgende RvT-vergadering voorbereid. Voor het grootste deel van 2019 had Tear een interim-directie, bekleed door Geert Jan van Dijk en Martin Herlaar. Naar het oordeel van de Raad van Toezicht hebben zij op adequate, zorgvuldige en professionele wijze invulling gegeven aan deze functie en hun mandaat op integere manier ingevuld. De onderlinge samenwerking kenmerkte zich door open en constructieve gesprekken en goede harmonie.

Evaluatie

In de regel evalueert de Raad van Toezicht het eigen functioneren ten minste één keer per jaar. Omdat in 2019 twee nieuwe raadsleden van start gingen en onze nieuwe directeur, Minella van Bergeijk, in december aantrad, hebben we besloten de eerstvolgende evaluatie in het derde kwartaal van 2020 te houden. Hierbij worden we begeleid door een externe partij.

Weekend over religie in ontwikkelingssamenwerking

Elk jaar komen RvT en directie samen met een aantal medewerkers voor een weekend rond een bepaald thema. In 2019 vond dit weekend in september plaats in het Brandpunt in Doorn. Anna Laszlo, voorzitter van het bestuur van Tearfund Engeland, was te gast en sprak over de rol van religie in ontwikkelingssamenwerking.

De rol van religie in ontwikkelingswerk is een belangrijk thema voor Tear (zie pagina 9). Met onze expertise op dit gebied zijn we van toegevoegde waarde in een wereld waarin religie een steeds grotere rol speelt.

Samenwerking met Tearfund Engeland

In 2018 tekenden Tear Nederland en Tearfund Engeland de vernieuwde ‘cooperation agreement’, waarin we de ambitie om nauwer samen te werken verwoordden. In 2019 vonden meerdere ontmoetingen tussen directie- en RvT-leden van de beide organisaties plaats om deze samenwerking verder vorm te geven. Het bezoek van Anna Laszlo tijdens het RvT-weekend is daar een voorbeeld van.

Theory of Change als stuurmiddel

Tijdens het weekend spraken we ook met betrokken medewerkers over onze Theory of Change. Samen dachten we na over de vraag hoe de Raad van Toezicht de vernieuwde Theory of Change kan toepassen om onze zienswijze op veranderingen te beschrijven en impact te realiseren.

De Raad van Toezicht heeft het weekend als bijzonder goed en inspirerend ervaren.

Belangrijke thema's in 2019

Een nieuwe directeur

Toen Marco van der Graaf in oktober 2018 zijn vertrek aankondigde, startte de Raad van Toezicht de procedure voor het werven van een nieuwe directeur-bestuurder. Er werd een remuneratiecommissie gevormd, bestaande uit René van de Kieft en Annemieke Buwalda, en medewerkers van Tear werd gevraagd input te geven voor het profiel van de gewenste kandidaat en de te volgen procedure. Het definitieve profiel is in afstemming met onze HR-medewerker en de Ondernemingsraad vastgesteld.

Met de aanstelling van Minella van Bergeijk is de procedure eind juni 2019 afgerond. De raad was blij haar aan te kondigen als nieuwe directeur. “We zien in Minella een inspirerend boegbeeld met lef, geloof en een groot hart voor gerechtigheid, waarmee ze precies past bij het prikkelende profiel van Tear. Haar verbindende en leidinggevende capaciteiten zullen het team helpen om de organisatie verder uit te bouwen en te versterken”, aldus de voorzitter van de raad, René van de Kieft.

Samenwerken binnen de ‘Tearfund family’

Onze samenwerking met Tearfund Engeland en de andere ‘Tearfunds’ wereldwijd (de ‘Tearfund family’) kwam meermaals op de agenda. Vanwege de naderende Brexit nam Tear Nederland de leidende rol bij het aanvragen van EU-fondsen over van Tearfund Engeland. We bespraken de opzet van een ‘centre of excellence’ voor deze fondsenwerving.

Om meer inzicht te krijgen in samenwerken op operationeel niveau vroeg de raad verschillende projectleiders wat hun ervaringen hiermee zijn, wat de toegevoegde waarde van Tear is en hoe we daarover (kunnen) communiceren. De samenwerking blijkt Tear te helpen om nog professioneler en efficiënter te werken daardoor een grotere impact te hebben op het leven van mensen en gemeenschappen.

Tear wordt Tearfund

Eind 2018 is binnen de Tearfund family (zie hierboven) afgesproken om te werken naar een gezamenlijk ‘merk’. Voor Tear Nederland betekent dit dat we onze naam veranderen in ‘Tearfund’ en een ander logo krijgen. De RvT heeft de voorkeur uitgesproken voor een geheel nieuw logo voor de hele Tearfund family, dat het eigentijdse, prikkelende karakter van Tearfund uitdrukt. De raad is vervolgens betrokken bij het ontwerp door feedback te geven op conceptlogo's. Op 14 oktober 2019 gingen we akkoord met de naamswijziging en het bijbehorende nieuwe logo. De raad is positief over de uitkomst, alsmede over het participatieve proces.

Lidmaatschap PerspActive beëindigd

In 2019 is Tear lid geweest van PerspActive. Met dit netwerk van protestants-christelijke collega-organisaties wilden we samenwerken op het gebied van programmabeleid, capaciteitsopbouw en financiering. Na een interne evaluatie heeft Tear besloten het lidmaatschap op te zeggen. Een belangrijke reden was dat het niet gelukt is om samen fondsen vanuit institutionele financieringsbronnen te verkrijgen. We zullen in 2020 onze lopende verplichtingen nakomen en blijven zoeken naar samenwerkingsmogelijkheden.

DON CEDER BEZOCHT PROJECTEN IN ZIMBABWE

“Ik zag doorzettingsvermogen en levensvreugde”

Don Ceder, lid van de Raad van Toezicht, bezocht in 2019 een aantal gebieden in Zimbabwe waar Tear de lokale bevolking ondersteunt na de cycloon Idai (zie pagina 39). Hij zag er hoe lokale kerken een actieve rol in de hulpverlening speelden.

“Met steun van onze partner FACT werd mensen uit o.a. Chipinge en Chimanimani allerlei hulp geboden: voedselpakketten, trainingen en begeleiding bij het verbouwen van gewassen. Ik ben dankbaar voor wat de organisatie heeft kunnen doen dankzij de giften van onze donateurs. Het is mooi om te zien hoe iemand die alles verloren heeft, de kracht hervindt om door te gaan. Ik zag geen verslagen mensen, maar sterke mensen met een doorzettingsvermogen en levensvreugde waarvan ik nog veel kan leren.”

Bestuur en Raad van Toezicht Tear Nederland

per december 2019

BESTUUR

Mr. G.J. (Geert Jan) van Dijk

interim-directeur-bestuurder (tot december 2019)
Nevenfuncties: lid bestuur Micha Nederland, lid bestuur MissieNederland, voorzitter adviesraad Cinamon Nederland

Drs. M.C. (Martin) Herlaar

interim-directeur-bestuurder (tot december 2019)
Nevenfuncties: penningmeester Evangelische Gemeente Parousia Wijchen, lid bestuur van stichting Sizanani Nederland, lid bestuur van stichting Beheer Subsidiegelden Dutch Relief Alliance

M.M. (Minella) van Bergeijk

directeur-bestuurder (vanaf december 2019)
Geen nevenfuncties

RAAD VAN TOEZICHT

Drs. L.C. (René) van de Kieft

voorzitter (tot september 2021)
Directeur-bestuurder Maatschappij van Welstand, directeur-bestuurder Griendtsveen Holding, directeur-bestuurder stichting Ten Vorsele
Nevenfuncties: co-director Sustenso BV, voorzitter Pensioenfonds Post NL, partner Kuiper & Van de Kieft Organisatieadviseurs, lid Raad van Commissarissen Woonzorg Nederland, lid bestuur Stichting Vrienden van de Zusters in Rwanda

Mr. D.G.M. (Don) Ceder

secretarissen (tot april 2021, herbenoembaar)
Advocaat/eigenaar Ceder Advocatuur
Nevenfuncties: fractievoorzitter ChristenUnie Amsterdam – lid Raad van Toezicht Fonds voor Cultuurparticipatie – lid Adviesraad VU

Ds. G.A. (Gerbram) Heek

vice-voorzitter (tot november 2022)
Predikant Fonteinkerk Buitenpost
Nevenfuncties: lid dagelijks bestuur PC Stichting voor Maatschappelijk Werk (Interzorg)

Drs. M. (Marco) Wiltjer

voorzitter auditcommissie
(tot september 2020, herbenoembaar)
Directeur Klant & Markt van Enexis Netbeheer B.V.
Geen nevenfuncties

Drs. A.M.L. (Annemieke) Buwalda-van Diepen

(tot september 2022, herbenoembaar)
Zelfstandig organisatieadviseur – Helder Analyse & Advies
Nevenfuncties: MR-lid CBS de Zaaier, Teuge

Drs. J.C. (Hans) Valkenburg

lid auditcommissie
(tot december 2021, herbenoembaar)
Interim-manager en adviseur bij Hans Valkenburg BV, publicist
Nevenfuncties: penningmeester & lid dagelijks bestuur Milieudefensie – lid Raad van Toezicht & auditcommissie Simavi – partner SVP.nl international consultancy

Dr. L.T. (Leon) van den Dool

(tot december 2020, herbenoembaar)
Senior manager adviesgroep Binnenlands Bestuur bij PwC Accountants N.V. (o,8), senior researcher Institute for Housing and Urban Development Studies (IHS), Erasmus Universiteit Rotterdam (o,2)
Nevenfuncties: raadslid gemeente Papendrecht

Drs. E.C. (Carlinke) Jansen

(tot april 2022, herbenoembaar)
Communicatiespecialist en coach
Geen nevenfuncties

Ir. drs. O.C. (Olger) van Dijk

(tot april 2022, herbenoembaar)
MT-lid Democratie en Bestuur, ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Geen nevenfuncties

Samenstelling Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht begon 2019 met een vacature. We zochten met name naar een kandidaat met kennis en ervaring op het gebied van fondsenwerving, marketing en communicatie, bij voorkeur in een internationale context. Uiteindelijk zijn op 25 april twee nieuwe leden benoemd: Carlinke Jansen en Olger van Dijk.

Carlinke Jansen is een zelfstandig communicatie-professional met ruime ervaring in communicatiestrategie, marketing en media binnen diverse non-profit-organisaties.

Olger van Dijk werkt op het ministerie van Binnenlandse Zaken als MT-lid Democratie en Bestuur en brengt belangrijke expertise op het gebied van instituties, overheid en bestuur mee.

Daarnaast zijn in 2019 de termijnen van Annemieke Buwalda, Hans Valkenburg, Gerbram Heek en René van de Kieft verlengd. Voor de twee laatstgenoemde leden is dit de laatste keer dat hun termijn verlengd kon worden. De raad start in 2020 daarom een procedure om in 2021 tot een nieuwe voorzitter te komen, in de plaats van René van de Kieft.

Bezoldiging

De functies van de Raad van Toezicht zijn onbezoldigd. Leden kunnen wel een reis- en onkostenvergoeding krijgen voor het bijwonen van de vergaderingen. Daarvan is in 2019 geen gebruik van gemaakt. De vergaderkosten bedroegen (inclusief het themaweekend) € 3.720.

Werving, selectie en benoeming nieuwe leden

De Raad van Toezicht benoemt zelf zijn leden. Bij een vacature stelt de raad een profielschets op van het te zoeken raadslid.

“De manier waarop Tear de verbinding legt tussen mensen helpen ver weg en je eigen verantwoordelijkheid voor de keuzes die je thuis maakt vind ik erg krachtig. Dit inspireert mij en ik lever dan ook heel graag vanuit mijn expertise een bijdrage aan deze bijzondere organisatie”

Carlinke Jansen

RAAD VAN TOEZICHT

Belangrijk uitgangspunt is dat de volgende kennisgebieden in de raad vertegenwoordigd zijn:

- internationaal diaconaat en internationale samenwerking,
- missionair gemeente-zijn,
- governance,
- financiën,
- risicomanagement,
- juridische zaken,
- HRM en HRD,
- campagnes, marketing en communicatie.

Daarnaast let de raad op diversiteit naar geslacht, leeftijd en maatschappelijke en kerkelijke achtergrond.

Een vacature wordt doorgaans gepubliceerd. Een wervings- en selectiecommissie, bestaande uit twee raadsleden en de directeur, voert met elke kandidaat twee gesprekken en doet dan een voordracht aan de raad.

Raadsleden onderschrijven de beginselverklaring van Tear, die onderdeel is van onze statuten en overeenkomt met het Statement of Faith van de World Evangelical Alliance.

7. Onze omgeving

De wereld om ons heen is volop in beweging. Als organisatie bewegen wij mee of maken we juist een tegenbeweging. Met als doel om te blijven werken aan onze missie.

Wereldwijde trends en onze reactie

Regelmatig kijken we welke wereldwijde ontwikkelingen van invloed (kunnen) zijn op ons werk. In ons Strategisch Meerjarenbeleidsplan voor de periode 2019-2020 hebben we de volgende vier trends en onze reactie daarop beschreven.

1

Andere armoede op andere plaatsen

De armoede in de wereld neemt andere vormen aan. In absolute zin neemt armoede af, maar als we kijken naar het aantal mensen dat niet in staat is volwaardig mee te doen in de samenleving, zien we een verontrustend beeld.

Ongelijkheid, instabiliteit en uitsluiting veroordelen grote groepen mensen tot een bestaan in de marge, zowel in gebieden waar zich humanitaire rampen voordoen, als in lage- en midden-inkomenslanden. In opkomende economieën is het niet vanzelfsprekend dat iedereen meeprofiteert. Integendeel, de trend is dat de ongelijkheid binnen landen meer toeneemt dan tussen landen.

Onze reactie: ondersteuning van kwetsbare groepen

Met onze ondersteuning richten we ons op kwetsbare groepen. We streven naar inclusieve ontwikkeling door hulp en ondersteuning te verlenen op grond van behoefte en gelijke kansen, ongeacht gender, religie of sociale klasse.

2

Meer natuurrampen, conflicten, geweld en verplaatsingen van mensen

We zien dat het aantal humanitaire noden in de wereld toeneemt. Wereldwijd zijn grote groepen mensen naar andere gebieden gevlucht. Conflicten, polarisatie, natuurrampen en ongelijkheid vormen de belangrijkste oorzaken.

Een andere vorm van verplaatsing is de trek naar grote steden. Als gevolg daarvan vragen kwetsbare mensen in groeiende sloppenwijken onze aandacht, maar ook mensen die achterblijven in rurale gebieden.

Onze reactie: humanitaire hulp met lokale partners

Humanitaire hulp met lokale partnerorganisaties is een belangrijk aspect van ons werk. Ons mandaat concentreert zich op het werk in en rond de landen van herkomst.

3

Kwetsbare aarde

De leefomgeving staat onder druk door klimaatverandering. Kwetsbare mensen in ontwikkelingslanden worden het zwaarst getroffen door de gevolgen hiervan.

De armoede wordt daardoor erger: minder landbouwgrond, minder voedselzekerheid, minder water, beschadigde infrastructuur en steeds meer ziekten.

Onze reactie: kwetsbare gemeenschappen weerbaar maken

We rusten kwetsbare lokale gemeenschappen toe om zich aan te passen aan klimaatverandering en hun weerbaarheid te vergroten door bijvoorbeeld rampenpreventie, zorg voor milieu, gebruik van lokale hulpbronnen en duurzame productievormen.

4

Invloed van religie

In veel landen neemt de invloed van religie toe. Helaas zien we maar al te vaak dat intolerantie naar andersdenkenden tot onderlinge vijandigheden leidt, die gepaard kunnen gaan met vervolging en geweld.

Onze reactie: positieve rol van kerken

Kerken en christelijke organisaties kunnen ook een rol spelen in het verminderen van spanningen. Daarom zetten we onze netwerken in om zowel de kracht als de zwakte van lokale kerken te adresseren. We streven ernaar om relaties tussen mensen te verbeteren en vrede, solidariteit en gerechtigheid te bewerkstelligen.

Risico's en de maatregelen die we nemen

In onze meerjarenplannen benoemen we ook de risico's waarmee we in ons werk rekening moeten houden. Daarbij maken we een inschatting van de kans dat deze risico's werkelijkheid worden en wat de impact dan zou zijn. Zo kunnen we bepalen welke maatregelen we moeten nemen.

Hieronder noemen we de belangrijkste risico's die we voor de komende jaren in onze omgeving zien. Daaronder staan steeds een aantal maatregelen om deze risico's tegen te gaan en eventuele gevolgen zo veel mogelijk te beperken.

Imagoschade door negatieve publiciteit

Kans: klein
Mogelijke impact: groot

Negatieve publiciteit kan grote invloed hebben op het imago van een goededoelenorganisatie. Dit is bijvoorbeeld het geval bij slechte resultaten of fraude. Hoe wij in 2019 omgegaan zijn met meldingen van grensoverschrijdend gedrag en financiële schendingen, leest u in hoofdstuk 4.

Daarnaast nemen we de volgende maatregelen:

- Heldere bestuurs- en organisatiestructuur en rapportages;
- Ons beleid op kwaliteitsbewaking en integriteit (zie hoofdstuk 4);
- Lidmaatschap van brancheorganisaties;
- Het aanpassen van onze werkwijze op basis van geleerde lessen;
- Communicatieafspraken binnen de 'Tearfund-familie'.

Verlies van subsidie-inkomsten

Kans: middelgroot
Mogelijke impact: middelgroot

Dit kan het gevolg zijn van veranderend (overheids)beleid of de voorwaarden waaraan aanvragen moeten voldoen.

Onze maatregelen:

- Het monitoren van ontwikkelingen op het gebied van institutionele fondsen (IF);
- Inkomsten uit IF mogen een bepaald maximumpercentage van de omzet niet overschrijden;
- Budgettering waarbij overhead- en indirecte kosten niet afhankelijk zijn van grote, onzekere bronnen van inkomsten;
- Een flexibele organisatie die zich aanpast aan de beschikbare fondsen.

Onvoldoende geld voor onze activiteiten

Kans: middelgroot
Mogelijke impact: middelgroot

Onze maatregelen:

- Het nauwgezet monitoren van alle inkomsten en uitgaven per bestemming;
- Uitgaven worden per project toegekend na toetsing of budget beschikbaar is;
- Voldoende aandacht voor diversiteit in acquisitie.

Veiligheidsrisico's van medewerkers in het buitenland

Onze maatregelen:

- Ons veiligheidsbeleid (zie hiervoor ook hoofdstuk 4);
- Ons getrainde crisismanagementteam;
- Contact met externe adviseurs.

In gesprek met onze omgeving

In onze omgeving onderscheiden we veel verschillende mensen en organisaties die betrokken zijn bij ons werk: onze stakeholders. Zij zijn om uiteenlopende redenen heel belangrijk voor Tear en daarom hechten we veel waarde aan ons contact met hen.

Hieronder noemen we onze belangrijkste stakeholders en vertellen we iets over de manier waarop we ons contact met hen invullen.

Onze particuliere donateurs

Uiteraard vertellen we onze donateurs hoe wij het geld besteden dat zij aan ons toevertrouwen. Maar we betrekken hen ook bij ons werk door het organiseren van events zoals Vrienden van Tear Live. Daarbij proberen we hen tevens te bewegen om ook zelf, in hun eigen omgeving, op te staan tegen armoede en onrecht. Meer over onze communicatie met donateurs vindt u in hoofdstuk 5.

Kerken

In onze programma's in het buitenland zien wij lokale kerken als krachtige motor van verandering. Ook in Nederland zien we een groeiend aantal kerken dat zich verantwoordelijk voelt om lokale problemen aan te pakken. Dat willen we stimuleren. Waarom we graag met kerken werken vertellen we in pagina 10. Concrete voorbeelden vindt u in hoofdstuk 2 (internationaal) en 3 (Nederland).

Onze partnerorganisaties

Onze partners in het buitenland willen graag duidelijkheid over de continuïteit van onze ondersteuning en de eisen die we stellen. Gemiddeld eens per jaar voeren we beleidsoverleg met hen. Daarbij gaat het vooral over de voortgang van programma's en eventuele zorgpunten. Eens in de

drie jaar wordt een onderzoek naar klanttevredenheid uitgevoerd met deze organisaties. De eerstvolgende is gepland in 2021.

Kennisinstellingen

Kennisinstellingen zijn belangrijk voor ons, omdat ze met hun expertise bijdragen aan onderzoek en verbetering van onze activiteiten. Universiteiten en hogescholen vragen ons regelmatig naar onderzoeksplaatsen voor studenten in programma's die Tear ondersteunt.

Overheid

Met de Nederlandse overheid hebben we een voortgaande dialoog over ons programma, via ambassades in programmalanden en via het ministerie van Buitenlandse Zaken en Ontwikkelingssamenwerking. Tear is ook partner van dit ministerie via de Dutch Relief Alliance (DRA). Regelmatig worden we door politieke partijen gevraagd mee te praten over onderwerpen rond internationale samenwerking. In 2019 hebben we een lobbyist in dienst genomen om het gesprek met de overheid over duurzaamheid te stimuleren (zie pagina 13).

Bedrijven

Bedrijven ontmoeten we in een regionaal platform en andere bijeenkomsten. We zoeken naar samenwerking om hun expertise te benutten en gaan met hen in gesprek over Maatschappelijk Verantwoord

Ondernemen en andere onderwerpen. Meer hierover vindt u op pagina 98. Regelmatig nemen we mensen uit het bedrijfsleven mee op reis. Voorbeelden hiervan vindt u op pagina 14.

Fondsen en stichtingen

We zijn met allerlei fondsen en stichtingen in gesprek over wederzijdse interesses, mogelijkheden tot samenwerking of financiering. Soms brengen we samen een bezoek aan een project.

Onze medewerkers en vrijwilligers

Het gesprek met onze medewerkers is voor een deel georganiseerd in onze ondernemingsraad (OR). Elk jaar gaan we met elkaar op een tweedaagse retraite. Ook hebben we drie reisivrije weken. Dan is iedereen op kantoor in Nederland en zijn er veel overleg-, bijpraat- en trainingsmomenten. Eén keer per jaar doen we een tevredenheidsonderzoek onder medewerkers.

Onze ambassadeurs

Onze ambassadeurs (zie pagina 94) hebben een vast aanspreekpunt in de organisatie. Regelmatig hebben we overleg over hoe we elkaars activiteiten kunnen versterken. Daarnaast organiseren we bijeenkomsten waarbij ambassadeurs elkaar ontmoeten.

Collega-organisaties

Collega-organisaties ontmoeten we in allerlei bijeenkomsten en verbanden. Op pagina 120 geven we een uitgebreid overzicht.

“Werken bij Tear heeft mijn blikveld verruimd. De verhalen van mensen die in armoede en onrecht leven, zijn dichterbij gekomen en ik ben me veel bewuster van wat ik in mijn eigen leven en omgeving kan doen op het vlak van gerechtigheid. Ik koop bijna alleen nog maar tweedehands kleding, eet weinig vlees, heb een bijna plasticvrije badkamer en ben in mijn kerk nu verantwoordelijk voor internationale en lokale missie.”

Lotte Blom

HR-MEDEWERKER

Samenwerkingsverbanden

In de onderstaande tabel geven we een overzicht van onze netwerken en de organisaties waarmee we samenwerken.

Nationale netwerken

Netwerk	Aard van de relatie	Toegevoegde waarde
Prisma	Lid	Netwerk voor christelijke organisaties, bezinning rond identiteit, gezamenlijke lobby naar de Nederlandse overheid
MissieNederland	Deelnemer	Netwerk voor christelijke organisaties
Micha Nederland	Mede-initiator, deelnemer	Bewustwording
Goede Doelen Nederland	Lid	Belangenbehartiging, zelfregulering, dienstverlening, inkoopcombinatie
PerspActive	Lid	Strategische samenwerking in programmabeleid, capaciteitsopbouw en financiering
Ministerie van Buitenlandse Zaken en Ontwikkelingssamenwerking	Samenwerking	Strategische samenwerking in programmabeleid, beïnvloeding beleid, capaciteitsopbouw en financiering
Dutch Relief Alliance	Samenwerking	Samenwerking in noodhulpbeleid en financiering met 16 collega-organisaties
Christelijk Noodhulpcluster	Lid	Afstemming en fondswerving op het gebied van communicatie en programma's
Happietaria	Samenwerking	Strategische samenwerking met ZOA en IJM
Partos	Lid	Belangenbehartiging, gezamenlijke lobby
Platform Humanitaire Actie	Lid	Beïnvloeding Nederlandse humanitaire beleid en leerbijeenkomsten
Wo=men netwerk	Lid	Belangenbehartiging, gezamenlijke lobby en kennisuitwisseling voor gendergelijkheid en vrouwenrechten

Internationale netwerken

Netwerk	Aard van de relatie	Toegevoegde waarde
EU-CORD	Lid	Financiering, kennis en lobby
ECHO	Samenwerking	Financiering en kennis op het gebied van humanitaire hulpverlening
Integral Alliance	Lid	Netwerk, financiering en besteding inzake humanitaire hulp (beleidsontwikkeling, programmasamenwerking)
Micah Global	Lid	Netwerk van organisaties uit westerse landen, Afrika, Azië en Latijns-Amerika, bezinning, afstemming rond projectplannings- en rapportage instrumenten
We Wil Speak Out Coalition	Lid	Netwerk van kerken, lokale en internationale ngo's om seksueel geweld tegen te gaan, bewustwording en campagne
PaRD	Lid	Netwerk voor religie en duurzame ontwikkeling

Nationale partners

Netwerk	Aard van de relatie	Toegevoegde waarde
EO-Metterdaad	Samenwerking	Financiering (inkomsten derden), media
Sizanani	Samenwerking	Financiële en administratieve dienstverlening, programma-advies
Soul Survivor	Samenwerking	Verbinding met jongeren
Evangelische Omroep	Samenwerking	Bewustwording en verbinding
New Wine	Samenwerking	Bewustwording en verbinding
Stay Human	Deelnemer	Strategische samenwerking

Internationale partners

Netwerk	Aard van de relatie	Toegevoegde waarde
Christelijke ngo's en koepels van lokale kerken in Afrika, Azië en Latijns-Amerika	Samenwerking	Strategische samenwerking in het uitbannen van armoede en onrecht
Tearfund Engeland	Intensieve samenwerking	Strategische samenwerking op het gebied van programma- en partnerbeleid, noodhulp, campagnes en financiering
Tearfund family	Intensieve samenwerking	Strategische samenwerking met de Tear(fund)-organisaties in negen landen, uitwisseling en delen van staf, resources, kennis, financiering en concepten
The Justice Conference International	Samenwerking	Bewustwording

‘Ik wilde zo graag de straat tot bloei brengen’

Het is maandagochtend en ik ben in alle vroegte al druk in de weer. Deze vrije dag ga ik aan de slag met de bloembakken van de gemeente. In onze straat staan een aantal grote bakken als obstakel op de stoep. Ze zijn bedoeld voor bloemen en planten, maar staan vol met onkruid en er liggen vooral snoeppapiertjes in. Ik heb er zelfs al een keer een honkbalknuppel in gevonden. Het is geen gezicht. En ik blijf niet de enige buurtgenoot die zich er aan stoort.

Geïnspireerd door het verhaal van Ruth Valerio op The Justice Conference ga ik aan de slag. Zij brengt haar straat letterlijk tot bloei door bloemen te planten. Hoog tijd om dat toe te passen in mijn eigen straat, want de nood is hoog. Of beter gezegd: het onkruid staat hoog! Vol enthousiasme schep ik het onkruid uit de bak en vul ik hem met nieuwe aarde. De buurman van een paar huizen verderop moedigt me aan terwijl ik met mijn handen in de modder zit.

Wilde bloemen

De grond is klaar en ik zaai de wilde bloemen, terwijl ik me al helemaal verheug hoe ze gaan opkomen. Ik zie het helemaal voor me. Een bak met vrolijke bloemen waar mijn buurtgenoten en ik van genieten over een

Auteur: Dorina Nauta

‘IK ZAAI DE WILDE BLOEMEN EN VERHEUG ME HOE ZE GAAN OPKOMEN’

vraagt om mijn ogen open te houden voor wat ik zie om me heen. En ja, die bakken in mijn eigen straat zie ik elke dag.

Teleurstelling

De volgende dag stap ik de deur uit en meer bewust dan op andere dagen werp ik een blik richting de bloembak. Ik schrik en ben teleurgesteld. Midden in de bloembak staat een enorme voetafdruk en het lijkt erop dat een hond is gaan graven in ‘mijn’ bak. De bloemen hebben nog niet eens de kans gekregen om op te komen. Ik moet even schakelen, omdat het zo haaks staat op mijn verlangen om hiermee de buurt goed te doen.

Zaaien in de gebrokenheid

En dan realiseer ik me dat het de spanning is waarin we leven. Aan de ene kant zaaien we om dingen tot bloei te brengen en tegelijkertijd krijgt het nauwelijks de kans om tot bloei te komen. Het is de spanning tussen de ideale wereld zoals God haar heeft bedoeld en de gebrokenheid waar we (nog) mee te maken hebben. Ik blijf ze water geven en hopen op het opkomen van de bloemen. En nu, een paar weken later komen de eerste bloemen op!

paar weken. Ik plant er een stokje in met de tekst ‘wilde bloemen’ en maak er een foto van. Over een paar weken maak ik er nog een om het verschil te laten zien.

‘De bloei van de stad is ook jullie bloei’

Het doet me denken aan Jeremia 29 waar God het volk oproept om zich te settelen in Babel. Om daar huizen te bouwen én tuinen aan te leggen. ‘Bid tot de Heer voor de stad waarheen ik jullie weggevoerd heb en zet je in voor haar bloei, want de bloei van de stad is ook jullie bloei’. Dat is ook mijn gebed en verlangen voor mijn eigen stad en wijk. Zo zijn we met een groepje christenen in onze wijk gaan bidden. Wat is de nood hier en hoe wil God ons daarin gebruiken? Dat is een mooi proces wat van mij

8. Onze financiën

Als organisatie prijzen wij ons gelukkig met de blijvende steun van onze achterban, die geeft voor humanitaire hulp én structurele ontwikkelingsprogramma's. Daarnaast ontvangen we substantiële financiering voor humanitaire hulp, voor een belangrijk deel van de Nederlandse overheid.

Dankbaar voor positief resultaat

In 2019 kwamen onze inkomsten hoger uit dan begroot. Dat is iets om erg dankbaar voor te zijn. In totaal is er € 860.000 meer geworven dan begroot. We zijn blij met een stabiele groei in onze inkomsten via particulieren, kerken en stichtingen.

De inkomsten via bedrijven stonden meer onder druk, vooral vanwege wisseling in medewerkers bij Tear. Via de Dutch Relief Alliance hebben we meer inkomsten ontvangen dan begroot voor verschillende noodhulpprogramma's. In 2019 heeft Tear vooral via andere organisaties veel meer inkomsten ontvangen dan begroot. De goede relaties met EO-Metterdaad, de Integral Alliance en de Tearfund Family hebben hieraan bijgedragen. Aan de kostenkant konden we veel bestedingen meteen in 2019 doen zonder dat onze bestemmingsfondsen verder zijn gegroeid. Hierdoor stemt het percentage van de inkomsten dat we aan onze doelstellingen besteedden, eveneens tot tevredenheid. In totaal sluiten we

het jaar af met een positief operationeel resultaat van € 47.000, welke toegevoegd wordt aan de continuïteitsreserve. Uitgedrukt als percentage van de geworven baten, hebben we 90,2% aan onze doelstellingen besteed. In 2018 was dit 81%. Het gemiddelde over de afgelopen drie jaar komt uit op 87%. Daarmee liggen we op koers van ons streven. Ons streven is namelijk om minimaal 85% van de inkomsten aan onze doelstellingen en de daarmee verbonden indirecte kosten te besteden. Van deze 85% gaat dan minimaal 75% naar internationale projecten (buiten Nederland) en ca. 10% naar projecten in Nederland.

We hechten eraan hierover op een duidelijke manier naar onze achterban te communiceren, onder meer door middel van dit jaarverslag.

Kosten van fondsenwerving, beheer en administratie

Hoe efficiënt een organisatie met haar middelen omgaat, komt ook naar voren in andere aspecten van haar werk. Een invalshoek is de gemaakte kosten voor kostenwerving. In 2019 hebben we € 824.020 geïnvesteerd in fondsenwerving. Dat is 6,5% van de geworven baten, een mooi resultaat en een stuk minder dan begroot (11%). Dit percentage is verbeterd ten opzichte van 2018 enerzijds vanwege de hogere projectbestedingen, anderzijds als gevolg van scherper toedelen van kosten aan de juiste categorie.

De kosten die we voor beheer en administratie maakten, bedroegen 3,3% van de baten. Dat is hoger dan onze interne norm van 2,5%. Een belangrijke oorzaak hiervan is dat we extra kosten moesten maken voor de inhuur van mensen op ontsane vacatures.

Continuïteitsreserve

De gewenste hoogte van onze continuïteitsreserve is bepaald op basis van een risicoanalyse. Daarbij wordt uitgegaan van vaste contractuele verplichtingen en lopende organisatiekosten gedurende een half jaar. Het positieve resultaat over 2019 is aan deze reserve toegevoegd. Aangezien Tear de afgelopen jaren gegroeid is, hebben we met onze accountant afgesproken onze continuïteitsreserve opnieuw te bepalen. De uitkomsten van deze herijking zullen verwerkt worden in de begroting voor 2021 en verder.

Balans

	31 december 2019	31 december 2018
ACTIVA		
Immateriele vaste activa (1)	108.444	114.040
Materiele vaste activa (2)	172.515	150.952
Financiële vaste activa (3)	-	50.000
	280.960	314.992
Vorderingen en overlopende activa (4)	1.415.662	1.254.519
Liquide middelen (5)	3.644.512	4.408.384
	5.060.174	5.662.903
Totaal	5.341.134	5.977.894
PASSIVA		
Reserves en fondsen		
- Continuïteitsreserve (6)	1.131.881	1.084.602
- Bestemmingsreserve projecten (7)	45.000	-
- Bestemmingsfondsen (8)	1.693.231	1.765.500
	2.870.112	2.850.102
Kortlopende schulden (9)	2.471.021	3.127.793
Totaal	5.341.134	5.977.894

Is onze buffer groot genoeg?

Elke organisatie heeft een buffer nodig om tijdelijk tegenvallende inkomsten op te kunnen vangen. Volgens de richtlijn RJ 650 Fondsenwervende organisaties mag deze buffer maximaal 150% van de jaarlijkse organisatiekosten bedragen. Ons streven is nu toe geweest een buffer van € 1.000.000. Onze huidige buffer bedraagt ruim € 1.131.000. In 2020 zullen we dit opnieuw bekijken (zie hierboven onder continuïteitsreserve).

Besteden we giften snel genoeg?

Bestemmingsfondsen staan voor gelden die we al wel ontvangen, maar nog niet besteed hebben. We streven er weliswaar naar om ontvangen gelden zo snel mogelijk uit te geven aan onze doelstellingen, maar dit is niet altijd mogelijk. We willen zorgvuldig omgaan met de manier waarop we geld aan projecten toewijzen. Dat geldt met name voor gelden die aan het einde van het jaar ontvangen zijn. Tevens speelt dit bij projecten die over twee of meer van boekjaren lopen.

“We hebben elkaar nodig in de strijd tegen armoede en onrecht. Als mensen een bijdrage aan Tear geven, laat ik hun graag zien hoeveel die bijdrage betekent voor mensen in nood. Mensen die honger lijden ontvangen voedsel, mensen die dorst hebben water, mensen zonder onderdak goede huizen, zieken medische hulp, kinderen nieuwe kansen door onderwijs en mensen die hunkeren naar liefde en bevestiging ontvangen nieuw leven door de verkondiging van het Woord! Hierbij denk ik aan Jezus' woorden in Mattheus 25 vers 40: ‘En de Koning zal hun antwoorden en zeggen: Voorwaar, Ik zeg u, in zoverre gij dit aan één van deze mijn minste broeders hebt gedaan, hebt gij het Mij gedaan.’”

Willeke van den Berg
RELATIEMANAGER BEDRIJVEN/STICHTINGEN

Resultaat (de staat van baten en lasten)

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
BATEN			
Baten van particulieren (10)	3.957.417	3.851.000	3.836.621
Baten van bedrijven (11)	258.971	347.000	376.912
Baten van overheden (12)	4.960.727	5.569.000	3.785.393
Baten van verbonden (internationale) organisaties (13)	342.129	600.000	286.457
Baten van andere organisaties zonder winststreven (14)	2.712.467	1.264.000	1.852.630
Totaal van de geworven baten	12.231.711	11.631.000	10.138.012
"Baten als tegenprestatie voor levering van producten en diensten (15)"	371.334	207.000	344.980
Overige baten (16)	95.047	0	0
Totaal baten	12.698.092	11.838.000	10.482.993
LASTEN			
Besteed aan doelstellingen (17)		10.148.000	
1. Tear mobiliseert wereldwijd lokale kerken in de strijd tegen armoede en onrecht.	3.446.959		2.322.521
2. Tear verandert het leven van mensen door structurele ontwikkeling of tijdelijke humanitaire hulp	6.205.020		4.219.431
3. Tear vergroot de betrokkenheid van mensen en kerken op armoede	1.768.660		1.901.508
Wervingskosten (18)	824.020	1.331.000	1.263.252
Kosten beheer en administratie (19)	423.432	346.000	265.295
Totaal lasten	12.668.091	11.825.000	9.972.007
Financiële baten en lasten (20)	-9.990	-13.000	-32.635
Resultaat	20.010	0	478.350
Resultaatbestemming: Toevoeging/onttrekking aan			
- bestemmingsreserve projecten	45.000	-	-
- bestemmingsfondsen	-72.269	-	504.347
- continuïteitsreserve	47.279	-	-25.996
	20.010	-	478.350

Kasstroomoverzicht

Opgesteld volgens de directe methode.

Kasstromen uit operationele activiteiten	2019	2018
Ontvangen baten	12.536.948	10.187.178
Betalingen inzake doelstelling	-12.158.405	-6.836.688
Betalingen van wervingskosten, beheer en administratie	-1.023.697	-1.219.864
Kasstroom uit bedrijfsoperatie	-645.153	2.130.626
Ontvangen rente / Bankkosten	-9.990	-32.635
Kasstroom uit operationele activiteiten	-655.143	2.097.991
Kasstromen uit investeringsactiviteiten		
Investerings in vaste activa	-108.729	-
Desinvesterings in vaste activa	-	-
Kasstroom uit investerings-activiteiten	-108.729	-
Totale kasstroom	-763.872	2.097.991
Liquide middelen begin boekjaar	4.408.384	2.310.393
Liquide middelen einde boekjaar	3.644.512	4.408.384
Mutatie kasstroom	-763.872	2.097.991

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Onze jaarrekening is opgesteld conform de richtlijn RJ 650 Fondsenwervende organisaties. Deze richtlijn heeft tot doel inzicht te geven in de kosten en bestedingen van organisaties in relatie tot het doel waarvoor deze organisaties geld werven. Onze jaarrekening is opgesteld in euro's. Vergeleken met vorig jaar zijn de gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling ongewijzigd gebleven. De cijfers over 2018 zijn – waar dit relevant is – aangepast om vergelijkingen met 2019 mogelijk te maken.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa betreffen daadwerkelijk uitgaven voor software. Deze zijn gewaardeerd op verkrijgingsprijzen, onder aftrek van daarop gebaseerde lineaire afschrijvingen, met inachtneming van de geraamde economische levensduur voor software, namelijk vijf jaar.

Materiële vaste activa

Ook de materiële vaste activa zijn gewaardeerd op verkrijgingsprijzen, onder aftrek van daarop gebaseerde lineaire afschrijvingen, met inachtneming van de geraamde economische levensduur. De geraamde economische levensduur voor kantoorinventaris en verbouwing is vijf jaar, voor ICT-hardware vier jaar.

Reserves en fondsen

De continuïteitsreserve dient als buffer om de continuïteit van ons werk te waarborgen in het geval Tear zich geconfronteerd ziet met een onvoorziene terugval van inkomsten of stijging van uitgaven. De bestemmingsreserve is bestemd voor besteding aan projecten in de komende jaren, te bepalen door de directie. Bestemmingsfondsen betreffen giften met een bepaalde doelstelling ('geoormerkte giften'), waarvoor de directie nog projecten moeten goedkeuren.

Overige activa en passiva

De overige activa en passiva worden opgenomen voor de geamortiseerde kostprijs.

Baten

Baten worden in principe verantwoord in het jaar waarin deze worden toegezegd. Bedragen die voor meerjarige doelstellingen bestemd zijn, worden geheel verantwoord op het moment van toekenning en, voor zover niet besteed in het betreffende jaar, gereserveerd onder de bestemmingsfondsen. Baten van overheden en projectfinancieringen met een verplichting tot terugbetaling worden alleen als baten verantwoord als er ook bestedingen tegenover staan.

Nalaten

Baten uit nalatenschappen worden verwerkt in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden geschat. Voorschotten worden verantwoord in het jaar waarin ze zijn ontvangen.

Lasten

Kosten worden bepaald met inachtneming van de grondslagen van waardering en toegerekend aan het jaar waarop deze betrekking hebben.

Besteed aan doelstellingen

Uitgaven besteed aan onze doelstellingen worden als zodanig verantwoord in het jaar waarin de projecten door de directie goedgekeurd zijn. Dit betreft alle subsidies inclusief bijkomende implementatiekosten voor projecten die Tear uitvoert.

Kosten fondsenwerving

Kosten voor fondsenwerving betreffen uitgaven die tot doel hebben financiële middelen te verkrijgen voor één of meer doelstellingen van Tear. Campagnes die bewustwording tot doel hebben, worden toebedeeld aan ‘doelstellingen’. Als deze campagnes voor een deel ook een fondsenwervend karakter hebben, verdelen we per activiteit de kosten naar rato van inspanning over ‘doelstellingen’ en ‘kosten fondswerving’.

Kosten management en administratie

Overige uitgaven, zoals met name personeelskosten voor administratie en bestuur, worden toebedeeld aan

‘kosten management en administratie’, tenzij ze kunnen worden toegerekend aan activiteiten voor onze doelstellingen of fondsenwerving. Alle indirecte kosten worden periodiek door de directie beoordeeld voor toewijzing aan bovenstaande rubrieken. Waar mogelijk wordt aansluiting gezocht met verdeling personeel wat betreft tijdsbesteding. Deze beoordeling is voor het laatst begin 2020 uitgevoerd.

Pensioenen

Tear heeft een zogenoemde ‘toegezegde pensioenregeling’ bij Brand New Day (BND). Dit is een bedrijfstakpensioenfonds. Tear heeft geen verplichting tot aanvullende bijdragen in het geval BND een tekort heeft, behoudens het voldoen van eventueel hogere toekomstige premies. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa als dit leidt tot een terugstorting of vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn in gebruik voor de bedrijfsvoering. Omdat we eind 2019 ons lidmaatschap van PerspActive hebben beëindigd (zie pagina 109), is onze participatie in deze coöperatie afgeboekt.

Vorderingen en overlopende activa

De looptijd van vorderingen is korter dan een jaar.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn vrij opneembaar, met uitzondering van de bankgarantie van € 18.000 voor de huur van ons kantoor in Utrecht van het Landelijk Diensten Centrum en het fonds op naam van Sizanani. Voor een toelichting op Sizanani, zie ‘Bestemmingsfondsen’.

Beleggingsbeleid

Tear belegt niet in risicodragende producten. Tijdelijke liquiditeitsoverschotten zetten we weg op een spaarrekening, naar gelang de liquiditeitenplanning. Op ieder moment kunnen we elk gewenst bedrag aan deze spaarrekening onttrekken. Een deel van onze spaartegoeden is ondergebracht bij de ABN AMRO, die door de brancheorganisatie Goede Doelen Nederland is geaccrediteerd en een beleggingsbeleid hanteert dat voldoet aan de criteria van duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen. Een ander deel van onze spaartegoeden is ondergebracht bij de Triodos Bank, die nog beter aansluit bij duurzaamheidscriteria.

Financiële vaste activa	Per begin boekjaar	Mutatie	Per einde boekjaar
Participatie in PerspActive	50.000	-50.000	-
	50.000	-50.000	-

Vorderingen en overlopende activa	2019	2018
Overige vorderingen en overlopende activa	1.415.662	1.269.094
Voorziening dubieuze vorderingen	0	-14.575
Totaal vorderingen	1.415.662	1.254.519

Liquide middelen	2019	2018
Spaar- en depositorekening	1.500.006	1.500.006
Banken	2.052.347	2.836.946
Kasgeld	3.514	2.061
Sizanani-banksaldo	88.645	69.370
Totaal Liquide Middelen	3.644.512	4.408.384

Toelichting op de balans per 31 december 2019

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa zijn in gebruik voor de bedrijfsvoering. In 2019 hebben we enkele nieuwe (software-) investeringen gedaan. De nieuwe websites zijn nog in aanbouw. Daarom hebben we daar nog niet op afgeschreven.

Immateriële vaste activa	
Aanschafwaarden per begin boekjaar	181.877
Cumulatieve afschrijvingen per begin boekjaar	-67.837
Boekwaarde per begin boekjaar	114.040
Investeringen	30.780
Desinvesteringen (aanschafwaarde)	
Desinvesteringen (cumulatieve afschrijving)	
Afschrijvingen	-36.375
Boekwaarde per einde boekjaar	108.444
Cumulatieve aanschafwaarde per einde boekjaar	212.657
Cumulatieve afschrijvingen per einde boekjaar	-104.213
Boekwaarde per einde boekjaar	108.444

Materiële vaste activa

Onder de materiële vaste activa zijn verantwoord: de verbouwing van ons kantoor voor € 105.565 en kantoormeubelen en apparatuur voor € 66.950. Deze zijn in gebruik voor de bedrijfsvoering. In 2019 hebben we een aantal investeringen gedaan, met name vervanging van hardware.

Materiële vaste activa	
Aanschafwaarden per begin boekjaar	262.456
Cumulatieve afschrijvingen per begin boekjaar	-111.504
Boekwaarde per begin boekjaar	150.952
Investeringen	77.949
Desinvesteringen (aanschafwaarde)	
Desinvesteringen (cumulatieve afschrijving)	
Afschrijvingen	-56.386
Boekwaarde per einde boekjaar	172.515
Cumulatieve aanschafwaarde per einde boekjaar	340.405
Cumulatieve afschrijvingen per einde boekjaar	-167.889
Boekwaarde per einde boekjaar	172.515

Continuïteitsreserve

We vormen een continuïteitsreserve voor de dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat Tear ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. De richtlijn voor Goede Doelen stelt hiervoor een maximum van 1,5 maal de jaarlijkse kosten van de werkor- ganisatie.

De kosten van de werkorganisatie worden daarin als volgt gedefinieerd:

Het gewenste niveau van de conti- nuïteitsrserve is enkele jaren terug vastgesteld. Komend jaar zal een herijking plaats vinden.

Continuïteitsreserve	2019	2018
Per begin boekjaar	1.084.602	1.090.598
Mutatie	47.279	-25.996
Mutatie t.o.v. 2017: vrijval startkapitaal Happietaria		20.000
Per einde boekjaar	1.131.881	1.084.602

Grondslag voor de continuïteitsreserve*		
Niet-doelstelling gerelateerde wervingskosten	420.476	
Organisatiekosten	2.832.369	
Grondslag	3.252.844	
Maximale reserve volgens de Richtlijn	150%	4.879.266
Door Tear gewenste niveau o.b.v. risico analyse	31%	1.000.000
Werkelijke continuïteitsreserve	35%	1.131.881

* Conform de Toelichting bij de Staat van Baten en Lasten.

Bestemmingsreserve projecten

We hebben besloten om vanuit het resultaat over 2019 twee projecten extra te ondersteunen, één voor € 30.000 en één voor € 15.000.

Bestemmingsreserve projecten	2019	2018
Per begin boekjaar	-	-
Mutatie	45.000	-
Per einde boekjaar	45.000	-

Verloop Bestemmingsfondsen

Bestemmingsfondsen zijn gelden die we voor een specifiek doel ont- vangen hebben en alleen daaraan mogen besteden. In de benaming

van de fondsen is aangegeven waar- voor het fonds bestemd is. In 2019 zijn geen herbestemmingsbesluiten genomen door de directie.

Sizanani is een stichting die projec- ten in Zuid-Afrika uitvoert, waarbij Tear ondersteuning levert als back- office.

Bestemmingsfondsen	Per begin boekjaar	Inkomsten netto	Transfers	Compen- satieregime	Correc- ties	Bestedingen*	Reserve overdracht	Per einde boekjaar
Structurele Ontwikkeling	920.171	2.070.590	113.231		-28.311	-1.949.037		1.126.644
Humanitaire Hulp	775.950	7.053.522	-3.231	-337.349	-4.857	-6.962.968		521.068
Sizanani	69.378	86.141	-110.000		0	-		45.519
	1.765.500	9.210.253	-	-337.349	-33.169	-8.912.005	-	1.693.231

Kortlopende schulden

Alle schulden zijn kortlopend en worden naar verwachting binnen een jaar afgewikkeld. De post ‘crediteuren’ betreft leveranciers in Nederland. De post ‘te betalen inzake projecten’ betreft toezeg- gingen aan partnerorganisaties in Afrika, Azië of Latijns-Amerika, die in termijnen worden overge- maakt.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Tear is een huurovereenkomst aangegaan voor huisvesting van haar kantoor in Utrecht tot en met 31 mei 2022. De verplichting bedraagt € 72.000 per jaar. Ten behoeve van de huurovereenkomst is een bankgarantie verstrekt voor een bedrag van € 18.000. De liquide middelen staan voor het genoemde bedrag niet ter vrije beschikking.

Kortlopende schulden	2019	2018
Crediteuren	126.167	131.414
Te betalen inzake projecten	2.040.554	2.778.320
Onderhanden werk Happietaria's	637	7.657
Te betalen inzake BTW	5.616	
Overige schulden:		
Vakantietoeslag inclusief sociale lasten	69.120	67.237
Vakantiedagen	63.633	38.112
Loonbelasting en premieheffing	89.427	88.640
Accountantskosten	13.119	7.968
Vooruitontvangen bedragen	37.000	
Diversen	25.748	8.443
Totaal kortlopende schulden	2.471.021	3.127.792

Toelichting op de staat van baten en lasten

Van de totale inkomsten in 2019 was meer dan de helft bestemd voor humanitaire hulp. Deze hulp heeft niet altijd een incidenteel karakter, omdat er langdurige crises bestaan, waarvoor we planmatig fondsen werven. De zogeheten ‘acute crises’ zijn nieuwe (natuur)rampen. In de begroting houden we ook rekening met dit soort rampen, maar op basis van een voorzichtige statistische inschatting. Onze inkomsten worden gesplitst naar herkomst. Zij kunnen per jaar variëren, afhankelijk van het aantal noodsituaties en hun omvang.

Baten van Particulieren

De inkomsten uit particuliere giften zijn hoger dan begroot. Dit komt doordat een aantal nalatenschappen de lichte terugval in andere particuliere donaties compen- seert. Voor humanitaire hulp kregen we minder geld binnen dan begroot vanuit onze particuliere achterban. Dit komt o.i. doordat alleen de humanitaire nood van de orkaan Idai in Mozambique en Zimbabwer veel media-aandacht kreeg. Andere noodsituaties waarbij Tear hulp bood, zoals in Zuid-Soedan (eind 2019 – (zie pagina 50) kregen nauwe- lijks media-aandacht.

Baten van particulieren	2019	Begroting 2019	2018
Nalatenschappen	327.936	100.000	57.358
Donaties en giften	3.629.481	3.741.000	3.779.263
	3.957.417	3.851.000	3.836.621

Belangrijk voor Tear is dat de inkomsten voor structu- rele ontwikkelingshulp zijn gestegen.

Baten van bedrijven

Bij onze fondsenwerving onder bedrijven zien we het tegengestelde van wat we bij particulieren zien: voor structurele projecten minder inkomsten dan begroot, voor noodhulp juist meer. In 2020 gaan we kijken hoe we ondernemers meer kunnen betrekken bij structu- rele projecten.

Baten van bedrijven	2019	Begroting 2019	2018
	258.971	347.000	376.912

Baten van overheden	2019	Begroting 2019	2018	2017	2016	2015
MFS - ICCO / Prisma						715.937
ICCO corporatie	84.352		170.480	156.164	80.829	
BuZa Strategisch partnerschap 'Protracted Crisis'				250.000	1.250.000	1.250.000
Dutch Relief Alliance - Cordaid - Irak-I						597.939
Dutch Relief Alliance - Cordaid - Irak-II				68.004	78.375	610.252
Dutch Relief Alliance - Cordaid - Irak-III				476.650		
Dutch Relief Alliance - Terres des Hommes - Irak-IV			448.255	476.650		
Dutch Relief Alliance - Cordaid - CAR-I						552.744
Dutch Relief Alliance - Cordaid - CAR-II					719.401	
Dutch Relief Alliance - Cordaid - CAR-III				295.737		
Dutch Relief Alliance - Oxfam - Nepal						398.495
Dutch Relief Alliance - Oxfam - Mozambique	560.520					
Dutch Relief Alliance - Dorcas - Innovatieproject Malawi	32.184					
Dutch Relief Alliance - Save The Children - Nigeria-I						583.200
Dutch Relief Alliance - Save The Children - Nigeria-II				989.487		
Dutch Relief Alliance - Save The Children - Nigeria-III				885.000		
Dutch Relief Alliance - Save The Children - Nigeria-IV			971.052			
Dutch Relief Alliance - Save The Children - Nigeria-V	1.277.360					
Dutch Relief Alliance - Save The Children - Z. Soedan-I						
Dutch Relief Alliance - Save The Children - Z. Soedan-II				91.025		
Dutch Relief Alliance - Save The Children - Z. Soedan-III				908.109		
Dutch Relief Alliance - Save The Children - Z. Soedan-IV	16.600		655.627			
Dutch Relief Alliance - Save The Children - Z. Soedan-V	872.134					
Dutch Relief Alliance - Save The Children - Z. Soedan Flood response	430.151					
Dutch Relief Alliance - Stichting Beheer Subsidiegelden DRA - DRC innovatieproject	764.441					
Dutch Relief Alliance - ZOA - Syrie-II					998.598	
Dutch Relief Alliance - ZOA - Syrie-III				548.145		
Dutch Relief Alliance - WorldVision - Ethiopie-I						600.000
Dutch Relief Alliance - WorldVision - Ethiopie-II				11.654	346.929	
Dutch Relief Alliance - World Vision - DRC-I			447.114			
Dutch Relief Alliance - World Vision - DRC-II	922.986					
Dutch Relief Alliance - CARE - Somaliland				3.910	436.500	
Dutch Relief Alliance - CARE - Somaliland-II				487.675		
Dutch Relief Alliance - Oxfam Novib - Bangladesh-II			563.597			
Dutch Relief Alliance - CARE - Sulawesi			529.268			
	4.960.727	5.569.000	3.785.393	4.182.073	5.745.004	5.308.567

Baten vanuit overheden

Tear is lid van de Dutch Relief Alliance (DRA), een consortium van Nederlandse ontwikkelingshulporganisaties, dat met het ministerie van Buitenlandse Zaken overeenkomsten afsluit voor projecten in crisisgebieden. Per overeenkomst treedt één van de

leden op als penvoerder. Een deel van de inkomsten van het consortium wordt op basis van een aantal criteria aan Tear toegekend. Dat is mede afhankelijk van de toegevoegde waarde van het netwerk dat Tear in het betreffende gebied heeft.

Van de volgende subsidie-inkomsten is de hoogte nog niet definitief vastgesteld:

Dutch Relief Alliance via Oxfam voor Mozambique
Dutch Relief Alliance via Dorcas voor Innovatieproject 121 Malawi
Dutch Relief Alliance via Save The Children voor Nigeria
Dutch Relief Alliance via Save The Children voor Zuid Soedan
Dutch Relief Alliance via Stichting Beheer Subsidiegelden DRA voor DRC innovatieproject
Dutch Relief Alliance via World Vision voor DRC
Dutch Relief Alliance via Oxfam Novib voor Bangladesh
Dutch Relief Alliance via CARE voor Sulawesi

Baten vanuit verbonden (internationale) organisaties

Tear is juridisch en economisch een zelfstandige organisatie. Wel werken we samen binnen de ‘Tearfund Family’: onze zusterorganisaties in Australië, België, Canada, Frankrijk, Ierland, Nieuw-Zeeland, Engeland en Zwitserland. Met Tearfund Engeland hebben we een vergaand samenwerkingscontract (zie pagina 109).

	2019	Begroting 2019	2018
Tearfund familie	342.129	-	286.457

Baten vanuit andere organisaties zonder winststreven

Tear werkt via diverse coalities, zoals de Integral Alliance en EU-CORD, met andere internationale hulporganisaties samen. In Nederland vormen we met ZOA, Woord en Daad, Red een Kind, Dorcas en EO Metterdaad het Christelijk Noodhulpcluster. Ook onze inkomsten via dit samenwerkingsverband waren hoger dan begroot door extra giften voor noodhulp.

De inkomsten vanuit EO Metterdaad hebben de volgende specificaties:

- Kerstactie 2018 Rohingya
- Toekenning Sulawesi & tweede toekenning Lombok
- Venezuela-actie
- Yayasan Sion/Indonesië

	2019	Begroting 2019	2018
Andere (internationale) hulporganisaties	1.402.630	600.000	584.420
Kerken	504.767	566.000	528.824
Kerkelijke koepelorganisaties	95.246	88.000	91.596
Stichtingen	698.093	600.000	604.464
Overige non profit organisaties	11.731	10.000	43.326
	2.712.467	1.864.000	1.852.630

Baten als tegenprestatie voor producten en diensten

In 2017 heeft Tear de exploitatie van het concept Happietaria overgenomen van Stichting Happy Gift. Happietaria is een pop-up-restaurant, waarmee studenten geld inzamelen voor een goed doel (zie pagina 73). De Happietaria's hebben in 2019 een aanzienlijk hoger bedrag opgeleverd dan begroot, ook tot verbazing van de studenten zelf.

	2019	Begroting 2019	2018
Bruto-omzet	470.188		
Bijdrage partnerorganisaties	27.000		
Inkoopkosten	-125.854		
Netto-omzet	371.334	207.000	344.980

Overige baten

Per 2019 registreert Tear de opbrengsten uit evenementen separaat van de kosten. Hieronder vallen de vergoedingen voor catering verkoop op Opwekking en New Wine, als ook de vergoedingen voor de Voorgangersreis en Kerkenreis.

	2019	Begroting 2019	2018
Opbrengsten uit evenementen	95.047		
Overige vergoedingen	-	15.000	
	95.047	15.000	-

Besteed aan doelstellingen

Op pagina 138 worden de bestedingen aan doelstellingen gespecificeerd.

Wervingskosten

Op pagina 137 worden de wervingskosten behandeld.

Kosten beheer en administratie

Op pagina 137 wordt inzicht gegeven in de kostenstructuur en hoe onze bestedingen en de kosten voor werving, beheer & administratie gerelateerd zijn.

Financiële baten en lasten

De rente op onze spaarrekeningen is nagenoeg nihil. Deze post bestaat voornamelijk uit bankkosten.

	2019	Begroting 2019	2018
Rentebaten		-	
Rentelasten			
Bankkosten	-9.990	-13.000	-12.421
Dubieuze debiteuren			-20.214
	-9.990	-13.000	-32.635

Kerncijfers

Tear hanteert voor de zogenoemde bestedingsratio een eigen norm van minimaal 85 procent. Over de periode 2017-2019 hebben we 87 procent gerealiseerd. Dit gemiddelde geeft een goed beeld van ons beleid: we streven ernaar de fondsen die we ontvangen, zo snel mogelijk te besteden.

Over 2019 was onze bestedingsratio ruim 90 procent. Over 2018 was dit nog 81 procent. Dat kwam onder

meer doordat we toen aan het einde van het jaar grote giften ontvingen die we niet nog in hetzelfde jaar konden besteden.

Tear hanteert ook een eigen norm voor het percentage van de totale baten dat besteed mag worden aan de kosten van beheer & administratie: maximaal 2,5 procent. In 2019 lag deze ratio op 3,3 mede doordat we tijdelijk externe ondersteuning moesten inhuren in verband met vacatures. In 2018 lag de ratio op 2,6.

Batenstructuur Tear	Realisatie 2019	t.o.v. geworven baten	t.o.v. begroting	t.o.v. 2018	Begroting 2019	t.o.v. baten	Realisatie 2018	t.o.v. geworven baten
Baten van particulieren	3.957.417	32%	103%	103%	3.851.000	33%	3.836.621	38%
Baten van bedrijven	258.971	2%	75%	69%	347.000	3%	376.912	4%
Baten van overheden	4.960.727	41%	89%	131%	5.569.000	48%	3.785.393	37%
Baten van verbonden (internationale) organisaties	342.129	3%	57%	119%	600.000	5%	286.457	3%
Baten van andere organisaties zonder winststreven	2.712.467	22%	389%	146%	698.000	6%	1.852.630	18%
Totaal van de geworven baten	12.231.711	100%	105%	121%	11.631.000	100%	10.138.012	100%
Baten als tegenprestatie voor levering van producten en diensten	371.334		179%	108%	207.000		344.980	
Opbrengsten uit evenementen	95.047							
Overige baten	0				-		-	
Totaal baten	12.698.092				11.838.000		10.482.993	

Kostenstructuur Tear								
Besteed aan doelstelling	11.420.639	93%	113%	135%	10.148.000	87%	8.443.460	83,3%
Kosten werving baten	824.020	7%	62%	65%	1.331.000	11%	1.263.252	12,5%
Kosten beheer en administratie	423.432	3,5%	122%	160%	346.000	3,0%	265.295	2,6%
	12.668.091	104%	107%	127%	11.825.000	102%	9.972.007	81,5%

Ratio's	Interne norm		Interne norm
Besteed aan doelstelling t.o.v. baten	90%	86%	81%
Voortschrijdend gemiddelde over drie jaar	87%	> 85%	86%
Besteed aan doelstelling t.o.v. lasten	90%	86%	85%
Kosten werving baten t.o.v. som van de geworven baten	7%	< 18%	12%
Kosten beheer en administratie t.o.v. baten	3,3%	< 2,5%	2,6%
Aantal fte's gemiddeld	29,2	30,9	28,9

De interne normeringen zijn vastgelegd in het financieel beleid van Tear (zie ook 8.1).

Specificatie en verdeling van de lasten

‘Lasten ten bate van de doelstellingen’ bestaan uit directe doelbestedingen en indirecte doelbestedingen. Directe doelbestedingen zijn bijvoorbeeld subsidies en bijdragen aan projecten en programma’s wereldwijd. Een voorbeeld van indirecte doelbestedingen zijn personeelskosten in Nederland. De verdeling en toerekening van deze indirecte kosten zijn gebaseerd op de hoeveelheid tijd die werknemers	aan de doelstellingen besteden. Hiervoor hanteren we een vaste verdeelsleutel die we eens per drie jaar herzien bij het opstellen van een nieuw meerjarenbeleidsplan. Onder ‘Projecten Nederland’ verantwoorden we onder meer de toekenningen aan projecten als ‘Urban Expression’ en ‘Micha Nederland’ en de afdracht van inkomsten uit Happietaria aan ZOA en IJM.
--	--

	Doelstelling 1*	Doelstelling 2*	Doelstelling 3*	Werving baten		Beheer en administratie	Totaal		
							Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
subtotaal									
Lasten t.b.v. Doelstelling									
Subsidies en bijdragen	3.083.505	5.679.200	40.074	8.802.779	-	-	8.802.779	8.303.000	6.185.013
Communicatiekosten	-	-	497.746	497.746	420.476	5.495	923.717	910.000	894.664
Projecten Nederland		-	109.226	109.226	-	-	109.226		346.166
Lasten Organisatie									
	-	-	-	0	-	-	-		-
Persneelskosten	314.602	423.907	912.560	1.651.069	310.517	331.097	2.292.684	2.093.000	2.065.027
Huisvestingskosten	7.087	14.785	30.329	52.201	10.401	11.090	73.692	75.000	72.520
Kantoor- en alg. kosten	33.726	70.358	144.327	248.411	57.557	67.264	373.232	273.000	319.925
Afschrijving en rente	8.038	16.769	34.398	59.206	25.070	8.485	92.761	108.000	88.692
Totaal lasten	3.446.959	6.205.020	1.768.660	11.420.639	824.020	423.432	12.668.091	11.762.000	9.972.007

- * Doelstelling 1: Tear mobiliseert wereldwijd lokale kerken in de strijd tegen armoede en onrecht
- * Doelstelling 2: Tear verandert het leven van mensen door structurele ontwikkeling of tijdelijke humanitaire hulp
- * Doelstelling 3: Tear vergroot de betrokkenheid van mensen en kerken op armoede

De bestedingen zijn subsidies en bijdragen die aan partners zijn overgemaakt, inclusief bestedingen in Nederland van € 109.226.

De afdracht vanuit de opbrengst van Happietaria aan IJM en ZOA bedraagt € 85.000 en is onderdeel van onze bestedingen in Nederland.

Het totaal aan bijdragen (€ 8.802.779) wordt in onderstaande tabel uitgesplitst naar thema.

Thema's	Latijns-Amerika	Midden Oosten	Azië	Afrika	Overig	Totaal 2019	Totaal 2018
Sociale voorzieningen	29.583		340.605	426.010		796.198	763.316
Levensonderhoud	112.000		96.516	536.878		745.394	782.580
Humanitaire hulp	280.816	96.535	1.612.359	5.160.199		7.149.909	4.537.717
Overig					111.278	111.278	101.400
Totaal projecten	422.399	96.535	2.049.480	6.123.087	111.278	8.802.779	6.185.013

Personeelskosten

De totale personeelskosten over 2019 waren hoger dan vorig jaar en lagen ook boven onze begroting. Dit komt onder meer doordat we meer dan verwacht op zoek moesten gaan naar vervanging van medewerkers die ziek waren.

Het aantal fte is intussen licht uitgebreid.

In 2019 lag dit gemiddeld op 29,2 tegen 28,9 in 2018.

De post ‘Doorberekende kosten’ heeft betrekking op personeels- en organisatiekosten voor de inzet van Tear-medewerkers en –middelen voor:

- Stichting Umoja: € 2.401
- Tearfund Engeland: € 10.668
- PerspActive: € 17.876
- Micha Nederland: € 5.040
- Wageningen Universiteit: € 6.108

	Realisatie 2019	t.o.v. Totaal	t.o.v. Begroting	t.o.v. 2018	Begroting 2019	Realisatie 2018
Loonkosten	1.492.112	65%	98%	100%	1.518.000	1.497.627
Sociale lasten	264.558	12%	102%	105%	260.000	251.972
Pensioenpremies	75.797	3%	82%	86%	93.000	88.332
Reiskosten woon/werk	54.805	2%	122%	96%	45.000	57.052
Diverse personeelskosten	298.599	13%	279%	200%	107.000	149.189
Deskundigheidsbevordering	56.340	2%	125%	183%	45.000	30.819
Reiskosten Nederland	9.415	0%	63%	73%	15.000	12.892
Reiskosten buiten Nederland	83.150	4%	111%	120%	75.000	69.393
Doorberekende kosten	-42.093	-2%	65%	46%	-65.000	-92.247
Totale personeelskosten	2.292.684	100%	110%	111%	2.093.000	2.065.027

Bezoldiging directie

Naam	M.M.van Bergeijk	M.W. van der Graaf
Functie	Bestuurder	Bestuurder
Dienstverband		
Aard	bepaald	onbepaald
Uren (voltijds werkweek)	40	40
Parttime percentage	100	100
Periode	dec. 2019	jan. en febr. 2019
Bezoldiging (in euro's)		
Jaarinkomen:		
Bruto salaris	5.100	11.656
Vakantiegeld	408	932
Eindejaarsuitkering	281	641
	5.789	13.229
Pensioenlasten (werkgeversdeel)	470	0
Overige lasten en vergoedingen	30	60
Totaal bezoldiging 2019	6.289	13.289
Totaal bezoldiging vorig jaar	n.v.t.	85.552
BSD score schaal G	375	375
Norm beloning bij die BSD score	107.022	107.022
Norm beloning bij die BSD score voor 2 maanden		17.837
Norm beloning bij die BSD score voor 1 maand	8.919	
Werkelijke beloning	6.289	13.289
	71%	75%

De Raad van Toezicht heeft het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het bezoldigingsbeleid wordt periodiek geactualiseerd. Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de directiebeloning gebruiken we de eigen

arbeidsvoorwaarden van Tear. De salarisschalen zijn, net als die van andere personeelsleden, afgeleid van de BBRA (Bezoldigingsbesluit Burgerlijke Rijksambtenaren). Tevens worden de functies binnen de directie via het functiewaarderingsstelsel van de overheid (FUWASYS) beoordeeld.

Toelichting bezoldiging directie

Goede doelen moeten verantwoording afleggen over de besteding van hun inkomsten. Eenduidige regels zorgen daarbij voor transparantie, door goede doelen te verplichten helder te communiceren over hun activiteiten en resultaten. Hiervoor is in de afgelopen jaren een systeem van toezicht en verantwoording ontstaan, gebaseerd op zelfregulering. Zelfregulering betekent dat goede doelen gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor een inzichtelijke werkwijze.

Sinds 1 januari 2016 is er een Erkenningregeling Goede Doelen met nieuwe normen en gemoderniseerd toezicht. De meeste codes en richtlijnen van brancheorganisatie Goede Doelen Nederland zijn in deze Erkenningregeling opgenomen. Daartoe behoort ook de ‘Regeling beloning directeuren van goede doelen.’

Goede Doelen Nederland heeft een maximum vastgesteld voor de beloning van directieleden. Deze wordt berekend op basis van de index BSD (Basis Score voor Directiefuncties). De functie van onze directeur is gebaseerd op 375 BSD-punten, Schaal G. De bijbehorende beloning blijft daarmee onder de norm van de Wet Normering Topinkomens.

Per 1 juli 2020 is het maximaal jaarinkomen voor de functiegroepen C t/m I met 2 procent verhoogd. Voor schaal G komt dit uit op € 109.162.

De leden van de Raad van Toezicht voeren hun activiteiten onbezoldigd uit.

Gebeurtenissen na balansdatum

Ook op Tear zal de coronapandemie impact hebben. In nauwe samenwerking met de Audit Commissie en de Raad van Toezicht is gekeken naar de mogelijke financiële consequenties ten aanzien van de inkomsten van met name bedrijven, particulieren en fondsenwervende activiteiten als Happietaria en Nacht Zonder Dak. De liquiditeit en het vermogen van Tear zijn toereikend om de continuïteit te waarborgen. Echter, belangrijk is de vraag in hoeverre Tear kan reageren op actuele ontwikkelingen, en welke financiële en organisatorische maatregelen nu reeds genomen dienen te worden. Daarvoor zijn algemene uitgangspunten opgesteld.

Bekeken is met welke financiële scenario's Tear rekening zou moeten houden. Uiteraard volgen er ook consequenties waarop Tear geen invloed ten aanzien van prioritering heeft, zoals het niet doorgaan van diverse cruciale evenementen alsmede de reismogelijkheden van Tear medewerkers zelf en van haar lokale partners. Ook hiervoor is het van groot belang de actualiteit nauwgezet te volgen en flexibel te kunnen reageren. Met dit plan is Tear ervan overtuigd om, met blijvende support van haar trouwe achterban, haar werk in Nederland en internationaal krachtig voort te kunnen zetten. Juist in een tijd als deze.

Meerjarenoverzicht

	Realisatie 2015	Realisatie 2016	Realisatie 2017	Realisatie 2018	Begroting 2019	Realisatie 2019	Begroting 2020
BATEN							
Baten uit eigen fondsenwerving	5.531.478	5.111.524	5.880.041	5.955.830	5.462.000	5.868.353	5.613.708
Baten uit gezamenlijke acties	428.065	58.195	139.000	139.000	50.000	221.219	50.000
Baten uit acties van derden	1.346.774	640.789	602.770	602.770	550.000	1.181.411	550.000
Subsidies van overheden	5.308.567	5.745.004	4.182.073	3.785.393	5.569.000	4.960.727	5.357.311
Rentebaten	18.846	9.863					
Overige baten	10.394	70.000			207.000	466.381	504.000
Som der baten	12.644.123	11.635.375	10.803.885	10.482.993	11.838.000	12.698.091	12.075.019
LASTEN							
Besteed aan doelstellingen	11.056.094	10.435.430	9.368.626	8.443.460	10.703.000	11.510.485	11.979.718
Werving baten:							
Kosten eigen fondsenwerving	695.227	798.592					
Kosten gezamenlijke acties	56.099	98.825					
Kosten acties derden	46.081	90.210					
Kosten verkrijging subsidies overheden	63.111	158.934					
	860.519	1.146.560	1.144.962	1.263.252	1.265.000	734.174	832.645
Beheer en administratie:							
Directie en administratie	197.047	244.071	250.331	265.295	324.000	423.432	384.687
Financiële baten en Lasten			13.140	32.635	13.000	9.990	10.000
Som der lasten	12.113.660	11.826.062	10.777.059	10.004.643	12.305.000	12.678.081	13.207.050
RESULTAAT	530.464	-190.687	26.826	478.350	-467.000	20.010	-1.132.031
Resultaat verdeling:							
Mutatie bestemmingsfondsen	254.710	-210.369	26.122	504.347	-467.000	-72.269	-1.132.031
Mutatie bestemmingsreserve	-30.000	-51.755	-18.458	-		45.000	
Toevoeging/onttrekking aan continuïteitsreserve	305.754	71.437	19.162	-25.996	-	47.279	
	530.464	-190.687	26.826	478.350	-467.000	20.010	-1.132.031

Toelichting Meerjarenoverzicht

Om met voorgaande jaren te kunnen vergelijken, zijn 'Baten' en 'Werving baten' nog volgens de voorgaande richtlijn RJ 650 gepresenteerd. De uitsplitsing van Werving Baten is m.i.v. 2017 niet meer van toepassing.

In de begroting voor 2020 gaan we uit van een toezegging over meerdere jaren door het ministerie van Buitenlandse Zaken aan de Dutch Relief Alliance (DRA). De DRA kent de fondsen vervolgens toe aan die leden die in een specifiek gebied de beste mogelijkheden hebben om hulp te verlenen. We gaan ervan uit dat Tear daarin zal participeren. De inkomsten zullen voldoende zijn om de iets toegenomen kosten te dekken, zodat we een break-even-resultaat kunnen begroten.

Ondertekening jaarrekening

mei 2020, Utrecht

Directeur-bestuurder:
M.M. van Bergeijk

Raad van Toezicht:
Drs. L.C. van der Kieft
Mr. D.G.M. Ceder
Ds. G.A. van Heek
Drs. M. Wiltjer
Drs. A.M.L. Buwalda- van Diepen
Drs. J.C. Valkenburg
Dr. L.T. van den Dool
Drs. E.C. Jansen
Ir. drs. O.C. van Dijk

Stichting Tear fund Nederland
Joseph Haydnlaan 2a
3533 AE UTRECHT

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de directie en de Raad van Toezicht van Stichting Tear fund Nederland

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 (pagina 127 tot en met pagina 143) van Stichting Tear fund Nederland te Utrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Tear fund Nederland per 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2019 met een balanstotaal van € 5.341.134;
2. de staat van baten en lasten voor het boekjaar eindigend op 31 december 2019 met een resultaat van € 20.010 (overschot); en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Tear fund Nederland zoals vereist in de Verordening inzake de Onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag (pagina 6 tot en met pagina 126);

Correspondentie
Postbus 327
3360 AH
Sliedrecht

☎ 0172 - 750 175
✉ info@withaccountants.nl
@ www.withaccountants.nl
🐦 @withaccountants

IBAN NL71 INGB 0667 8301 62
KvK 28112484

- 2 -

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 'Fondsenwervende organisaties' vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de Raad van Toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

- 3 -

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Was getekend te Sliedrecht, 20 mei 2020.

WITh accountants B.V.
Drs. J. Snoei RA

Bijlage.

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2019 van Stichting Tear fund Nederland

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

Wij hebben onze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur en Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

COLOFON

Contact

T 030 696 9600
E info@tear.nl
I www.tear.nl

IBAN: NL32ABNA0501030301

Sociale media kanalen:

Facebook: facebook.com/TearNL
LinkedIn: linkedin.com/company/tear-netherlands
Instagram: instagram.com/tear.nl
Twitter: @TearNetherlands

Ontwerp en realisatie:

Yvonne Oostrijk, Erla van der Pauw
(IN VORM)

Redactie:

Robert-Jan van der Hoorn, Tear

Beeldredactie:

Tear

Fotografen:

Jenny Barthow, Kit Powney, Will Chamberlin,
Hannah Maule-ffinch, Tom Price, Folkert Rinkema,
Ruben Timman, Carla Manten, Margreet Noordhof,
Hazel Thompson, Steve Goddard, Romano de
Vries, Niek Stam, Eljee, Paul Bink, Nancy Zwaal,
Bertina Bartlett, Tom Price, Andrew Philip,
Jade Beakhouse, Richard Hanson, Lydia Powell,
Ruth Towell, James Morgan, Jamie Fyleman,
Peter Caton, Marnix en Iris van Weringh,
David Mutua, Helen Manson, Tim Purvur, Tear

Met dank aan:

Tearfund UK
Afdeling beeld
EO-Metterdaad
Shutterstock
Dutch Relief Alliance
ANP

Ik wens jou een dak boven je hoofd
Dat je huis een thuis mag zijn, je tafel vol met brood
dat je rustig slapen kunt, de hele nacht
dat de liefde van je leven op je wacht

Ik wens jou genoeg om door te gaan
dat je rijkdom vindt door ook van weinig te bestaan
ik wens jou -volle dagen toe – en vrije tijd
met kinderen om je heen, tot aan het eind

een muur voor de wind
en een vuur voor de kou
een jas voor de regen
en een vriend dichtbij jou

'k wens jou vrede toe om wie je bent
dat je lacht en huilt met alle mensen die je kent
dat de liefde aan je hart vervulling geeft
in elk van de seizoenen dat je leeft

een muur voor de wind
en een vuur voor de kou
een jas voor de regen
en een vriend dichtbij jou

Ik bescherm je voor de wind, en vind voor jou een schuilplaats
in de nacht maak ik een vuur want dan word jij niet bang
in het donker loop ik naast je als een trouwe engel
ik ben hier, wij gaan samen, heel je leven lang

Oorspronkelijke titel: MAY YOU HAVE

Tekst: Trinity

Vertaling: Elly Zuiderveld